

การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา

A STUDY OF LEARNING MANAGEMENT WITH SWOT TECHNIQUE

TO DEVELOP DECISION-MAKING ABILITIES IN SOCIAL STUDIES

ธฤต ทองก้อน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2567

การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT
เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

A STUDY OF LEARNING MANAGEMENT WITH SWOT TECHNIQUE
TO DEVELOP DECISION-MAKING ABILITIES IN SOCIAL STUDIES

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Social Studies Education)

Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University

2024

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT
เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา
ของ
ธฤต ทองก้อน

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก	 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ศรีกลชาญ)	(รองศาสตราจารย์ ดร.นาตยา ปิณฑนานนท์)
..... ที่ปรึกษาร่วม	 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภณัฐ พานา)	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร ไทยจงรักษ์)

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา
ผู้วิจัย	ธฤต ทองก้อน
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2567
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ศรีภักขาน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภณัฐ พานา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา (2) เพื่อศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT (3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จากประชากร 15 ห้องเรียน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีหน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ 4 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 16 ชั่วโมง และแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ มีลักษณะการตอบเป็นแบบเขียนตอบสั้น โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการตัดสินใจ แบบแผนการทดลองใช้แผนการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest-posttest design) สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที แบบ one sample และ t - test dependent ผลการวิจัย พบว่า (1) กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์ ขั้นที่ 2 ออกแบบทางเลือก ขั้นที่ 3 พิจารณาทางเลือก และขั้นที่ 4 การตัดสินใจเลือกทางเลือก โดยมีการวัดประเมินซึ่งกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังตามความสามารถในการตัดสินใจ (2) ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT หลังเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 คะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT พบว่า คะแนนของความสามารถในการตัดสินใจโดยใช้เทคนิค SWOT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

คำสำคัญ : การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT, ความสามารถในการตัดสินใจ, สังคมศึกษา

Title	A STUDY OF LEARNING MANAGEMENT WITH SWOT TECHNIQUE TO DEVELOP DECISION-MAKING ABILITIES IN SOCIAL STUDIES
Author	THARIT THONGKON
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2024
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Anchalee Srikolchan
Co Advisor	Assistant Professor Dr. Supanut Pana

This study aimed to: (1) develop learning activities using the SWOT technique to enhance decision-making ability in social studies; (2) investigate students' decision-making ability after participating in learning activities using the SWOT technique, and (3) compare students' decision-making ability before and after the implementation of these activities. The sample consisted of 40 eleventh-grade students from Samut Prakan School in the first semester of the 2024 academic year. The participants were selected from a population of 15 classrooms using cluster sampling, with one classroom randomly chosen as the sampling unit. The research instruments included four instructional units totaling 16 hours, and a decision-making ability test consisting of short-answer questions, evaluated using a rubric designed to assess decision-making performance. The study employed a one-group pretest-posttest design. The data were analyzed using the mean, standard deviation, one-sample t-test, and dependent t-test. The findings revealed that: (1) The SWOT-based learning activities to enhance decision-making ability consisted of four key steps: step 1 situation analysis, step 2 alternative design, step 3 evaluation of alternatives, and step 4 decision-making. The assessment process was aligned with the expected learning outcomes related to decision-making skills. (2) the students' post-test decision-making scores were significantly higher than the 80% benchmark at the .01 level, and (3) the comparison of pre-test and post-test scores indicated that students' decision-making ability significantly improved after participating in the SWOT-based learning activities at the .01 level.

Keyword : Learning Activities with SWOT Technique, Decision-Making Ability, Social studies

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ศรีกมลชาญ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภณัฐ พานา อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ให้โอกาสคำปรึกษา ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดมา และที่สำคัญยิ่งท่านยังคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณานี้เป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นาตยา ปิณฑนานนท์ ประธานคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร ไทยจงรักษ์ คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่ให้ข้อเสนอแนะ แนวคิด และคำแนะนำเพิ่มเติม จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนขอขอบขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือและเสียสละเวลาในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ นายสมชาย ทองสุทธิ ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรปราการ และคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่อำนวยความสะดวกช่วยเหลือในการวิจัย และให้กำลังใจเสมอมา และขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนสมุทรปราการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นมหาบัณฑิตสังคมศึกษา ที่คอยให้คำแนะนำ คำปรึกษา เมื่อผู้วิจัยมีปัญหา และให้กำลังใจ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา และคุณศรีสวัสดิ์ ทองก้อน (คุณย่า) ที่ได้มอบทุนการศึกษาตลอดหลักสูตร ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในทุกๆด้าน ตลอดจนภรรยาและน้องชายที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจจนสามารถประสบความสำเร็จในวันนี้ และขอขอบคุณบุตรที่อยู่ในครรภ์ที่เป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่สุดในการทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้

ธฤต ทองก้อน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตงานวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	9
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	10
1. การตัดสินใจ.....	11
1.1 ความหมายของการตัดสินใจ.....	11
1.2 ทฤษฎีการตัดสินใจ.....	12
1.3 ขั้นตอนการตัดสินใจ.....	14
2. การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา.....	18

2.1 ธรรมชาติและเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษา	19
2.2 การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21	20
2.3 ปัญหาและความท้าทายในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา	21
2.4 การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในบริบทสังคมไทย	22
3. แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิค SWOT (SWOT Analysis)	23
3.1 ลักษณะทั่วไปของเทคนิค SWOT	23
3.2 องค์ประกอบของเทคนิค SWOT	24
3.3 จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ SWOT	25
3.4 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT	26
3.5 ข้อจำกัดในการวิเคราะห์ SWOT	27
4. เทคนิค SWOT กับ การจัดการเรียนรู้	28
4.1 การประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในการจัดการเรียนรู้	28
4.2 รูปแบบการนำเทคนิค SWOT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้	29
4.3 ประโยชน์ของการนำเทคนิค SWOT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้	30
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการตัดสินใจในการศึกษา	31
5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิค SWOT ในการศึกษา	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
2. เครื่องมือการวิจัย	34
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากิจการกิจการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา.....	53
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา.....	58
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	58
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	69
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
1. สรุปผลการวิจัย	86
2. อภิปรายผล.....	87
3. ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย	101
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย	108
ภาคผนวก ค หนังสือรับรองจริยธรรมวิจัยในมนุษย์.....	110
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	113
ภาคผนวก จ เครื่องมือในการวิจัย	123
ภาคผนวก ฉ คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียนและหลังเรียน	216
ประวัติผู้เขียน.....	233

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 กำหนดหน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาย่อย	36
ตาราง 2 แสดงองค์ประกอบความสามารถในการตัดสินใจของแบบวัดความสามารถ ในการตัดสินใจ	43
ตาราง 3 เกณฑ์การแปลผลคะแนนแต่ขั้นตอนของการตัดสินใจ	46
ตาราง 4 เกณฑ์การแปลผลคะแนนแต่ละหน่วยการเรียนรู้	47
ตาราง 5 เกณฑ์การแปลผลคะแนนรวม	47
ตาราง 6 รายละเอียดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา	54
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์	58
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วัฒนธรรมไทย	59
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พลเมืองดี	59
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สิทธิมนุษยชน	60
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT	60
ตาราง 12 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	61
ตาราง 13 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	61
ตาราง 14 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	62
ตาราง 15 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	62

ตาราง 16 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5.....	63
ตาราง 17 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6.....	63
ตาราง 18 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7.....	64
ตาราง 19 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8.....	64
ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์.....	65
ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วัฒนธรรมไทย.....	65
ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พลเมืองดี.....	66
ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สิทธิมนุษยชน.....	66
ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT	67
ตาราง 25 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์	67
ตาราง 26 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความสามารถในการตัดสินใจ ก่อนเรียนและหลังเรียน	68
ตาราง 27 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT	68
ตาราง 28 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	114
ตาราง 29 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ปัญหาสังคม โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	115
ตาราง 30 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ	116

ตาราง 31 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเลือก รับวัฒนธรรมสากล โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ	117
ตาราง 32 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ความสำคัญและคุณลักษณะของพลเมืองดี โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดย ผู้เชี่ยวชาญ	118
ตาราง 33 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การ ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ	119
ตาราง 34 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง สิทธิ มนุษยชน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ	120
ตาราง 35 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ปัญหา สิทธิมนุษยชน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ	121
ตาราง 36 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง IOC ของแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจโดย ผู้เชี่ยวชาญ	122
ตาราง 37 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียน ในสถานการณ์ที่ 1	217
ตาราง 38 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียน ในสถานการณ์ที่ 2	219
ตาราง 39 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียน ในสถานการณ์ที่ 3	221
ตาราง 40 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียน ในสถานการณ์ที่ 4	223
ตาราง 41 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียน ในสถานการณ์ที่ 1	225
ตาราง 42 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียน ในสถานการณ์ที่ 2	227
ตาราง 43 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียน ในสถานการณ์ที่ 3	229
ตาราง 44 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียน ในสถานการณ์ที่ 4	231

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	9
ภาพประกอบ 2 ตารางสังเคราะห์จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ SWOT จากงานวิจัยต่างประเทศ	25
ภาพประกอบ 3 ตารางสังเคราะห์จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ SWOT จากงานวิจัยในไทย.....	26
ภาพประกอบ 4 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต	35
ภาพประกอบ 5 เกณฑ์การให้คะแนน Scoring Rubric แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ ..	44
ภาพประกอบ 6 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง ในการพัฒนาตนเอง จากการวิเคราะห์ SWOT	70
ภาพประกอบ 7 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง ในการจัดการกับปัญหาสังคมในโรงเรียน จากการวิเคราะห์ SWOT	72
ภาพประกอบ 8 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ตนเลือก จากการวิเคราะห์ SWOT	74
ภาพประกอบ 9 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง ในเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่ตนเลือกมาใช้ จากการวิเคราะห์ SWOT	76
ภาพประกอบ 10 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง ในปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีที่เลือกปฏิบัติ จากการวิเคราะห์ SWOT	78
ภาพประกอบ 11 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทางในการสร้างจิตสำนึก ทำให้นักเรียนในโรงเรียนเกิดความตระหนักในเรื่องของขยะ จากการวิเคราะห์ SWOT	80
ภาพประกอบ 12 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง ในการพัฒนาสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน จากการวิเคราะห์ SWOT	83
ภาพประกอบ 13 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง ในการจัดการกับปัญหาสิทธิมนุษยชนจากสถานการณ์ที่กำหนด จากการวิเคราะห์ SWOT	85

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่เต็มไปด้วยความซับซ้อนและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาในปัจจุบันจึงได้มีการปรับเปลี่ยนแนวทางจากการเน้นการถ่ายทอดเนื้อหา มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา (Partnership for 21st Century Learning, 2019) ซึ่งทักษะเหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และทำความเข้าใจประเด็นทางสังคมที่ซับซ้อน ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทที่หลากหลาย (Darling-Hammond และ al, 2020) ทักษะเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญและจัดการกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การตัดสินใจในเรื่องส่วนตัวไปจนถึงการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคม (Simon, 1960)

การพัฒนาทักษะการตัดสินใจของผู้เรียนกลายเป็นประเด็นสำคัญที่นักการศึกษาทั่วโลกให้ความสนใจอย่างมาก ซึ่งการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นหนึ่งในทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษนี้ โดยไม่เพียงแต่ช่วยในการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมในชีวิตประจำวันเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์เหตุผล และรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจของตนเอง (Partnership for 21st Century Learning, 2019) องค์การ OECD และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาได้กำหนดทักษะการตัดสินใจเป็นหนึ่งในกระบวนการทางปัญญาที่สำคัญ ควบคู่ไปกับการคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา และการใช้เหตุผล (National Research Council, 2024) ความสำคัญดังกล่าวเกิดขึ้นจากการที่สังคมปัจจุบันต้องเผชิญกับข้อมูลขนาดใหญ่ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และความท้าทายทางสังคมที่ซับซ้อน ซึ่งต้องการบุคคลที่สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยเหตุผลหลายประการ ประการแรก ทักษะการตัดสินใจเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการเลือกศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ หรือการเผชิญกับปัญหาและความท้าทายในชีวิตประจำวัน

นักเรียนที่สามารถตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผลและรอบคอบจะมีความพร้อมในการปรับตัวและประสบความสำเร็จในสังคมที่ซับซ้อน (Gagne และ Berliner, 1986) ประการที่สอง การตัดสินใจเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการแก้ปัญหา หากนักเรียนสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจได้ดี ก็จะสามารถแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างยั่งยืน ประการที่สาม การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลช่วยให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดี ในสังคมประชาธิปไตย การตัดสินใจของบุคคลมีผลกระทบต่อส่วนรวม การที่นักเรียนได้รับการฝึกฝนให้ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น จะช่วยส่งเสริมให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและรับผิดชอบต่อสังคม (Dewey, 1938)

วิชาสังคมศึกษา เป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ข้างต้น เนื่องจากมีเนื้อหาวิชาครอบคลุมประเด็นทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเมือง ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยการคิดอย่างรอบด้าน การวิเคราะห์ข้อมูล และการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและหลักฐานเชิงประจักษ์ (National Council for the Social Studies, 2013) วิชาสังคมศึกษาไม่เพียงแต่ให้ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์หรือภูมิศาสตร์เท่านั้น แต่ยังมุ่งเน้นการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สถาบัน และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป (Banks, 2006) ในส่วนของการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในบริบทของสังคมไทยมีลักษณะเฉพาะที่สะท้อนถึงโครงสร้างทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ และความเชื่อของสังคมไทย โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ดังนั้นการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศ

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนรู้ในรายวิชานี้กลับเผชิญกับปัญหาและความท้าทายหลากหลายประการทั้งในระดับหลักสูตร การเรียนการสอน และตัวผู้เรียนเอง หนึ่งในปัญหาหลักที่พบคือ การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษายังคงเน้นการท่องจำเนื้อหา และการสอนแบบบรรยายมากกว่าการส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์หรือการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (พัชรี คงสุวรรณ, 2564) ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์จริงได้ ประกอบกับในบริบทของประเทศไทย ยังมีข้อจำกัดในเรื่องความพร้อมของครูผู้สอน โดยเฉพาะในด้านการใช้เทคนิคการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ เช่น การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) การใช้กรณีศึกษา หรือการบูรณาการสื่อดิจิทัล (วรรณฯ พงศ์สวัสดิ์, 2562) ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ขาดความน่าสนใจ และไม่สามารถดึงดูดผู้เรียนให้มีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่าง

รวดเร็ว ยังเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องปรับเนื้อหาและรูปแบบการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถเชื่อมโยงผู้เรียนกับโลกแห่งความจริง (National Council for the Social Studies, 2010) ในส่วนของผู้เรียนซึ่งนักเรียนหลายคนมีทัศนคติว่า "วิชาสังคมเป็นอะไรที่น่าเบื่อ เนื้อหาเยอะ เรียนแล้วไม่เข้าสมอง" (Pantip, 2024) ในขณะที่ปัญหาที่ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาเผชิญอยู่เป็นประจำ ได้แก่ นักเรียนลอกการบ้านกัน นักเรียนเบื่อวิชาสังคมศึกษา และการขาดความสนใจในการเรียนรู้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวของวิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่ไม่สามารถสร้างแรงจูงใจและความหมายในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่านักเรียนจำนวนมากยังขาดทักษะในการวิเคราะห์สถานการณ์ ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม และเผชิญกับสถานการณ์หรือปัญหาที่ซับซ้อนในชีวิตจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาในสังคมที่ส่งผลกระทบในการดำเนินชีวิต ปัญหาการขาดทักษะการตัดสินใจของนักเรียนอาจมีสาเหตุมาจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการท่องจำเนื้อหามากกว่าการส่งเสริมกระบวนการคิด นักเรียนไม่มีประสบการณ์ในการเผชิญกับสถานการณ์จำลองหรือปัญหาที่ต้องอาศัยการตัดสินใจ ทำให้ไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้ นอกจากนี้ การขาดความเข้าใจในกระบวนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ การคิดไม่ครอบคลุมปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และการไม่สามารถประเมินผลลัพธ์ของแต่ละทางเลือกได้อย่างถี่ถ้วน ล้วนเป็นอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางการพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียน (Corey, 2018; นวรัตน์ กฤตเวทิน, 2546)

จากปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการแสวงหาแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนในวิชาสังคมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ศึกษาเทคนิค SWOT ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ที่ได้รับการยอมรับและนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในหลากหลายบริบท (Wheelen และ Hunger, 2018) มีศักยภาพที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะดังกล่าว เทคนิค SWOT ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ตนเองและสถานการณ์รอบตัวได้อย่างเป็นระบบ โดยการระบุจุดแข็งและจุดอ่อนภายใน รวมถึงโอกาสและอุปสรรคภายนอก ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับการสร้างความตระหนักรู้ในตนเองและการตัดสินใจที่มีคุณภาพ (David, 2011; Drucker, 1999)

เทคนิค SWOT ซึ่งย่อมาจาก Strengths, Weaknesses, Opportunities, และ Threats เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายในหลายสาขาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจและการจัดการ (Humphrey, 2005) และได้รับการพิสูจน์แล้วว่าสามารถนำไปสู่การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยมีต้นกำเนิดจากการวิจัยที่ Stanford Research Institute ระหว่างปี 1960-1970 ภายใต้การนำของ Albert Humphrey เครื่องมือนี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อเป็นกรอบการคิดที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถตัดสินใจได้อย่างรอบคอบและมีเหตุผล โดยการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันทั้งปัจจัยภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ ซึ่งนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์และการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพสูง

ในบริบทการศึกษา การศึกษาล่าสุดแสดงให้เห็นว่าเทคนิค SWOT มีบทบาทสำคัญในการสร้างกระบวนการตัดสินใจที่มีคุณภาพ โดยการประเมินปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็งและจุดอ่อน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาสและภัยคุกคาม ในระหว่างการวิเคราะห์สถานการณ์และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (AlMarwani, 2020) โดยจุดแข็งของเทคนิค SWOT อยู่ที่การบังคับให้ผู้ใช้ต้องพิจารณาทุกมิติของปัญหาหรือสถานการณ์อย่างครบถ้วน ทำให้เกิดการตัดสินใจที่มีการชั่งน้ำหนักอย่างรอบคอบ มิได้เป็นเพียงการตอบสนองต่อปัจจัยด้านใดด้านหนึ่ง แต่เป็นการประมวลผลข้อมูลจากทุกแง่มุมเพื่อให้ได้คำตอบที่สมดุลและยั่งยืน การดำเนินการดังกล่าวช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนต้องคิดอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูลจากหลากหลายมุมมอง ประเมินทางเลือกต่างๆ อย่างมีเหตุผล และที่สำคัญที่สุด คือ สามารถตัดสินใจได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการนำเทคนิค SWOT มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่มีศักยภาพที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา หรือประเด็นทางสังคมได้อย่างเป็นระบบ โดยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจที่มีเหตุผลและรอบคอบมากขึ้น

ในบริบทของการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในสังคมไทย เทคนิค SWOT สามารถนำมาบูรณาการเข้ากับรายวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพในหลายมิติ (AlMarwani, 2020; Gürel, 2017; Shinoj, 2015) มิติแรก คือ การบูรณาการในมิติเนื้อหา โดยการใช้เทคนิค SWOT เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ปัญหาสังคมปัจจุบัน และสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม นักเรียนจะได้เรียนรู้การประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของบุคคลสำคัญ สถาบัน หรือนโยบายต่างๆ รวมถึงการมองเห็นโอกาสและภัยคุกคามในสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเหตุผลเบื้องหลังการตัดสินใจของบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ ในอดีตและปัจจุบันได้อย่างลึกซึ้งและเป็นระบบ มิติที่สอง คือ การบูรณาการในมิติกระบวนการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค SWOT เป็นกรอบในการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การจัด

กิจกรรมการอภิปรายแบบมีโครงสร้าง การทำงานเป็นกลุ่มเพื่อวิเคราะห์ปัญหา การเขียนรายงาน การวิเคราะห์ และการนำเสนอผลการศึกษา กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยแก้ปัญหาการที่นักเรียนเบื่อ และขาดความสนใจ เนื่องจากผู้เรียนจะได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างแข็งแกร่ง และสามารถเห็นความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาที่เรียนกับชีวิตจริงได้อย่างชัดเจน มิติที่สาม คือ การบูรณาการในมิติการพัฒนาทักษะ โดยการใช้เทคนิค SWOT เป็นเครื่องมือในการฝึกฝนทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา และที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการตัดสินใจ การฝึกฝนผ่านการใช้เทคนิค SWOT อย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิดที่เป็นระบบ สามารถประเมินสถานการณ์ได้อย่างรอบด้าน และตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ซึ่งตรงกับเป้าหมายของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการผู้เรียนที่มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ มิติที่สี่ การบูรณาการในมิติการประเมินผล โดยการใช้เทคนิค SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินทั้งกระบวนการและผลลัพธ์การเรียนรู้ ครูสามารถประเมินความสามารถของผู้เรียนในการวิเคราะห์สถานการณ์ การให้เหตุผล การตัดสินใจ และการนำเสนอผลงาน ซึ่งจะให้ภาพที่ชัดเจนเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียนในด้านทักษะการคิดและการตัดสินใจมากกว่าการประเมินแบบดั้งเดิมที่เน้นการจำและการเข้าใจเพียงอย่างเดียว การประเมินในลักษณะนี้จะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายและสามารถวัดผลได้อย่างแท้จริง

จากประโยชน์ของเทคนิค SWOT ที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่าเทคนิค SWOT มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในสังคมไทย การประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในสังคม จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนการวิเคราะห์ปัญหาจากหลายมิติ การสร้างทางเลือกที่เป็นไปได้ และการประเมินผลกระทบของแต่ละทางเลือก ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งการนำเทคนิคนี้มาใช้จะช่วยให้นักเรียนไม่เพียงแต่มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ในสังคมเท่านั้น แต่ยังพัฒนาทักษะการตัดสินใจที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อสังคม (นวรรตน์ กฤตเวทิน, 2546)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา โดยคาดหวังว่าผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการตัดสินใจที่ดี ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน

คำถามการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจด้วยเทคนิค SWOT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคำถามในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นอย่างไร
2. การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการตัดสินใจด้วยเทคนิค SWOT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะทำให้นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจสูงขึ้น เกณฑ์หรือไม่
3. การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการตัดสินใจด้วยเทคนิค SWOT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะทำให้นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจสูงขึ้นหรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

ความสำคัญของการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจด้วยเทคนิค SWOT ในรายวิชาสังคมศึกษาที่พัฒนาขึ้นในการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับครูสังคมศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

ขอบเขตงานวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 600 คน จำนวน 15 ห้องเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีหน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT
- ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการตัดสินใจ

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิต ในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก สอดคล้องกับ ตัวชี้วัด ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข และตัวชี้วัด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้ด้วย SWOT หมายถึง การจัดการเรียนรู้ด้วยการนำเทคนิคการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากมุมมองต่าง ๆ ทั้งปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส อุปสรรค มาใช้พิจารณาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ในการวางแผนและสร้างทางเลือกในการตัดสินใจจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยทำการวิเคราะห์ SWOT แต่ละองค์ประกอบ มีความหมาย ดังนี้

- Strengths (จุดแข็ง) คือ นักเรียนสามารถวิเคราะห์จุดแข็งของนักเรียนในบริบทของตนเอง โรงเรียน ชุมชน และสังคม จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
- Weaknesses (จุดอ่อน) คือ นักเรียนสามารถวิเคราะห์จุดอ่อนของนักเรียนในบริบทของตนเอง โรงเรียน ชุมชน และสังคม จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
- Opportunities (โอกาส) คือ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่ทำให้ได้เปรียบในบริบทของตนเอง โรงเรียน ชุมชน และสังคม จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
- Threats (อุปสรรค) คือ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคในบริบทของตนเอง โรงเรียน ชุมชน และสังคม จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

โดยผู้วิจัยได้มีการนำเทคนิค SWOT มาประยุกต์ใช้กับขั้นตอนในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสรุปจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT ได้แก่ การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียนในบริบทต่าง ๆ รวมทั้งโอกาสและอุปสรรคที่มีผลกระทบในการดำเนินกิจกรรมจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มาเป็นข้อมูลประกอบในการสร้างทางเลือกเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ

ขั้นที่ 2 ออกแบบทางเลือกจากสถานการณ์ โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ SWOT ในขั้นตอนแรกมาประกอบการออกแบบทางเลือกในการตัดสินใจเลือกปฏิบัติเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 3 พิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ที่ได้ออกแบบไว้ โดยสามารถระบุข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกได้

ขั้นที่ 4 การตัดสินใจเลือกทางเลือก ซึ่งเป็นทางเลือกที่คิดว่าเหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2. ความสามารถในการตัดสินใจ หมายถึง การที่นักเรียนเลือกที่จะปฏิบัติตามทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งที่นักเรียนสร้างขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม บนพื้นฐานของกฎหมายและศีลธรรม ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ โดยประยุกต์ใช้กระบวนการตัดสินใจที่ผู้วิจัยได้สรุปมาจากการศึกษา มีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ระบุปัญหา หมายถึง นักเรียนสามารถระบุปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด

ขั้นที่ 2 สร้างทางเลือก หมายถึง นักเรียนรวบรวมข้อมูลที่มีจากสถานการณ์มาช่วยในการสร้างทางเลือกจากสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ

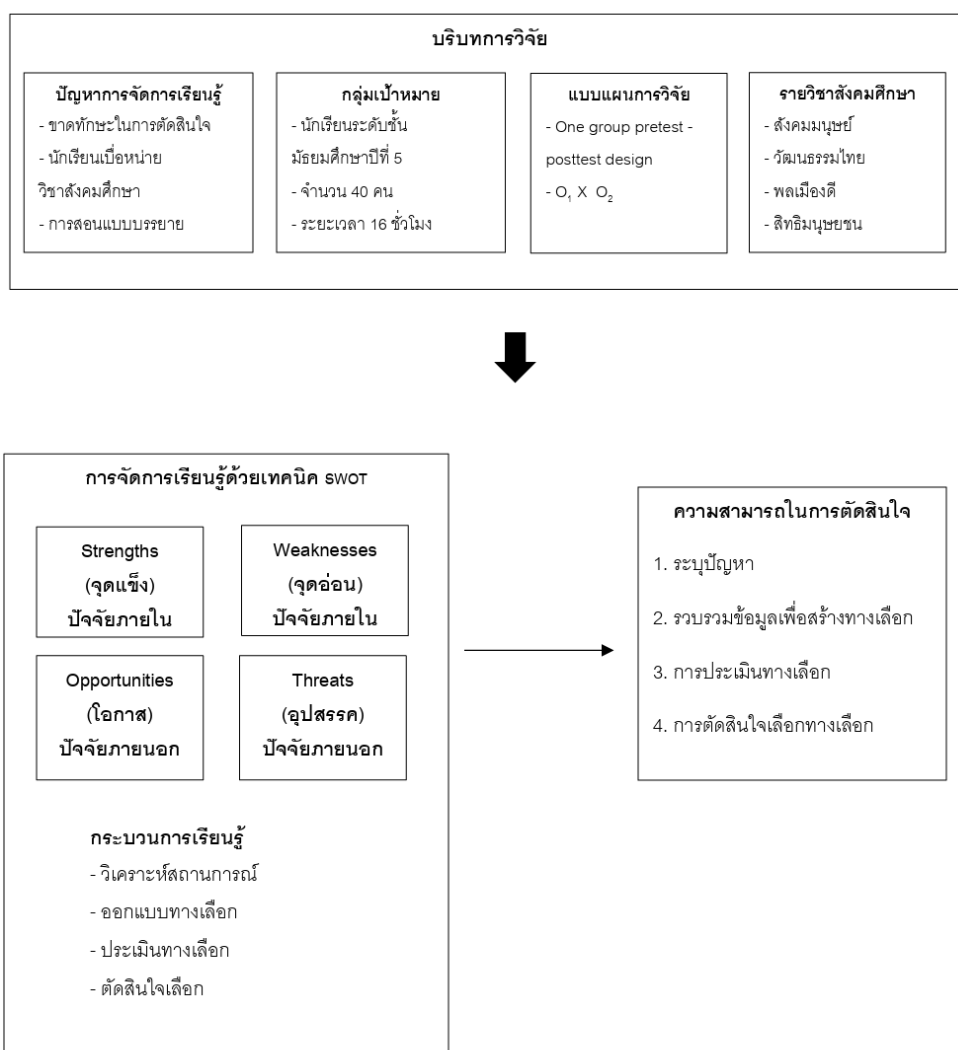
ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกที่ได้สร้างขึ้นประกอบการตัดสินใจในสถานการณ์ที่กำหนด

ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือกทางเลือก หมายถึง ความสามารถในการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด จากทางเลือกทั้งหมด เพื่อนำไปปฏิบัติจากสถานการณ์ที่กำหนด

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
2. ความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ ในรายวิชาสังคมศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. การตัดสินใจ

1.1 ความหมายของการตัดสินใจ

1.2 ทฤษฎีการตัดสินใจ

1.3 ขั้นตอนการตัดสินใจ

2. การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา

2.1 ธรรมชาติและเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษา

2.2 การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.3 ปัญหาและความท้าทายในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา

2.4 การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในบริบทสังคมไทย

3. แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิค SWOT

3.1 ลักษณะทั่วไปของเทคนิค SWOT

3.2 องค์ประกอบของเทคนิค SWOT

3.3 จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ SWOT

3.4 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT

3.5 ข้อจำกัดในการวิเคราะห์ SWOT

3.6 รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค SWOT

4. เทคนิค SWOT กับ การจัดการเรียนรู้

4.1 การประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในการจัดการเรียนรู้

4.2 รูปแบบการนำเทคนิค SWOT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

4.3 ประโยชน์ของการนำเทคนิค SWOT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ

5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับเทคนิค SWOT

1. การตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ ตั้งแต่การตัดสินใจในระดับพื้นฐานไปจนถึงการตัดสินใจในประเด็นที่มีความซับซ้อน งานวิจัยนี้ได้ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ โดยครอบคลุมประเด็น ความหมายของการตัดสินใจ ทฤษฎีการตัดสินใจ ประเภทของการตัดสินใจ และกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งได้รวบรวมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 ความหมายของการตัดสินใจ

การตัดสินใจนั้นถือเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน เนื่องจากการใช้ชีวิตแต่ละวันนั้นเราต้องพบเจอกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องตัดสินใจอยู่เสมอ ดังนั้นการตัดสินใจจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต สำหรับความหมายของการตัดสินใจนั้นได้มีนักวิชาการทั้งในไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายของการตัดสินใจแตกต่างกันออกไป แต่โดยรวมแล้วมักจะเน้นที่กระบวนการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

HICKS และ J (2534) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า เป็นการใช้ความคิด เพื่อทำการคัดเลือกระหว่างแนวทางการปฏิบัติที่มีอยู่หลายทาง ซึ่งก็สอดคล้องกับ Yates (2003) ที่กล่าวไว้ว่า การตัดสินใจเป็นการเลือกแนวทางปฏิบัติเพื่อมุ่งในการแก้ไขปัญหา ต่างๆ ในขณะที่ จินตนา ธนวิบูลย์ชัย (2558) และ (กันทิมา กัลยาวุฒิพงศ์, 2555) ได้อธิบายความหมายของการตัดสินใจไว้ใกล้เคียงกันว่า การตัดสินใจเป็นการพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา โดยพิจารณาถึงข้อดีข้อเสีย และผลกระทบก่อนตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมตามความต้องการและเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากความหมายของการตัดสินใจที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่าการตัดสินใจเป็นกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดจากชุดของทางเลือกที่มีอยู่ เพื่อแก้ไขปัญหา ตอบสนองโอกาส หรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยพิจารณาจากข้อมูลที่มีในการประกอบตัดสินใจในการเลือกทางเลือกหรือแนวทางที่เหมาะสมที่สุด

1.2 ทฤษฎีการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีอิทธิพลต่อทุกแง่มุมของชีวิตมนุษย์ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และสังคม เพื่อทำความเข้าใจถึงกลไกและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ นักวิชาการได้พัฒนาทฤษฎีหลากหลายเพื่ออธิบายกระบวนการนี้ ทฤษฎีเหล่านี้สามารถแบ่งออกได้เป็นหลายกลุ่มตามแนวคิดหลักที่ใช้ในการอธิบาย

ในการศึกษากระบวนการตัดสินใจของมนุษย์ Galotti (2013) ได้เสนอกรอบแนวคิดที่แบ่งทฤษฎีการตัดสินใจออกเป็นสองกลุ่มหลัก ได้แก่ แนวคิดเชิงอรรถประโยชน์ (Utility Models of Decision Making) และแนวคิดเชิงพรรณนา (Descriptive Models of Decision Making) ซึ่งแต่ละกลุ่มมีแนวทางและสมมติฐานที่แตกต่างกันในการอธิบายพฤติกรรมกรรมการเลือกของมนุษย์

1. แนวคิดเชิงอรรถประโยชน์ (Utility Models of Decision Making)

แนวคิดกลุ่มนี้มีจุดมุ่งหมายในการอธิบายว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ใช้หลักการวิเคราะห์เชิงเหตุผลและการคำนวณความคุ้มค่า เพื่อให้ได้ผลลัพธ์สูงสุดตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีทฤษฎีย่อย 2 แนวทาง คือ

1.1 ทฤษฎีอรรถประโยชน์ที่คาดหวัง (Expected Utility Theory)

ทฤษฎีนี้ถือเป็นรากฐานของการวิเคราะห์การตัดสินใจภายใต้ความไม่แน่นอน โดยอธิบายว่าผู้ตัดสินใจจะพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ บนพื้นฐานของความน่าจะเป็นและผลตอบแทนที่อาจเกิดขึ้น เพื่อเลือกทางเลือกที่ให้ “ค่าคาดหวัง” สูงสุด เช่น การวางแผนซื้อสลากกินแบ่งหรือเลือกอาชีพในอนาคต โดยพิจารณาจากโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ (Galotti, 2013)

1.2 ทฤษฎีอรรถประโยชน์พหุลักษณะ (Multiattribute Utility Theory)

ทฤษฎีนี้ขยายขอบเขตของการตัดสินใจให้ครอบคลุมหลายปัจจัย โดยมีกระบวนการหลัก ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายทั้งหมด การจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย การระบุทางเลือก การให้ค่าน้ำหนักของแต่ละปัจจัย และการคำนวณคะแนนรวมของแต่ละทางเลือก จากนั้นจึงเลือกทางเลือกที่มีคะแนนสูงสุด ซึ่งเหมาะสมสำหรับสถานการณ์ที่มีความซับซ้อน (Galotti, 2013)

2. แนวคิดเชิงพรรณนา (Descriptive Models of Decision Making)

ในขณะที่แนวคิดเชิงอรรถประโยชน์มุ่งเน้นการใช้เหตุผล แนวคิดเชิงพรรณนาจะเน้นศึกษาพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงของมนุษย์ ซึ่งมักไม่ได้เป็นไปตามขั้นตอนเชิงตรรกะทั้งหมด และมีอิทธิพลจากบริบทหรือสภาวะการณ์เร่งด่วน โดยแนวคิดหลักมีอยู่ 2 ทฤษฎี ได้แก่

2.1 ทฤษฎีภาพลักษณ์ (Image Theory)

ทฤษฎีนี้ถูกพัฒนาโดย Beach และ Mitchell (1987) ซึ่งอธิบายว่าผู้คนมักตัดสินใจโดยใช้กระบวนการคัดกรองตัวเลือกอย่างรวดเร็ว โดยไม่จำเป็นต้องผ่านการวิเคราะห์เชิงคำนวณที่ซับซ้อน การตัดสินใจจะพิจารณาจากภาพลักษณ์ภายในของผู้ตัดสินใจซึ่งประกอบด้วยสามด้าน คือ Value Image (คุณค่าหรือหลักการที่ยึดถือ) Trajectory Image (เป้าหมายและความไฝ่ฝันในอนาคต) Strategic Image (แนวทางในการบรรลุเป้าหมาย) ซึ่งแนวคิดนี้สะท้อนว่าการตัดสินใจมักไม่เป็นแบบแผนตายตัว แต่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความเชื่อของแต่ละบุคคล (Beach & Mitchell, 1987, อ้างถึงใน Galotti, 2013)

2.2 การตัดสินใจแบบอิงการจดจำ (Recognition-Primed Decision Making)

ทฤษฎีนี้ถูกนำมาใช้เพื่ออธิบายการตัดสินใจในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภายใต้ความกดดันสูง เช่น การทำงานของนักดับเพลิงหรือแพทย์ฉุกเฉิน ผู้ตัดสินใจในสถานการณ์ดังกล่าวมักพึ่งพาประสบการณ์ที่เคยเผชิญมาก่อน เพื่อเลือกแนวทางที่เคยใช้และเห็นว่าได้ผล โดยไม่ต้องพิจารณาทางเลือกอื่น ๆ อย่างรอบคอบทุกด้าน (Galotti, 2013)

Scott (1993) ได้เสนอว่า รูปแบบของการตัดสินใจของมนุษย์สามารถจัดแบ่งออกได้เป็นสองลักษณะหลัก ได้แก่ การตัดสินใจที่อิงตามแนวคิดเชิงบรรทัดฐาน (Normative Theory) และการตัดสินใจที่เน้นการพรรณนา (Descriptive Theory) โดยในกลุ่มแรก การตัดสินใจถูกวางไว้ในกรอบของ "สิ่งที่ควรจะเป็น" หรือแนวปฏิบัติที่ถือว่าเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่กลุ่มที่สองเน้นการอธิบายว่ามนุษย์ตัดสินใจอย่างไรในบริบทของชีวิตจริง โดยสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการที่มนุษย์ใช้ในการเลือกหรือพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ในแต่ละสถานการณ์ตามสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่มี (สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ, 2560)

ปิยะนุช เหลืองงาม (2552) ได้กล่าวถึงแนวทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจสามารถแบ่งออกได้อย่างน้อยสองลักษณะหลัก ซึ่งแต่ละแนวทางมีกรอบความคิดและวิธีการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ทฤษฎีเชิงบรรทัดฐาน (Normative Theory)

ทฤษฎีประเภทนี้เน้นแนวทางการตัดสินใจที่ "ควรจะเป็น" โดยคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม และการบรรลุเป้าหมายเป็นหลัก ผู้ใช้ทฤษฎีนี้จะอ้างอิงเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดขึ้นว่า ทางเลือกใดน่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด อย่างไรก็ตาม มาตรฐานดังกล่าวอาจแตกต่างกัน

ไปตามมุมมองหรือค่านิยมของแต่ละบุคคล ส่งผลให้การตัดสินใจในลักษณะนี้มีลักษณะเป็นการสร้างแบบจำลองในอุดมคติ มากกว่าการสะท้อนสภาพความเป็นจริงของกระบวนการตัดสินใจในสถานการณ์ทั่วไป

2. ทฤษฎีเชิงพรรณนา (Descriptive Theory)

ในขณะที่ทฤษฎีเชิงบรรทัดฐานมุ่งเน้นการอธิบายสิ่งที่ควรจะเป็น ทฤษฎีเชิงพรรณนาจะอธิบาย “สิ่งที่เกิดขึ้นจริง” ในการตัดสินใจของมนุษย์ โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่ผู้ตัดสินใจใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยไม่ยึดถือความชอบส่วนตัวหรือค่านิยมเฉพาะบุคคลเป็นตัวกำหนด แต่เน้นการใช้เหตุผล ข้อมูล และหลักเกณฑ์ที่สามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้ ทฤษฎีเชิงพรรณนายังมีแนวโน้มที่จะผนวกเทคนิคหรือเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่เข้ามาช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ เพื่อเพิ่มความแม่นยำและความเหมาะสมของผลลัพธ์

กล่าวโดยสรุปแล้ว ทฤษฎีการตัดสินใจแต่ละทฤษฎีนำเสนอมุมมองที่แตกต่างกันในการทำความเข้าใจว่าบุคคลตัดสินใจอย่างไร ซึ่งการทำความเข้าใจทฤษฎีเหล่านี้ช่วยให้เราสามารถวิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการตัดสินใจได้ทั้งในระดับบุคคลและองค์กร

1.3 ขั้นตอนการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและเป็นลำดับขั้นตอน การทำความเข้าใจขั้นตอนเหล่านี้ช่วยให้บุคคลและองค์กรสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความผิดพลาด นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอรูปแบบหรือขั้นตอนการตัดสินใจที่แตกต่างกันออกไป แต่โดยรวมแล้วมักจะมีส่วนประกอบหลักที่คล้ายคลึงกัน

Galotti (2013) ได้แบ่งกระบวนการตัดสินใจออกเป็น 5 ขั้นตอนหลัก โดยครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดเป้าหมายไปจนถึงการประเมินผลการตัดสินใจ ดังนี้

1. การตั้งเป้าหมาย (Setting Goals)

ขั้นแรกของการตัดสินใจคือการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน ผู้ตัดสินใจจำเป็นต้องตระหนักถึงสิ่งที่ต้องการบรรลุ รวมถึงพิจารณาแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม ความคาดหวัง และลำดับความสำคัญของสิ่งที่ต้องการ ซึ่งจะกลายเป็นกรอบอ้างอิงสำหรับการตัดสินใจในลำดับต่อไป

2. การสืบค้นข้อมูล (Gathering Information)

เมื่อเป้าหมายชัดเจนแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทางเลือกต่าง ๆ โดยข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ตัดสินใจเข้าใจผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ตลอดจนผลกระทบต่อบุคคลหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นฐานสำคัญสำหรับการวิเคราะห์ทางเลือก

3. การจัดระบบข้อมูลเพื่อตัดสินใจ (Structuring the Decision)

หลังจากมีข้อมูลเพียงพอ ผู้ตัดสินใจจะต้องวางโครงสร้างหรือจัดระบบการวิเคราะห์ทางเลือกต่าง ๆ เช่น การกำหนดเกณฑ์สำหรับการเปรียบเทียบทางเลือก โดยอาจพิจารณาจากประสบการณ์ ความชอบ หรือความเป็นไปได้ เช่น กรณีของนักศึกษาที่เลือกวิชาเอกจากความสนใจ ความเหมาะสมกับอาชีพในอนาคต หรือโอกาสในการประกอบอาชีพ

4. การเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด (Making a Final Choice)

ในขั้นตอนนี้ ผู้ตัดสินใจจะนำข้อมูลที่ได้ผ่านการจัดโครงสร้างและพิจารณาอย่างถี่ถ้วนมาเปรียบเทียบ เพื่อเลือกแนวทางที่สอดคล้องกับเป้าหมายมากที่สุด โดยอาศัยทั้งเหตุผลและวิจารณญาณส่วนบุคคล

5. การประเมินผลการตัดสินใจ (Evaluating the Decision)

ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการคือการทบทวนผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจ เพื่อประเมินว่าการตัดสินใจนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ และหากพบจุดบกพร่อง ก็สามารถนำบทเรียนจากประสบการณ์นี้ไปปรับปรุงการตัดสินใจในโอกาสถัดไป

Philip (1985) ได้เสนอขั้นตอนการตัดสินใจที่ดีซึ่งมีลำดับขั้นตอน 6 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน
2. พิจารณาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลทางการปฏิบัติ
3. หาทางเลือกหลายทาง
4. เปรียบเทียบทางเลือกแต่ละทางและตัดสินใจเลือกทางใดทางหนึ่ง
5. นำเสนอเหตุผลของแนวทางที่ตัดสินใจเลือก
6. วางแผนการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผล

Greenwood และ Parkay (1989) ได้กล่าวถึง 6 ขั้นตอนของการตัดสินใจซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. พิจารณาสถานการณ์และให้ความคิดเพื่อตัดสินใจ
2. รวบรวมข้อมูลที่เป็นในการพิจารณาสถานการณ์
3. แปลความหมายของข้อมูล

4. กำหนดทางเลือกหลายทางและตัดสินใจเลือกทางเลือก

5. พิจารณาถึงผลทางที่ตัดสินใจเลือกเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องความเป็นไปได้และการดำเนินการปฏิบัติ

6. ปฏิบัติตามและประเมินผลการตัดสินใจ

Beyer (1987) กล่าวถึงการสอนให้นักเรียนสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องโดยตรง ผ่านการฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนหรือกระบวนการตัดสินใจ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมาย (Define the Goal): เป็นการระบุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการบรรลุจากการตัดสินใจหรือการแก้ไขปัญหาที่เผชิญอยู่

2. ระบุทางเลือก (Identify Alternatives): เป็นการระดมความคิดเพื่อหาแนวทางหรือวิธีการต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ในการแก้ปัญหา โดยพิจารณาทางเลือกที่เคยใช้หรือมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้น

3. วิเคราะห์ทางเลือก (Analyze Alternatives): เป็นการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน ผลดี ผลเสีย ตลอดจนทรัพยากรที่ต้องใช้และผลกระทบในระยะสั้นและระยะยาวของแต่ละทางเลือกอย่างรอบด้าน

4. จัดลำดับความสำคัญของทางเลือก (Rank Alternatives): เป็นการเปรียบเทียบและจัดลำดับทางเลือกตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียในแต่ละทางเลือก

5. ประเมินและตัดสินใจเลือกที่ดีที่สุด (Judge the Highest Ranked Alternative): เป็นขั้นตอนการกลั่นกรองและตัดสินใจในทางเลือกที่มีลำดับความเหมาะสมสูงสุด

6. เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Choose the Best Alternative): เป็นการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดเพื่อนำไปปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาหรือบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

Simon (1960) ได้นำเสนอรูปแบบการตัดสินใจที่มี 3 ขั้นตอนหลัก ซึ่งมักจะเรียงง่ายแต่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการคิดของมนุษย์ในการตัดสินใจ ดังนี้

1. ขั้นการสืบเสาะ (Intelligence Activity): เป็นการค้นหาและระบุปัญหาหรือโอกาสในสิ่งแวดล้อม รวมถึงการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์ การตระหนักว่ามีบางสิ่งที่ต้องตัดสินใจเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้

2. ขั้นการออกแบบ (Design Activity): เป็นการพัฒนาและวิเคราะห์ทางเลือกที่เป็นไปได้เพื่อแก้ไขปัญหาที่ระบุไว้ รวมถึงการประเมินข้อดี ข้อเสีย และผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากแต่ละทางเลือก

3. **ขั้นการเลือก (Choice Activity):** เป็นการเลือกทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกที่ได้ ออกแบบและวิเคราะห์ไว้ในขั้นก่อนหน้า โดยเป็นทางเลือกที่คาดว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาหรือ ตอบสนองโอกาสได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นักวิชาการไทยหลายท่านได้เสนอแนวทางการตัดสินใจที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจน ไว้อย่าง หลากหลาย โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้จากแนวคิดของ กุลธิดา สืบवान (2553) และเทพ สงวนกิตติพันธุ์ (2562) ดังนี้

กุลธิดา สืบवान (2553) เสนอว่า กระบวนการตัดสินใจสามารถแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน หลัก ซึ่งเน้นการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้งก่อนที่จะเลือกแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม ได้แก่:

1. การระบุปัญหา เริ่มต้นด้วยการทำความเข้าใจสาระสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ สามารถวางกรอบในการแก้ไขได้อย่างชัดเจน
2. การสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจะถูกแสวงหาและ รวบรวม เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์หาสาเหตุและผลกระทบของปัญหา
3. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้รับจะถูกประเมินทั้งในแง่ของความถูกต้อง ความ เหมาะสม และความเพียงพอ เพื่อให้แน่ใจว่าสามารถนำไปใช้ในการพิจารณาทางเลือกได้
4. การเสนอทางเลือก แนวทางในการแก้ไขปัญหาจะถูกนำเสนอหลากหลายทาง โดย พิจารณาทั้งความเป็นไปได้ ความคุ้มค่า และผลกระทบในด้านต่าง ๆ
5. การเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด เป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้ตัดสินใจจะต้องเลือกทางเลือก ที่มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหามากที่สุด เพื่อนำไปปฏิบัติจริง

เทพ สงวนกิตติพันธุ์ (2562) ได้นำเสนอรูปแบบการตัดสินใจใน 6 ขั้นตอน ซึ่งครอบคลุม การกำหนดเป้าหมาย เกณฑ์การประเมิน และการวิเคราะห์ความเสี่ยงของแต่ละทางเลือก ดังนี้

1. การกำหนดเรื่องที่ต้องตัดสินใจ ระบุปัญหาหรือสถานการณ์ที่ต้องการหาข้อสรุป อย่างชัดเจน
2. การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจ สร้างเกณฑ์สำหรับการประเมินทางเลือก ต่าง ๆ เช่น ความคุ้มค่า ความเสี่ยง หรือประโยชน์ที่จะได้รับ
3. การระบุจำนวนทางเลือกที่มีอยู่ สืบว่าว่ามีทางเลือกใดบ้างที่สามารถนำมาใช้ได้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
4. การวิเคราะห์ข้อดีของแต่ละทางเลือก พิจารณาผลประโยชน์หรือข้อได้เปรียบที่ อาจเกิดขึ้นจากการเลือกแต่ละแนวทาง

5. การวิเคราะห์ข้อเสียหรือความเสี่ยงของแต่ละทางเลือก ประเมินผลกระทบในด้านลบที่อาจเกิดขึ้นจากทางเลือกแต่ละทาง

6. การเปรียบเทียบและตัดสินใจ เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของทางเลือกทั้งหมดก่อนจะตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดสำหรับสถานการณ์นั้น ๆ

นวัตน์ กฤตเวทิน (2546) ได้นำเสนอขั้นตอนการตัดสินใจไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การระบุปัญหา หมายถึง ความสามารถในการระบุปัญหาและสาเหตุของปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด

2. การสร้างทางเลือก หมายถึง ความสามารถในการใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในสถานการณ์มาช่วยในการสร้างทางเลือกเพื่อใช้แก้ปัญหาในแต่ละสถานการณ์ที่กำหนด

3. การประเมินทางเลือก หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกที่ใช้ในการแก้ปัญหา

4. การตัดสินใจเลือกทางเลือก หมายถึง ความสามารถในการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาและสามารถให้เหตุผลในการเลือกทางเลือกนั้น ๆ ได้

จากขั้นตอนการตัดสินใจของนักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศที่ได้กล่าวมานั้น ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการตัดสินใจที่มีลักษณะร่วมกันได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ระบุปัญหา หมายถึง นักเรียนสามารถระบุปัญหาและสาเหตุของปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด

ขั้นที่ 2 สร้างทางเลือก หมายถึง นักเรียนรวบรวมข้อมูลที่มีจากสถานการณ์มาช่วยในการสร้างทางเลือกจากสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ

ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกที่ได้สร้างขึ้นประกอบการตัดสินใจในสถานการณ์ที่กำหนด

ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือกทางเลือก หมายถึง ความสามารถในการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด จากทางเลือกทั้งหมด เพื่อนำไปปฏิบัติจากสถานการณ์ที่กำหนด

2. การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา

การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวทางสังคม ตลอดจนมีทักษะและเจตคติที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) โดยในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีสาระการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วยศาสตร์ที่หลากหลาย ได้แก่ ประวัติศาสตร์

ภูมิศาสตร์ หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ และศาสนา ซึ่งล้วนมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศ

แนวคิดการเรียนรู้ของ (Dewey, 1938) ชี้ให้เห็นว่า การเรียนรู้ควรเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้จึงควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาสังคมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ในด้านพัฒนาการของผู้เรียน (Piaget, 1972) ได้เสนอว่าการเรียนรู้ทางสังคมสัมพันธ์กับพัฒนาการทางสติปัญญา โดยเฉพาะในช่วงวัยมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะสามารถใช้เหตุผลทางนามธรรมได้มากขึ้น

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ข้อมูลจากสถานการณ์ทางสังคมที่มีความซับซ้อน ในบริบทของประเทศไทย การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาได้มีการพัฒนาไปสู่การเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเน้นกิจกรรมที่กระตุ้นการมีส่วนร่วม เช่น การอภิปรายกลุ่ม การเรียนรู้ผ่านปัญหา (Problem-Based Learning) และการวิเคราะห์สถานการณ์ด้วยเทคนิค SWOT ซึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีทักษะในการตัดสินใจ (ทวีศักดิ์ แสงทอง, 2563) นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา เช่น การใช้สื่อดิจิทัล แพลตฟอร์มออนไลน์ หรือการจำลองสถานการณ์ทางสังคม (social simulation) ยังช่วยเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลายมากยิ่งขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำเนินชีวิตได้จริง (พัชรี คงสุวรรณ, 2564)

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาควรดำเนินการบนฐานของการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ประสบการณ์ที่มีความหมาย และการบูรณาการเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีความรู้ ทักษะ และคุณธรรม พร้อมต่อการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยอย่างมีคุณภาพ

2.1 ธรรมชาติและเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษา

วิชาสังคมศึกษาเป็นศาสตร์ที่มุ่งเน้นการบูรณาการองค์ความรู้จากหลากหลายสาขาวิชา ได้แก่ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศาสนา และวัฒนธรรม โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีความรู้ความเข้าใจในบริบททางสังคม มีทักษะในการดำเนินชีวิต และสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างมีคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560).

สอดคล้องกับแนวคิดของ National Council for the Social Studies (2010) ได้ให้คำนิยามของวิชาสังคมศึกษาว่าเป็นกระบวนการศึกษาที่ผสมผสานองค์ความรู้จากสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลเมืองที่มีศักยภาพในการตัดสินใจและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบในสังคมประชาธิปไตยที่มีความหลากหลายและเชื่อมโยงกันทั่วโลก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของวิชาสังคมศึกษาในการเชื่อมโยงระหว่างปัจเจกบุคคล สังคม และโลกในมิติต่าง ๆ

สำหรับบริบทของประเทศไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ได้กำหนดเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษาไว้อย่างชัดเจนว่า มีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และสิทธิเสรีภาพของตนเอง มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข

กล่าวโดยสรุปแล้ว ธรรมชาติของวิชาสังคมศึกษาเป็นศาสตร์แบบบูรณาการที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคมในมิติต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และคุณธรรม พร้อมทั้งมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในสังคมประชาธิปไตยทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

2.2 การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ ได้เปลี่ยนแปลงจากการเน้นถ่ายทอดความรู้แบบดั้งเดิม ไปสู่การพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับพลเมืองในการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่ อาทิ การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ (Trilling และ Fadel, 2009) ในบริบทของวิชาสังคมศึกษา การเปลี่ยนแปลงนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตในสังคมและการเป็นพลเมืองในโลกที่มีความหลากหลายและเชื่อมโยงกันมากขึ้น

ในยุคนี้อย่างนี้ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) อาทิ การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) การแก้ปัญหา (Problem Solving) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และการสื่อสารและทำงานร่วมกัน (Communication and Collaboration) กลายเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ทักษะเหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และทำความเข้าใจประเด็นทางสังคมที่ซับซ้อน ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทที่หลากหลาย (Darling-Hammond และ al, 2020).

ในบริบทของประเทศไทย การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนจากการมุ่งเน้นเนื้อหาไปสู่การเสริมสร้างทักษะชีวิตและคุณลักษณะ

ของความเป็นพลเมืองดี ครูผู้สอนจึงต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การมีส่วนร่วม และการเชื่อมโยงกับประเด็นร่วมสมัย เช่น ความยั่งยืน ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และความหลากหลายทางวัฒนธรรม (พัชรี คงสุวรรณ, 2564)

ทั้งนี้ การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในยุคปัจจุบัน เช่น การใช้แหล่งข้อมูลออนไลน์ สื่อจำลองสถานการณ์ (simulation) และเครื่องมือดิจิทัลสำหรับการอภิปรายและการทำงานกลุ่ม ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวต่อโลกที่เปลี่ยนแปลง (วรรณ พงศ์สวัสดิ์, 2562)

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีลักษณะยืดหยุ่น มีความหลากหลาย และสามารถเชื่อมโยงกับโลกแห่งความเป็นจริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการดำรงชีวิตและมีส่วนร่วมในสังคมประชาธิปไตยอย่างมีความรับผิดชอบ

2.3 ปัญหาและความท้าทายในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา

การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศ อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนรู้ในรายวิชานี้กลับเผชิญกับปัญหาและความท้าทายหลากหลายประการทั้งในระดับหลักสูตร การเรียนการสอน และตัวผู้เรียนเอง

หนึ่งในปัญหาหลักที่พบคือ การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษายังคงเน้นการท่องจำเนื้อหา และการสอนแบบบรรยายมากกว่าการส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์หรือการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (วรรณ พงศ์สวัสดิ์, 2562) ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์จริงได้

ในบริบทของประเทศไทย ยังมีข้อจำกัดในเรื่องความพร้อมของครูผู้สอน โดยเฉพาะในด้านการใช้เทคนิคการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ เช่น การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) การใช้กรณีศึกษา หรือการบูรณาการสื่อดิจิทัล (วรรณ พงศ์สวัสดิ์, 2562) ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ขาดความน่าสนใจ และไม่สามารถดึงดูดผู้เรียนให้มีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ยังเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องปรับเนื้อหาและรูปแบบการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถเชื่อมโยงผู้เรียนกับโลกแห่งความจริง (National Council for the Social Studies, 2010)

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อรับมือกับข้อจำกัดด้านเนื้อหา วิธีการสอน ความพร้อมของครู และการเปลี่ยนแปลงของบริบท

สังคมโลก อันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพตามเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษาอย่างแท้จริง

2.4 การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในบริบทสังคมไทย

การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในบริบทของสังคมไทยมีลักษณะเฉพาะที่สะท้อนถึงโครงสร้างทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ และความเชื่อของสังคมไทย โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในประเทศไทยเน้นการบูรณาการสาระสำคัญจากหลายศาสตร์ เช่น ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศาสนา และวัฒนธรรม โดยสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนา อีกทั้งยังคำนึงถึงความเป็นไทย และสถาบันหลักของชาติ ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (พิชิต ธิอิน, 2559)

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ พรทิพย์ บุญญะสังข์ (2562) พบว่า ยังมีครูผู้สอนสังคมศึกษาจำนวนมากยังคงเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาทางวิชาการโดยใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และไม่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ หรือการสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย

นอกจากนี้ วรรณภา พงศ์สวัสดิ์ (2562) ได้เสนอว่า ความท้าทายที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในประเทศไทยคือ การขาดแคลนครูผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รวมถึงการใช้สื่อการสอนที่ไม่ทันสมัย ซึ่งทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจและไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์ปัจจุบันได้

การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ เช่น การใช้เทคโนโลยี การสื่อสารที่ไร้พรมแดน และการเปลี่ยนแปลงของค่านิยม ส่งผลให้บทบาทของวิชาสังคมศึกษาต้องปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมอย่างเป็นระบบ มีความเคารพในความหลากหลาย และสามารถมีส่วนร่วมทางสังคมอย่างสร้างสรรค์ (ชาญวิทย์ สุนทรพิพิธ, 2563)

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในบริบทของสังคมไทยจำเป็นต้องดำเนินการภายใต้ความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน โดยต้องพัฒนาเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ทันสมัย และส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน

3. แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิค SWOT (SWOT Analysis)

เทคนิค SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ที่ได้รับการยอมรับและนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในหลากหลายบริบท ไม่ว่าจะเป็นการบริหารธุรกิจ การวางแผนองค์กร การศึกษา หรือแม้กระทั่งการพัฒนาตนเอง (Kotler และ Keller, 2016; Wheelen และ Hunger, 2018) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงลักษณะทั่วไป องค์ประกอบ จุดมุ่งหมาย ประโยชน์ และข้อจำกัดของเทคนิค SWOT รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 ลักษณะทั่วไปของเทคนิค SWOT

SWOT เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร ทั้งสภาพแวดล้อมภายใน คือ จุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรและสภาพแวดล้อมภายนอก คือ โอกาสและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อองค์กร ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กรให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นจึง SWOT จึงเป็นเทคนิคที่สำคัญอย่างยิ่งในการใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์และการตัดสินใจสำหรับองค์กรในการวางแผนการดำเนินกลยุทธ์ต่างๆ ขององค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่องค์กรตั้ง(ขจรศักดิ์ มานะวิริยะกุล, 2557; เบญจมาศ เรือเรียบ, 2555; พนิดา ศรีสว่าง, 2558)

เทคนิคนี้ถูกคิดค้นขึ้นโดย Albert Humphrey จากมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด สหรัฐอเมริกา ได้รับการคิดค้นขึ้นครั้งแรกในปี 1960 สำหรับการดำเนินธุรกิจและอุตสาหกรรม แต่เทคนิคนี้ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับเรื่องต่างๆ ได้ด้วย แม้กระทั่งการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลที่จะต้องพบเจอกับปัญหาและจะต้องการมีตัดสินใจอยู่เป็นประจำ (Shinoj, 2015) เทคนิคนี้จึงสามารถช่วยให้กลุ่มหรือบุคคล สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ที่อาจจะใช้วิธีการแบบเดิมๆ ไปสู่วิธีการหรือแนวทางแบบใหม่ๆ ได้และถึงแม้ว่า SWOT ไม่ใช่เทคนิคเดียวเท่านั้นที่สามารถนำมาใช้ได้ แต่เป็นเทคนิคหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ได้ในระยะยาว โดยจุดแข็งของวิธีนี้คือความเรียบง่ายและการนำไปใช้กับการทำงานในหลากหลายรูปแบบ (Phadermrod และ al., 2019)

การวิเคราะห์ SWOT ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ทางธุรกิจและการบริหารเชิงกลยุทธ์ เนื่องจากเป็นเทคนิคที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ด้านต่างๆ มากมาย แต่ข้อเสียของการใช้ SWOT ก็มีอยู่เหมือนกัน เช่น โอกาสความผิดพลาดจากคุณภาพของข้อมูลที่จะนำมาใช้วิเคราะห์ ทักษะประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจของเทคนิค SWOT ของผู้วิเคราะห์ต้องมีความเข้าใจในการวิเคราะห์ SWOT เป็นระยะๆ ว่าสถานการณ์และปัจจัยต่าง ๆ ที่นำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานยังเหมือนเดิมหรือมีการเปลี่ยนแปลงไปแล้วหรือไม่ (สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2557)

3.2 องค์ประกอบของเทคนิค SWOT

เทคนิค SWOT เป็นเครื่องมือวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ที่นิยมใช้ในหลายบริบท ทั้งทางธุรกิจ การบริหาร และการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประเมินสถานการณ์ภายในและภายนอก อย่างรอบด้าน และนำข้อมูลดังกล่าวไปวางแผนการดำเนินงานหรือพัฒนารูปแบบการจัดการที่เหมาะสม (Gürel, 2017)

เทคนิค SWOT ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

จุดแข็ง (Strengths) หมายถึง ปัจจัยภายในที่สนับสนุนความสำเร็จ เช่น ทักษะ บุคลากร ทรัพยากร หรือระบบที่มีประสิทธิภาพ

จุดอ่อน (Weaknesses) หมายถึง ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคหรือข้อจำกัด เช่น ขาดความรู้ ขาดเครื่องมือ หรือขาดแรงจูงใจ

โอกาส (Opportunities) หมายถึง ปัจจัยภายนอกที่อาจเอื้อต่อความสำเร็จ เช่น แนวโน้มทางเทคโนโลยี นโยบาย หรือสภาพแวดล้อม

อุปสรรคหรือภัยคุกคาม (Threats) หมายถึง ปัจจัยภายนอกที่อาจเป็นอุปสรรค เช่น การแข่งขัน สถานะเศรษฐกิจ หรือความไม่แน่นอน (Kotler & Keller, 2016)

เบญจมาศ เรือเรียบ (2555) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ SWOT โดย SWOT เป็นคำย่อมาจากคำในภาษาอังกฤษ 4 คำ ได้แก่ Strengths (จุดแข็ง) , Weaknesses (จุดอ่อน) , Opportunities (โอกาส) และ Threats (อุปสรรค) ซึ่งสอดคล้องกับ ขจรศักดิ์ มานะวิริยะกุล (2557) และ (พนิดา ศรีสว่าง, 2558) โดยแต่ละคำมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

S มาจาก Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน คือ ความสามารถและสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นบวก ซึ่งองค์กรจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

W มาจาก Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ ขององค์กร ซึ่งองค์กรไม่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และจำเป็นที่จะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหานั้น

O มาจาก Opportunities หมายถึง โอกาส ซึ่งเป็นปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการขององค์กร ซึ่งโอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน โดยผู้บริหาร

ที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอและใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กร

T มาจาก Threats หมายถึง อุปสรรค ซึ่งเป็นปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กรไม่ให้งานบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นปัญหาต่อองค์กร ซึ่งองค์กรจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้จริง

ในขณะที่ ดุจดาว ธนากรพงศ์ (2556) ได้ให้ข้อสังเกตว่า บางครั้งการจำแนกโอกาสและอุปสรรคเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะทั้งสองสิ่งนี้สามารถเปลี่ยนกลับซึ่งกันและกันเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอาจทำให้สถานการณ์ที่เคยเป็นโอกาสกลับกลายเป็นอุปสรรคได้ และในทางกลับกันอุปสรรคอาจกลับกลายเป็นโอกาสได้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้องค์กรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ของตนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์แวดล้อมจึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ SWOT เป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดการทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

3.3 จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ SWOT

จากการศึกษาเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งไทยและต่างประเทศ ได้อธิบายจุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ SWOT ไว้หลายประการ โดยผู้วิจัยได้มีการทำตารางสังเคราะห์จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ SWOT ดังรูปภาพตารางด้านล่างนี้

ชื่อวิจัย/ผู้วิจัย	การระดมสมอง	การคิดวิเคราะห์	การแก้ปัญหา	การตัดสินใจ (ประเมิน)	การรวมข้อมูล	การนำเสนอข้อมูล	การวางแผน (กลยุทธ์)	การอภิปราย
Importance-Performance Analysis based SWOT Analysis Boonyarat Phadermroda,b,_, Richard M. Crowdera, Gary B. Willsa	✓	✓	✓	✓				
SWOT Analysis for Assessing Entrepreneurship Readiness Shinoj .P		✓		✓	✓	✓	✓	
SWOT ANALYSIS: A THEORETICAL REVIEW Emet GÜREL , Merba TAT		✓		✓			✓	✓
SWOT Analysis Teoli D1, Sanvictores T2,An J3				✓			✓	
Developing Critical Thinking and Communicative Fluency in the Business-English Classroom with the SWOT Analysis Richard R.P. Gabbrielli	✓	✓		✓		✓		
SWOT Analysis: The Annual Check-Up for a Business Sarah L . Simoneaux and Chris L . Stroud		✓		✓	✓	✓	✓	

ภาพประกอบ 2 ตารางสังเคราะห์จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ SWOT

จากงานวิจัยต่างประเทศ

ชื่อวิจัย/ผู้วิจัย	การ ระดม สมอง	การคิด วิเคราะห์	การ แก้ปัญหา	การ ตัดสินใจ (ประเมิน)	การรวม ข้อมูล	การ นำเสนอ ข้อมูล	การ วางแผน (กลยุทธ์)	การ อภิปราย
การวิเคราะห์ SWOT แสงไฟส่องนำทางสู่การจัดการเชิงกลยุทธ์ที่ชุมชนทำได้ อุทัย ปัญญาสุทธินันท์		✓		✓	✓		✓	
การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการวิเคราะห์ SWOT เพื่อเสริมสร้าง ทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ยุพดี กลิ่นน้อย เมธินี วงศ์วานิช รัชมกภาพรณ์ และรัชดากร พลภักดี		✓			✓			
เทคนิคการวิเคราะห์สภาพการพัฒนาเพื่อการวางแผนกลยุทธ์ของ สถานศึกษา พินิจ มีคาทอง , โกวิทย์ แสงพงษ์		✓					✓	
SWOT Analysis กับองค์กรและบุคคล 1 นายธีระชัย เนียมพลวง 2		✓		✓			✓	

ภาพประกอบ 3 ตารางสังเคราะห์จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ SWOT จากงานวิจัยในไทย

จากการสังเคราะห์จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ SWOT จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัย พบว่า การวิเคราะห์ SWOT มีจุดมุ่งหมายสำคัญในการช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะสำคัญหลายประการ เช่น ทักษะการรวบรวมข้อมูล การคิดวิเคราะห์ การวางแผนกลยุทธ์ การนำเสนอข้อมูล และการตัดสินใจในการวางแผนหรือการเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำเทคนิค SWOT มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ

3.4 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์ SWOT มีประโยชน์หลายประการ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือที่เข้าใจง่ายและใช้งานได้หลากหลาย: สามารถนำไปใช้ได้ทั้งในระดับบุคคล องค์กรขนาดเล็ก ไปจนถึงองค์กรขนาดใหญ่ และในหลากหลายอุตสาหกรรม (Kotler และ Keller, 2016)
2. ช่วยให้เห็นภาพรวมของสถานการณ์: การจัดหมวดหมู่ปัจจัยต่างๆ ช่วยให้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอก ทำให้เข้าใจบริบทได้ชัดเจนขึ้น (Dess และ al., 2019)
3. ส่งเสริมการคิดเชิงกลยุทธ์ กระตุ้นให้ผู้ใช้งานคิดอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง การแก้ไขจุดอ่อน การคว้าโอกาส และการลดความเสี่ยงจากอุปสรรค (Wheelen และ Hunger, 2018)

4. เป็นจุดเริ่มต้นในการวางแผน: ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ SWOT เป็นรากฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ หรือแผนการตัดสินใจที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น (David, 2011)

5. สร้างความตระหนักรู้ ช่วยให้ผู้คนและทีมงานเกิดความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับสถานะปัจจุบันและทิศทางที่ควรจะเป็น

3.5 ข้อจำกัดในการวิเคราะห์ SWOT

ถึงแม้ว่าเทคนิค SWOT จะมีประโยชน์ในการวางแผนทางกลยุทธ์และเป็นที่ยอมรับอย่างมากในบริษัทและองค์กร แต่เทคนิค SWOT ก็มีปัญหาหรือข้อจำกัดอยู่ ซึ่งได้มีนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศได้กล่าวถึงปัญหาและข้อจำกัดของการวิเคราะห์ SWOT ไว้ดังนี้

Shinoj (2015) ได้กล่าวถึงปัญหาในการวิเคราะห์ SWOT 6 ประการ ได้แก่

1. SWOT อาจมีความคลาดเคลื่อนได้มาก เนื่องจากคนสองคนคิดไม่เหมือนกัน ดังนั้นเทคนิค SWOT จึงควรใช้เป็นแนวทางหรือวิธีการประกอบการตัดสินใจ
2. อาจทำให้องค์กรมองว่าสถานการณ์เป็นเรื่องง่ายเนื่องจากการติดต่อเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญบางอย่างอาจถูกมองข้าม
3. การจัดหมวดหมู่จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม อาจเป็นอัตนัยมากเนื่องจากมีความไม่แน่นอนในสถานการณ์จริงอยู่มาก
4. เพื่อให้มีประสิทธิผล SWOT จะต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้ยากต่อการคาดการณ์การพัฒนา
5. ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์อาจอยู่บนพื้นฐานของสมมติฐานที่ตามมาพิสูจน์ว่าไม่มีมูล (ดีและไม่ดี)
6. ไม่มีโครงสร้างที่ละเอียด ดังนั้นองค์ประกอบหลักจึงอาจพลาดไป

ดุจดาว หนากรพงศ์ (2556) และ สุริยกาล ชุ่มแสง (2556) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ SWOT ขององค์กรมีปัญหาคือควรระวังหลายประการ ดังนี้

1. การระบุจุดอ่อนต้องกระทำอย่างซื่อสัตย์และบางครั้งจุดอ่อนเฉพาะอย่างเป็นของเฉพาะบุคคล
2. การจัดการกับกลไกการป้องกันตนเองต้องกระทำอย่างรอบคอบ
3. แนวโน้มการขยายจุดแข็งที่เกินความเป็นจริง

4. ความใกล้ชิดกับสถานการณ์ทำให้มองสถานการณ์ขององค์กรไม่ชัดเจน
5. การกำหนดบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลต้องระบุให้ชัดเจน
6. ข้อมูลไม่เพียงพอและข้อมูลสิ่งแวดล้อมภายนอกเบี่ยงเบน นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมภายนอกอาจเป็นโอกาสหรืออุปสรรคก็ได้

ธีระชัย เนียมหลวง (2557) ได้กล่าวถึงสิ่งที่อาจทำให้ SWOT Analysis มีข้อผิดพลาดที่สำคัญ ได้แก่

1. ความเข้าใจใน SWOT Analysis เช่น ปัจจัยภายนอกตัวเดียวกัน อาจทำให้เกิดได้ทั้งโอกาสและอุปสรรคในเวลาเดียวกัน แต่ปัจจัยภายใน (ตัวเดียว) จะต้องเป็นจุดแข็งและจุดอ่อนเท่านั้น
2. ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ไม่เป็นจริง (วิเคราะห์แบบเข้าข้างหรือประเมินต่ำ)
3. ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์คลาดเคลื่อนหรือไม่เพียงพอ

4. เทคนิค SWOT กับ การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ (Partnership for 21st Century Learning, 2019) การนำเทคนิค SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นแนวทางที่น่าสนใจและได้รับความสนใจจากนักวิจัยและนักการศึกษาหลายท่าน ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในกระบวนการเรียนการสอน

4.1 การประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในการจัดการเรียนรู้

การนำเทคนิค SWOT มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เป็นการปรับใช้หลักการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์มาสู่บริบททางการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ตนเองและสถานการณ์รอบตัวได้อย่างเป็นระบบ (Drucker, 1999) โดยมีแนวคิดหลักคือ การให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับ

- จุดแข็ง (Strengths) ความรู้ ความสามารถ ทักษะ หรือลักษณะเชิงบวกภายในที่ตนเองมีอยู่ ซึ่งเป็นทุนในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง
- จุดอ่อน (Weaknesses) ข้อจำกัด ความบกพร่อง หรือลักษณะเชิงลบภายในที่ต้องได้รับการปรับปรุง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการพัฒนา

- โอกาส (Opportunities) สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นบวก ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้หรือการบรรลุเป้าหมาย เช่น แหล่งเรียนรู้ใหม่ๆ หรือการสนับสนุนจากครูและเพื่อน

- อุปสรรค (Threats) สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นลบ ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดหรือความท้าทายต่อการเรียนรู้ เช่น การขาดแคลนทรัพยากร หรือปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Wheelen และ Hunger, 2018)

การวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 4 นี้ช่วยให้นักเรียนสามารถสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง (self-awareness) และเข้าใจบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการวางแผนการเรียนรู้และการตัดสินใจที่มีคุณภาพ

4.2 รูปแบบการนำเทคนิค SWOT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

การประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในการจัดการเรียนรู้สามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และบริบทของการจัดการเรียนรู้

3.2.1 การวิเคราะห์ SWOT เพื่อการวางแผนการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Personal Learning Plan) นักเรียนสามารถใช้ SWOT เพื่อประเมินตนเองเกี่ยวกับวิชาที่เรียน หรือเป้าหมายในการเรียนรู้ เช่น การวิเคราะห์จุดแข็งในการทำความเข้าใจเนื้อหา จุดอ่อนในการนำเสนอผลงาน โอกาสในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ หรืออุปสรรคจากการขาดสมาธิในชั้นเรียน (Kotler และ Keller, 2016) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง

3.2.2 การวิเคราะห์ SWOT ในการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจ ในรายวิชาที่เน้นการแก้ปัญหา เช่น สังคมศึกษา สุขศึกษา หรือวิทยาศาสตร์ ครูสามารถนำเสนอสถานการณ์จำลองหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง ให้นักเรียนใช้ SWOT ในการวิเคราะห์สถานการณ์ ระบุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาทางเลือกในการแก้ปัญหา ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน โดยพิจารณาจุดแข็งของกฎระเบียบที่มี จุดอ่อนของการบังคับใช้ โอกาสจากการสนับสนุนของชุมชน และอุปสรรคจากพฤติกรรมบางอย่างของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นวรัตน์ กฤตเวทิน (2546) ที่เน้นขั้นตอนการตัดสินใจผ่านการระบุปัญหา การสร้างทางเลือก การประเมิน และการเลือกทางเลือก

3.2.3 การวิเคราะห์ SWOT สำหรับโครงการหรือกิจกรรมกลุ่ม: ในการทำงานกลุ่มหรือโครงการ นักเรียนสามารถใช้ SWOT เพื่อวิเคราะห์ความพร้อมของทีม ทรัพยากรที่มี โอกาสที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือ และอุปสรรคที่อาจเผชิญ ซึ่งช่วยให้ทีมสามารถวางแผนการ

ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและจัดสรรบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม (Larson และ LaFasto, 1989)

3.2.4 การวิเคราะห์ SWOT เพื่อประเมินผลการเรียนรู้: ครูอาจให้นักเรียนใช้ SWOT ในการสะท้อนผลการเรียนรู้หลังจากจบบทเรียนหรือหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้ประเมินความก้าวหน้าของตนเอง จุดที่ทำได้ดี จุดที่ต้องปรับปรุง รวมถึงโอกาสและอุปสรรคที่ส่งผลต่อผลการเรียนรู้ที่ผ่านมา

4.3 ประโยชน์ของการนำเทคนิค SWOT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

การประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในการจัดการเรียนรู้มีประโยชน์หลายประการ

1. ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ นักเรียนได้รับการฝึกฝนให้คิดอย่างเป็นระบบ แยกแยะข้อมูล และประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ (Facione, 1990)
2. พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ เมื่อนักเรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างรอบด้าน จะสามารถระบุปัญหา สร้างทางเลือก และตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมได้อย่างมีเหตุผลมากขึ้น (Simon, 1960)
3. สร้างความตระหนักรู้ในตนเอง การประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง ช่วยให้นักเรียนเข้าใจศักยภาพและข้อจำกัดของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Drucker, 1999)
4. กระตุ้นการมีส่วนร่วมและคิดอย่างมีวิจารณญาณ กิจกรรม SWOT มักส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน และตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ (Brookfield, 1987)
5. เตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการวิเคราะห์และการตัดสินใจที่พัฒนาขึ้นจากการใช้ SWOT เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และปรับตัวในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ซึ่งสอดคล้องกับ Shinde และ al. (2023) ที่อธิบายในบริบทของการศึกษาซึ่งเทคนิค SWOT ถูกนำมาประยุกต์เพื่อวิเคราะห์ระบบการเรียนการสอน พฤติกรรมผู้เรียน และกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะในการพัฒนาแผนการสอน การตัดสินใจของผู้เรียน และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคดังกล่าวไม่เพียงส่งเสริมการวางแผนอย่างเป็นระบบ แต่ยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดเชิงวิพากษ์ รู้จักประเมินสถานการณ์ และตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล (ทวีศักดิ์แสงทอง, 2563)

จากการนำเสนอข้อมูลในการนำเทคนิค SWOT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำเทคนิค SWOT มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ โดยนักเรียนจะได้วิเคราะห์สถานการณ์อย่างรอบด้านระบุปัญหาสร้างทางเลือกและตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมได้อย่างมีเหตุผลมากยิ่งขึ้น เมื่อต้องตกอยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการตัดสินใจในการศึกษา

นวรรตน์ กฤตเวทิน (2546) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการโต้แย้งทางวิทยาศาสตร์และทักษะการตัดสินใจ ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างกระบวนการคิดวิเคราะห์กับการตัดสินใจ งานวิจัยนี้ได้นำเสนอขั้นตอนการตัดสินใจ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การระบุปัญหา การสร้างทางเลือก การประเมินทางเลือก และการตัดสินใจเลือกทางเลือก ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้

ภาวดี สงวนศิลป์ (2554) ศึกษาความสามารถในการตัดสินใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 34 คน โรงเรียนโนนสังวิทยาคารที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยให้นักเรียนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 70 ขึ้นไป ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One-shot case study) พบว่า จำนวนนักเรียนร้อยละ 79.25 มีคะแนนความสามารถในการตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 75.20 ของคะแนนเต็มและนักเรียนจำนวนร้อยละ 82.35 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.29 ของคะแนนเต็ม ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ในการศึกษาของ กุลธิดา สีบัวบาน (2553) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลของกิจกรรมการฝึกอบรมที่มุ่งส่งเสริมทักษะการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รวมถึงเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของกระบวนการตัดสินใจก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยนักเรียนจากโรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชยการ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ และชุดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะดังกล่าว ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า หลังจากที

นักเรียนได้เข้าร่วมการฝึกอบรม กระบวนการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของพวกเขาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับก่อนการฝึกอบรม

สุจิตรา ใจสุข (2554) ศึกษาอิทธิพลของการส่งเสริมทักษะการคิดระดับสูงที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนอุทัยพิทย จังหวัดสมุทรปราการ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวนทั้งสิ้น 60 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน การทดลองดำเนินการทั้งหมด 16 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับการฝึกทักษะการคิดในระดับที่ซับซ้อน มีพัฒนาการด้านกระบวนการตัดสินใจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการทดลองที่ระดับนัยสำคัญ .05 นอกจากนี้ เมื่อนำผลคะแนนของกลุ่มทดลองไปเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม ซึ่งไม่ได้รับการฝึกในรูปแบบเดียวกัน ก็พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนกระบวนการตัดสินใจสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่เท่ากัน

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการตัดสินใจสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะนี้ในหลากหลายบริบท ตั้งแต่การพัฒนาในช่วงวัยเรียน การนำไปใช้ในองค์กร ไปจนถึงการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในปัจจุบัน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าทักษะการตัดสินใจที่ดีเป็นผลรวมของปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ การตระหนักรู้ข้อดี และการเรียนรู้จากประสบการณ์ การพัฒนาทักษะการตัดสินใจจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลและองค์กรเพื่อรับมือกับความท้าทายและสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้เทคนิค SWOT ในการศึกษา

Gürel (2017) กล่าวถึง การบูรณาการเทคนิคการวิเคราะห์ SWOT ในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และความสามารถในการมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย SWOT ซึ่งเดิมเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจ ได้ถูกปรับใช้ในบริบทการศึกษาเพื่อเสริมสร้างกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล โดยเฉพาะในการวิเคราะห์ประเด็นทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม

National Council for the Social Studies (2010) กล่าวถึง การนำ SWOT มาใช้ในการเรียนรู้สังคมศึกษาช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การมีจิตสำนึกพลเมือง และคุณธรรมในการตัดสินใจ

ในขณะทำงานวิจัยของ พัชรี คงสุวรรณ (2564) ระบุว่า เทคนิค SWOT ช่วยให้ผู้เรียนสามารถระบุปัจจัยภายในและภายนอกของสถานการณ์ทางสังคมได้อย่างชัดเจน และสามารถสร้างแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงเสริมทักษะการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร

นอกจากนี้ งานวิจัยของ พรทิพย์ บุญญะสังข์ (2562) ยังแสดงให้เห็นว่า SWOT มีผลเชิงบวกต่อพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ใกล้ตัวผู้เรียน เช่น ความเหลื่อมล้ำและปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ การนำ SWOT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ยังสามารถบูรณาการกับเทคนิคการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning: PBL) หรือการอภิปรายกลุ่ม เพื่อเสริมพลังในการเรียนรู้เชิงรุกของผู้เรียน (Hmelo-Silver, 2004)

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิค SWOT ในการจัดการเรียนรู้ สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการบูรณาการ SWOT ในการเรียนรู้สังคมศึกษาเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมทางสังคมของผู้เรียน โดยเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง และส่งเสริมความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อบริบททางสังคมในหลากหลายมิติ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา ความมุ่งหมายของการวิจัย คือ เพื่อพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการตัดสินใจด้วยเทคนิค SWOT และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 600 คน จำนวน 15 ห้องเรียน ซึ่งทุกห้องเรียนมีนักเรียนคละกัน โดยมีความสามารถใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีหน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา
2. แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา มีกระบวนการดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการตัดสินใจ และเทคนิค SWOT และการนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลาง โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข	ส 2.1 ม4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ส 2.1 ม4-6/3 ปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศไทย และสังคมโลก ส 2.1 ม4-6/4 ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา ส 2.1 ม4-6/5 วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล

ภาพประกอบ 4 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ 2
หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต

1.3 นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มาพัฒนาเป็นหน่วยการเรียนรู้ และกำหนดเนื้อหาย่อย รวมถึงกำหนดระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดหน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาย่อยให้สอดคล้องกับ มาตรฐาน ส 2.1 ร่วมกับตัวชี้วัด ประกอบด้วย ตัวชี้วัด ส 2.1 ม.4-6/2 , ตัวชี้วัด ส 2.1 ม.4-6/3 , ตัวชี้วัด ส 2.1 ม.4-6/4 และตัวชี้วัด ส 2.1 ม.4-6/5 และได้คัดเลือกเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากง่ายไปยาก และจากใกล้ตัวไปไกลตัว ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้นและมีความต่อเนื่องในการเรียนรู้ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียนและดังแสดงในตารางต่อไป

ตาราง 1 กำหนดหน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาย่อย

หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานตัวชี้วัด	จำนวนคาบ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์		
เรื่องที่ 1 สังคมมนุษย์	ส 2.1 ม. 4-6/2	2
เรื่องที่ 2 การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสังคม	ส 2.1 ม. 4-6/2	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมไทย		
เรื่องที่ 1 การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	ส 2.1 ม. 4-6/5	2
เรื่องที่ 2 การเลือกรับและปรับใช้วัฒนธรรมสากล	ส 2.1 ม. 4-6/5	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พลเมืองดีของชาติ		
เรื่องที่ 1 พลเมืองดี	ส 2.1 ม. 4-6/3	2
เรื่องที่ 2 การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	ส 2.1 ม. 4-6/3	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิมนุษยชน		
เรื่องที่ 1 สิทธิมนุษยชน	ส 2.1 ม. 4-6/4	2
เรื่องที่ 2 แนวทางแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชน	ส 2.1 ม. 4-6/4	2
	รวม	16

1.4 นำหน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาย่อยมาจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดประสงค์ของการเรียน ขั้นตอนของกิจกรรม สื่อการสอน ชิ้นงานและการประเมินผล ที่สอดคล้องกับขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT ที่จัดทำขึ้นทั้งหมด 8 แผน ไปตรวจสอบโดย ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านที่มีความรู้สอดคล้องกับเครื่องมือในงานวิจัยได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญในด้านหลักสูตรและการสอน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล หรือวิจัยการศึกษา ดำเนินการประเมินหาความเหมาะสมของเนื้อหาพร้อมให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงต่อไป

ในการตรวจสอบและประเมินความเที่ยงนี้ใช้สูตรค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยพิจารณาให้คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องและเหมาะสม
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องและเหมาะสม
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องและเหมาะสม

ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (IOC) ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้และสามารถนำไปใช้ได้กับกลุ่มทดลอง ซึ่งผลของค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT ทั้งหมด 8 แผน จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 ท่าน มีค่าเท่ากับ 1.00 ในส่วนของข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในส่วนของการออกแบบใบกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีการอธิบายรายละเอียดให้ชัดเจน และการใช้คำให้ถูกต้องเหมาะสม

1.6 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT ที่ได้ปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์

เรื่อง ปัญหาสังคม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

2. ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3. สาระสำคัญ

สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีผลทั้งทางบวกและทางลบซึ่งผลกระทบทางลบอาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา ดังนั้นประชาชนทุกคนต้องร่วมกันแก้ไขและช่วยกันสร้างแนวทางในการพัฒนาสังคม เพื่อสร้างรากฐานทางสังคมที่เข้มแข็ง

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุปัญหาและสาเหตุของปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นได้
2. เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมได้
3. เห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหาพัฒนาสังคม

5. สาระการเรียนรู้

- ปัญหาสังคม
- การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสังคม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูชวนนักเรียนพูดคุยในประเด็น ปัญหาสังคม โดยให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาสังคมว่า ปัจจุบันสังคมไทยมีปัญหาสังคมอะไรบ้าง

2. จากนั้นครูถามคำถามต่อว่า แล้วสังคมในโรงเรียนเรานักเรียนพบปัญหาใดบ้างที่เกิดขึ้นแบบเดียวกันหรือมีปัญหาอะไรในโรงเรียนที่ควรได้รับการแก้ไข

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 7 กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กันตามความสมัครใจ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อนักเรียน โดยให้แต่ละกลุ่มออกมาเขียนบนกระดานหน้าชั้นเรียนสลับกันเขียนที่ละกลุ่มและห้ามซ้ำกัน

4. หลังจากที่นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ออกมาเขียนถึงปัญหาต่าง ๆ ที่พบภายในโรงเรียนแล้วนั้น ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเลือกปัญหาในโรงเรียนที่เราอยากแก้ไขปัญหานั้นมากที่สุดมา กลุ่มละ 1 ปัญหา ที่นักเรียนคิดว่ากลุ่มของเราสามารถมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหานั้นได้ ผ่านใบกิจกรรม สป.ขอแก้ (ปัญหา) โดยครูจะแจกใบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ตนเองจากสถานการณ์ที่กำหนด โดยใช้ เทคนิค SWOT

4.2 เสนอแนวทางการแก้ปัญหาในโรงเรียน โดยใช้ข้อมูลประกอบจากการวิเคราะห์ SWOT

4.3 ประเมินข้อดีข้อเสียแต่ละทางเลือก เพื่อประกอบการตัดสินใจ

4.4 ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด พร้อมบอกเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือก

ชั่วโมงที่ 2

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบกิจกรรมที่มอบหมาย โดยมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งระหว่างนั้นครูจะเข้าไปสังเกตการณ์ในแง่ของกลุ่มพร้อมกับให้ข้อเสนอแนะ และแนะนำแนวทางการดำเนินกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอปัญหาที่อยากจะแก้ไขพร้อมทั้งอธิบายแนวทางในการแก้ปัญหาของกลุ่มตนเอง โดยมีครูและเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ร่วมแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรม จากนั้นครูสรุปความสำคัญของปัญหาในสังคมและการแก้ไขปัญหาสังคม ที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันของคนในสังคม เพื่อให้ นักเรียนจะหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

8. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ใบกิจกรรม สป. ขอแก้ (ปัญหา)

9. การวัดและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
การประเมินใบกิจกรรม	แบบประเมินใบกิจกรรม	ผ่านระดับดีขึ้นไป
การประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านระดับพอใช้ขึ้นไป

ตัวอย่างใบกิจกรรม

2

ส.ป. ขอแก้

กลุ่มที่ _____ เลขที่ _____

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ :

จุดเด่น (S)	จุดด้อย (W)
โอกาสที่จะเกิดขึ้น (O)	อุปสรรคที่เกิดขึ้น (T)

2. ทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 :
- ทางเลือกที่ 2 :
- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

จากตัวอย่างแผนการจัดเรียนรู้และตัวอย่างใบกิจกรรม ผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ เทคนิค SWOT ในระยะแรกของทุกแผน โดยเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อบุคคลในสถานการณ์ที่กำหนด เพื่อนำไปสู่การวางแผนแนวทางที่มีคุณภาพ ผ่านกระบวนการตัดสินใจ และก่อนการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสม ผู้เรียนจะดำเนินการประเมินทางเลือกทั้งหมดที่ได้วางแผนไว้ และ วิเคราะห์ผลได้และผลเสีย ของแต่ละทางเลือกอย่างละเอียด กระบวนการนี้จะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกปฏิบัติตามแนวทางที่เหมาะสมที่สุด ประกอบ ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนการใช้เทคนิค SWOT ในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยและสามารถสร้างแนวทางในการตัดสินใจที่มีคุณภาพ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมี ความสามารถในการตัดสินใจที่ดีขึ้น

2. แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ มีการดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการตัดสินใจ การวัดพฤติกรรม การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

2.2 ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ ซึ่งแบบวัดที่ใช้จะเป็นแบบทดสอบอัตนัยเขียนตอบแบบสั้น โดยมีสถานการณ์กำหนดให้

2.3 กำหนดจำนวนข้อของแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ โดยนำขั้นตอนของการตัดสินใจ ทั้ง 4 ขั้น มากำหนดจำนวนข้อสอบที่จะใช้สร้างสถานการณ์ โดยมีจำนวนตามหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 4 หน่วย หน่วยการเรียนรู้ละ 4 ข้อย่อย รวมแล้วมีทั้งหมด 16 ข้อ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงองค์ประกอบความสามารถในการตัดสินใจของแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ

ความสามารถในการตัดสินใจ	รูปแบบข้อสอบอัตนัย แบบตอบสั้น (จำนวนข้อ)
1. ระบุปัญหา	4
2. รวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างทางเลือก	4
3. การประเมินทางเลือก	4
4. การตัดสินใจเลือกทางเลือก	4
รวม	16

2.4 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการตัดสินใจ โดยสร้างข้อคำถามจากสถานการณ์สมมติที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน ที่สอดคล้องกับขั้นตอนการตัดสินใจทั้ง 4 ขั้นตอน

2.5 กำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนจากการเขียนตอบอัตโนมัติ โดยสร้างเป็นเกณฑ์ Scoring Rubric 4 ระดับ ตั้งแต่ 3 คะแนน ไปจนถึง 0 คะแนน ตามความถูกต้องและความสอดคล้องของคำตอบจากประเด็นที่ถาม รวมถึงการเลือกที่จะไม่ตอบ โดยมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1.ขั้นระบุปัญหา	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ ครบทั้ง 4 ประเด็น	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่ครบทุกประเด็น	ระบุปัญหาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้	ระบุปัญหาได้ไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ หรือไม่ตอบเลย
2. ขั้นการสร้างทางเลือก	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้ง 3 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง 2 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง เพียงข้อเดียว	ไม่สามารถระบุทางเลือกได้เลย หรือระบุได้แต่ไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค หรือไม่ตอบเลย
3. ขั้นการประเมินทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคได้ครบทั้ง 3 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคได้ 2 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคได้เพียงทางเลือกเดียว	ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคได้เลย หรือไม่ตอบเลย
4. ขั้นการตัดสินใจ	หากสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ตามเป้าหมายที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้เหตุผลประกอบในการตัดสินใจได้ตรงประเด็น และสมเหตุสมผล	หากสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ตามเป้าหมายที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้เหตุผลประกอบในการตัดสินใจได้	หากสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ตามเป้าหมายที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่สามารถระบุเหตุผลประกอบในการตัดสินใจได้	ไม่ได้ระบุทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ ไม่บอกเหตุผลในการตัดสินใจเลือกทางเลือกนั้น หรือไม่ตอบเลย

ระดับคุณภาพ

- 0 - 3 คะแนน ความหมาย คือ ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับต่ำในระควรปรับปรุง
 4 - 6 คะแนน ความหมาย คือ ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับพอใช้
 7 - 9 คะแนน ความหมาย คือ ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับดี
 10 - 12 คะแนน ความหมาย คือ ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับดีมาก

ภาพประกอบ 5 เกณฑ์การให้คะแนน Scoring Rubric แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ

ตัวอย่างการประเมินแต่ละองค์ประกอบ

ขั้นที่ 1 ระบุปัญหา

3 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถระบุปัญหาและวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของตนเองได้ถูกต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ครบทั้ง 4 ประเด็น

2 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถระบุปัญหาและวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของตนเองได้ถูกต้องสอดคล้องกับสถานการณ์แต่ไม่ครบทั้ง 4 ประเด็น

1 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถระบุปัญหาได้ถูกต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของตนเองได้

0 คะแนน หมายถึง นักเรียนระบุปัญหาได้ไม่ถูกต้องไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของตนเองได้ หรือไม่ตอบเลย

ขั้นที่ 2 สร้างทางเลือก

3 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถสร้างทางเลือกที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหา จากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้ง 3 ข้อ

2 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถสร้างทางเลือกที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหา จากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง 2 ข้อ

1 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถสร้างทางเลือกที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหา จากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริงเพียงข้อเดียว

0 คะแนน หมายถึง นักเรียนไม่สามารถระบุทางเลือกได้เลย หรือระบุได้แต่ไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค หรือไม่ตอบเลย

ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก

3 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคได้ครบทั้ง 3 ทางเลือก

2 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคได้ 2 ทางเลือก

1 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคได้เพียงทางเลือกเดียว

0 คะแนน หมายถึง นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคได้เลย หรือไม่ตอบเลย

ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือก

3 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ตามเป้าหมายที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้เหตุผลประกอบในการตัดสินใจได้ตรงประเด็นและสมเหตุสมผล

2 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ตามเป้าหมายที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้เหตุผลประกอบในการตัดสินใจได้

1 คะแนน หมายถึง นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ตามเป้าหมายที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่สามารถให้เหตุผลประกอบในการตัดสินใจได้

0 คะแนน หมายถึง นักเรียนไม่ได้ระบุทางเลือกที่ตัดสินใจเลือกและไม่บอกเหตุผลในการตัดสินใจเลือกทางเลือกนั้น หรือไม่ตอบเลย

เกณฑ์การแปลผลคะแนน

ในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการตัดสินใจแต่ละขั้นของขั้นตอนการตัดสินใจ ได้มีการกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลคะแนนไว้ ดังนี้

ตาราง 3 เกณฑ์การแปลผลคะแนนแต่ละขั้นตอนของการตัดสินใจ

ช่วงคะแนน	0.00 - 1.50	1.51 - 2.00	2.01 - 2.50	2.51 - 3.00
ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก

ช่วงคะแนนระหว่าง 0.00 - 1.50 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับควรปรับปรุง

ช่วงคะแนนระหว่าง 1.51 - 2.00 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับพอใช้

ช่วงคะแนนระหว่าง 2.01 - 2.50 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับดี

ช่วงคะแนนระหว่าง 2.51 - 3.00 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับดีมาก

ในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการตัดสินใจแต่ละสถานการณ ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ทั้ง 4 สถานการณ ได้มีการกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลคะแนนไว้ ดังนี้

ตาราง 4 เกณฑ์การแปลผลคะแนนแต่ละหน่วยการเรียนรู้

ช่วงคะแนน	0-3	4-6	7-9	10-12
ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก

ช่วงคะแนนระหว่าง 0 - 3 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับควรปรับปรุง

ช่วงคะแนนระหว่าง 4 - 6 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับพอใช้

ช่วงคะแนนระหว่าง 7 - 9 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับดี

ช่วงคะแนนระหว่าง 10 - 12 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับดีมาก

ในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการตัดสินใจทั้ง 4 สถานการณ จาก 4 หน่วยการเรียนรู้ คะแนนเต็มสถานการณละ 12 คะแนน ทั้งหมด 4 สถานการณ คะแนนรวมทั้งหมด 48 คะแนน โดยได้มีการกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลคะแนนรวมไว้ ดังนี้

ตาราง 5 เกณฑ์การแปลผลคะแนนรวม

ช่วงคะแนน	0-12	13-24	25-36	37-48
ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก

ช่วงคะแนนระหว่าง 0 - 12 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจ
อยู่ในระดับควรปรับปรุง

ช่วงคะแนนระหว่าง 13 - 24 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจ
อยู่ในระดับพอใช้

ช่วงคะแนนระหว่าง 25 - 36 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการ
ตัดสินใจอยู่ในระดับดี

ช่วงคะแนนระหว่าง 37 - 48 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการ
ตัดสินใจอยู่ในระดับดีมาก

2.6 นำแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องตามแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะในแต่ละข้อคำถาม
และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ แล้วจึงนำมาขอเสนอมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.7 นำแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน
ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบความสามารถในการตัดสินใจ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องเป็น
รายข้อเพื่อหาคุณภาพของแบบวัด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (วรวิทย์ แกมเกตุ, 2551, น. 219
- 221)

ให้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดตรงตามพฤติกรรมบ่งชี้ของ
ความสามารถในการตัดสินใจ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดตรงตามพฤติกรรมบ่งชี้
ของความสามารถในการตัดสินใจ

ให้คะแนน - 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดไม่ตรงตามพฤติกรรมบ่งชี้
ของความสามารถในการตัดสินใจ

จากนั้นคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่า
มากกว่า 0.6 ขึ้นไป นำมาปรับปรุงแก้ไขคำถาม ตัวเลือก และการใช้ภาษา ตามคำแนะนำของ
ผู้เชี่ยวชาญ

2.8 นำแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้ในการวิจัย
ต่อไป

ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ

แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ เรื่อง ปัญหาสังคม

คำชี้แจง : จากสถานการณ์ที่กำหนด ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่ระบุในใบกิจกรรม

สถานการณ์ : บาสกับเซตเป็นเพื่อนสนิทกันมาตั้งแต่เด็ก ต่างคนต่างชอบไปเล่นที่บ้านของกันและกัน อยู่เป็นประจำ ทำให้รู้จักคุ้นเคยกับครอบครัวของกันและกันเป็นอย่างดี แม้กระทั่งตอนเรียนก็เรียนอยู่ห้องเดียวกันมาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา หลังจากเลิกเรียนก็จะกลับบ้านด้วยกันเป็นประจำจนเพื่อน ๆ ต่างบอกว่าเขาสองคนแทบจะตัวติดกันตลอดเวลา แม้ว่าในปัจจุบันทั้งสองคนจะเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คนละห้องกัน ซึ่งต่างคนก็ต่างมีเพื่อนกลุ่มใหม่ แต่ความสนิทสนมของทั้งคู่ก็ยังคงสนิทกันเหมือนเดิม กลับบ้านด้วยกันทุกวัน แต่ช่วงหลังมานี้บาสเห็นเซตมีลักษณะท่าทีที่เปลี่ยนไปจากเดิม ไม่ยอมกลับบ้านด้วยกัน โดยบอกว่าจะกลับพร้อมเพื่อนในกลุ่มที่อยู่ห้องเดียวกัน ประกอบกับบาสเห็นเซตเริ่มมีลักษณะที่เปลี่ยนไป ใบหน้าซูบผอม ร่างกายเหมือนคนไม่ค่อยมีแรง การพูดจามีลักษณะแปลกไปจนรู้สึกผิดสังเกต วันหนึ่งขณะที่ทั้งคู่แยกกันกลับบ้านบาสได้ตามเซตที่ไปกับกลุ่มเพื่อนจนพบว่า เซตและเพื่อน ๆ จับกลุ่มกันเสพกัญชาบริเวณด้านหลังของตลาดที่อยู่ข้างโรงเรียน บาสจึงอยากหาวิธีการช่วยเซต หากนักเรียนเป็นบาสนักเรียนจะมีวิธีการตัดสินใจอย่างไรจากสถานการณ์ดังกล่าว

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ :

จุดแข็ง	จุดอ่อน
โอกาส	อุปสรรค

ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ (ต่อ)

2. ทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 :
- ทางเลือกที่ 2 :
- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

.....

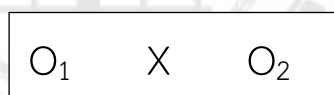
.....

จากตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ ผู้วิจัยได้บูรณาการเทคนิค SWOT ไว้ในระยะแรกของการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลครบทั้ง 4 มิติ ครอบคลุมทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งผู้เรียนได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT มาใช้ในการออกแบบและวางแผนแนวทางการตัดสินใจที่มีคุณภาพ จากนั้นผู้เรียนจำทำการประเมินทางเลือกทั้งหมดที่ได้วางแผนไว้ โดยมีการการวิเคราะห์ผลดีและผลเสียของแต่ละทางเลือกอย่างละเอียด ก่อนการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมและมีคุณภาพ เทคนิค SWOT จึงเป็นขั้นตอนพื้นฐานในการรวบรวมข้อมูลสำคัญสำหรับการตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ ดังนั้น เทคนิค SWOT จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีกระบวนการตัดสินใจที่มีคุณภาพที่สูงขึ้น

3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทดลองใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจกับกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการ ดังนี้

1. การออกแบบการทดลอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest-posttest design) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538)

O_1 = การวัดผลก่อนการทดลอง

X = การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

O_2 = การวัดผลหลังการทดลอง

2. การนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ไปใช้

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ และเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ใช้เวลา 8 สัปดาห์ รวม 16 คาบ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. จัดปฐมนิเทศ เพื่อทำความเข้าใจกับผู้เรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยนำเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย และหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยสำหรับผู้มีอำนาจกระทำการแทนบุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปีไปยังผู้เข้าร่วมการวิจัยและผู้แทนโดยชอบธรรมลงนามยินยอมด้วยความสมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

2. ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ

3. ดำเนินการทดลอง โดยจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ ผู้วิจัยทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง ผ่านแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 8 แผน 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 2 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ประกอบไปด้วยเรื่อง 1) สังคมมนุษย์ 2) วัฒนธรรมไทย 3) พลเมืองดี 4) สิทธิมนุษยชน

4. ภายหลังการทำการทดลองเสร็จสิ้นในแต่ละสัปดาห์ ผู้สอนทำการบันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และตรวจให้คะแนนใบกิจกรรม เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และคะแนนพัฒนาการความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียน

4. ผู้วิจัยทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ หลังจากจบการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกแผนการจัดการเรียนรู้

5. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการใช้เครื่องมือวิจัยมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการทดสอบทางสถิติ แล้วเขียนบรรยายผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือ การ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Objective Congruency: IOC) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.873

3. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน คือ การทดสอบค่าที แบบ one sample และ t - test dependent)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนนักเรียน

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบความมีนัยสำคัญ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา และตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา มีรายละเอียดของแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา

ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ดังตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 6 รายละเอียดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ
ในรายวิชาสังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์
สาระสำคัญ - วิเคราะห์ตนเอง เสนอแนวทางในการพัฒนาตนเอง ยอมรับความแตกต่างของคนในสังคมและเรียนรู้แนวทางในการอยู่ร่วมกันในสังคม
แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT 1. วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสีย โอกาส และอุปสรรคที่เกิดขึ้นของตนเอง 2. ออกแบบทางเลือกในการพัฒนาตนเอง 3. ประเมินทางเลือกในการพัฒนาตนเอง 4. ตัดสินใจเลือกทางเลือกในการพัฒนาตนเอง พร้อมระบุเหตุผล
การวัดและประเมินผล - นำเสนอทางเลือกที่ตัดสินใจเลือกในการพัฒนาตนเองจากใบกิจกรรม “This is me”
องค์ประกอบ SWOT ที่ใช้ - S = Strengths (จุดแข็ง) , Weaknesses (จุดอ่อน) , Opportunities (โอกาส) , Threats (อุปสรรค)
การพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ 1.ระบุปัญหา 2.สร้างทางเลือก 3.ประเมินทางเลือก 4.ตัดสินใจเลือก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสังคม
สาระสำคัญ - เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน
แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT 1. วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสีย โอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของตนเองจากปัญหาที่เกิดขึ้น 2. ออกแบบทางเลือกในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น 3. ประเมินทางเลือกในการจัดการกับปัญหา 4. ตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหา พร้อมระบุเหตุผล
การวัดและประเมินผล - นำเสนอทางเลือกที่ตัดสินใจเลือกในการแก้ปัญหาจากใบกิจกรรม “ส.ป. ขอแก้ ”
องค์ประกอบ SWOT ที่ใช้ - S = Strengths (จุดแข็ง) , Weaknesses (จุดอ่อน) , Opportunities (โอกาส) , Threats (อุปสรรค)
การพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ 1.ระบุปัญหา 2.สร้างทางเลือก 3.ประเมินทางเลือก 4.ตัดสินใจเลือก

ตาราง 6 (ต่อ)

หน่วยเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมไทย	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	
สาระสำคัญ	- เสนอแนวทางในการสืบสาน อนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมไทยอย่างเหมาะสม เพื่อให้วัฒนธรรมไทยดำรงอยู่และสืบทอดต่อไป
แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT	1. วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสีย โอกาส และอุปสรรคของตนเองที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่เลือก 2. ออกแบบทางเลือกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่เลือก 3. ประเมินทางเลือกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่เลือก 4. ตัดสินใจเลือกทางเลือกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่เลือก พร้อมระบุเหตุผล
การวัดและประเมินผล	- นำเสนอทางเลือกที่ตัดสินใจเลือกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่เลือก จากใบกิจกรรม “การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย”
องค์ประกอบ SWOT ที่ใช้	- S = Strengths (จุดแข็ง) , Weaknesses (จุดอ่อน) , Opportunities (โอกาส) , Threats (อุปสรรค)
การพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ	1.ระบุปัญหา 2.สร้างทางเลือก 3.ประเมินทางเลือก 4.ตัดสินใจเลือก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเลือกรับวัฒนธรรมสากล	
สาระสำคัญ	- เสนอแนวทางในการเลือกรับวัฒนธรรมสากลให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบสาน และเผยแพร่วัฒนธรรมไทยที่ดีงามให้เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป
แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT	1. วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสีย โอกาส และอุปสรรคของตนเองในการนำวัฒนธรรมสากลที่เลือกรับมาปรับใช้ 2. ออกแบบทางเลือกในการเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เลือกมาปรับใช้ 3. ประเมินทางเลือกในการเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เลือกมาปรับใช้ 4. ตัดสินใจเลือกทางเลือกในการการเลือกรับวัฒนธรรมสากลมาปรับใช้ พร้อมระบุเหตุผล
การวัดและประเมินผล	- นำเสนอทางเลือกที่ตัดสินใจเลือกในการการเลือกรับวัฒนธรรมสากล จากใบกิจกรรม “เลือกรับ ปรับใช้ วัฒนธรรมสากล ”
องค์ประกอบ SWOT ที่ใช้	- S = Strengths (จุดแข็ง) , Weaknesses (จุดอ่อน) , Opportunities (โอกาส) , Threats (อุปสรรค)
การพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ	1.ระบุปัญหา 2.สร้างทางเลือก 3.ประเมินทางเลือก 4.ตัดสินใจเลือก

ตาราง 6 (ต่อ)

หน่วยเรียนรู้ที่ 3 พลเมืองดี	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 พลเมืองดี	
สาระสำคัญ	
- เสนอแนวทางในสนับสนุนผู้อื่นให้เป็นพลเมืองดีของสังคม	
แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT	
1. วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสีย โอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของตนเองจากเป็นพลเมืองดี	
2. ออกแบบทางเลือกในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	
3. ประเมินทางเลือกในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	
4. ตัดสินใจเลือกทางเลือกในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด พร้อมระบุเหตุผล	
การวัดและประเมินผล	
- นำเสนอทางเลือกที่ตัดสินใจเลือกในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี จากใบกิจกรรม “พลเมืองดี”	
องค์ประกอบ SWOT ที่ใช้	
- S = Strengths (จุดแข็ง) , Weaknesses (จุดอ่อน) , Opportunities (โอกาส) , Threats (อุปสรรค)	
การพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ	
1.ระบุปัญหา 2.สร้างทางเลือก 3.ประเมินทางเลือก 4.ตัดสินใจเลือก	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	
สาระสำคัญ	
- เสนอแนวทางในสนับสนุนผู้อื่นให้เป็นพลเมืองดีของสังคม	
แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT	
1. วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสีย โอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของตนเองจากสถานการณ์ที่กำหนด	
2. ออกแบบทางเลือกในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด	
3. ประเมินทางเลือกในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด	
4. ตัดสินใจเลือกทางเลือกในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด พร้อมระบุเหตุผล	
การวัดและประเมินผล	
- นำเสนอทางเลือกที่ตัดสินใจเลือกในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด จากใบกิจกรรม “ร่วมด้วย ช่วยกัน”	
องค์ประกอบ SWOT ที่ใช้	
- S = Strengths (จุดแข็ง) , Weaknesses (จุดอ่อน) , Opportunities (โอกาส) , Threats (อุปสรรค)	
การพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ	
1.ระบุปัญหา 2.สร้างทางเลือก 3.ประเมินทางเลือก 4.ตัดสินใจเลือก	

ตาราง 6 (ต่อ)

หน่วยเรียนรู้ที่ 4 สิทธิมนุษยชน	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 สิทธิมนุษยชน	
สาระสำคัญ	
- เสนอแนวทางในการพัฒนาสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน - วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสีย โอกาส และอุปสรรคของโรงเรียนในเรื่องของสิทธิมนุษยชนของนักเรียนในโรงเรียน - ออกแบบทางเลือกในการพัฒนาสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน - ประเมินทางเลือกในการพัฒนาสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน - ตัดสินใจเลือกทางเลือกในการพัฒนาสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน พร้อมระบุเหตุผล	
การวัดและประเมินผล	
- นำเสนอทางเลือกที่ตัดสินใจเลือกในการพัฒนาสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน จากใบกิจกรรม “สิทธิมนุษยชน เริ่มต้นที่โรงเรียน”	
องค์ประกอบ SWOT ที่ใช้	
- S = Strengths (จุดแข็ง) , Weaknesses (จุดอ่อน) , Opportunities (โอกาส) , Threats (อุปสรรค)	
การพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ	
1.ระบุปัญหา 2.สร้างทางเลือก 3.ประเมินทางเลือก 4.ตัดสินใจเลือก	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 แนวทางแก้ไขปัญหสิทธิมนุษยชน	
- เสนอแนวทางในการพัฒนา บัณฑิต แก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย	
แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT	
1. วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสีย โอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของตนเองจากสถานการณ์ที่กำหนด 2. ออกแบบทางเลือกในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด 3. ประเมินทางเลือกในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด 4. ตัดสินใจเลือกทางเลือกในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด พร้อมระบุเหตุผล	
การวัดและประเมินผล	
- นำเสนอทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก ในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด จากใบกิจกรรม “เพื่อนช่วยเพื่อน”	
องค์ประกอบ SWOT ที่ใช้	
- S = Strengths (จุดแข็ง) , Weaknesses (จุดอ่อน) , Opportunities (โอกาส) , Threats (อุปสรรค)	
การพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ	
1.ระบุปัญหา 2.สร้างทางเลือก 3.ประเมินทางเลือก 4.ตัดสินใจเลือก	

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนา ความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา

การศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนา
ความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
ปริมาณและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

1.1 ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT รายองค์ประกอบ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้าน
ทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

	ขั้นที่ 1			ขั้นที่ 2			ขั้นที่ 3			ขั้นที่ 4		
	วิเคราะห์ปัญหา			สร้างทางเลือก			ประเมินทางเลือก			ตัดสินใจเลือก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	2.78	0.48	ดีมาก	2.78	0.53	ดีมาก	2.68	0.53	ดีมาก	2.48	0.68	ดี

จากตาราง 7 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียนแต่ละ
ขั้นของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 โดยในขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ย 2.78 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานเท่ากับ 0.48 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 2 สร้างทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.78 ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.68
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.48
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 อยู่ในระดับดี

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วัฒนธรรมไทย

	ขั้นที่ 1			ขั้นที่ 2			ขั้นที่ 3			ขั้นที่ 4		
	วิเคราะห์ปัญหา			สร้างทางเลือก			ประเมินทางเลือก			ตัดสินใจเลือก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	2.55	0.71	ดีมาก	2.68	0.66	ดีมาก	2.48	0.60	ดี	2.38	0.70	ดี

จากตาราง 8 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียนแต่ละขั้นของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โดยในขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ย 2.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 2 สร้างทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 อยู่ในระดับดี ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 อยู่ในระดับดี

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พลเมืองดี

	ขั้นที่ 1			ขั้นที่ 2			ขั้นที่ 3			ขั้นที่ 4		
	วิเคราะห์ปัญหา			สร้างทางเลือก			ประเมินทางเลือก			ตัดสินใจเลือก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	2.63	0.54	ดีมาก	2.28	0.81	ดี	2.10	0.70	ดี	2.08	0.83	ดี

จากตาราง 9 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียนแต่ละขั้นของหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 โดยในขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ย 2.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 2 สร้างทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 อยู่ในระดับดี ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 อยู่ในระดับดี ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 อยู่ในระดับดี

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สิทธิมนุษยชน

	ขั้นที่ 1			ขั้นที่ 2			ขั้นที่ 3			ขั้นที่ 4		
	วิเคราะห์ปัญหา			สร้างทางเลือก			ประเมินทางเลือก			ตัดสินใจเลือก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	2.43	0.64	ดี	2.43	0.75	ดี	2.05	0.68	ดี	2.03	0.62	ดี

จากตาราง 10 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียนแต่ละขั้นของหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 โดยในขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ย 2.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 อยู่ในระดับดี ขั้นที่ 2 สร้างทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 อยู่ในระดับดี ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 อยู่ในระดับดี ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 อยู่ในระดับดี

1.2 ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1			หน่วยการเรียนรู้ที่ 2			หน่วยการเรียนรู้ที่ 3			หน่วยการเรียนรู้ที่ 4		
	สังคมมนุษย์			วัฒนธรรมไทย			พลเมืองดี			สิทธิมนุษยชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
คะแนนก่อนเรียน	10.78	1.58	ดีมาก	10.10	1.85	ดีมาก	9.08	2.15	ดี	8.92	1.98	ดี

จากตาราง 11 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์มีคะแนนเฉลี่ย 10.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.58 อยู่ในระดับดีมาก หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมไทย มีคะแนนเฉลี่ย 10.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.85 อยู่ในระดับดีมาก หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พลเมืองดี มีคะแนนเฉลี่ย 9.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.15 อยู่ในระดับดี หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิมนุษยชนมีคะแนนเฉลี่ย 8.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.98 อยู่ในระดับดี

2. ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

ผลของการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT ทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 ทั้งหมด 16 คาบ จึงขอนำเสนอผลจากการดำเนินการจัดการเรียนรู้ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

ตาราง 12 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

	n	คะแนน เต็ม	Min	Max	$\bar{X}$	SD
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	40	12	5	10	8.8	1.01

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนความสามารถในการตัดสินใจในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 มีคะแนนต่ำสุด 5 คะแนน สูงสุด 10 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 8.8 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ปัญหาสังคม

ตาราง 13 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

	n	คะแนน เต็ม	Min	Max	$\bar{X}$	SD
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	40	12	5	11	8.9	1.81

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนความสามารถในการตัดสินใจในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มีคะแนนต่ำสุด 5 คะแนน สูงสุด 11 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 8.9 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.81

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วัฒนธรรมไทย

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ตาราง 14 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

	n	คะแนน เต็ม	Min	Max	$\bar{X}$	SD
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	40	12	5	11	9.17	1.35

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนความสามารถในการตัดสินใจ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 มีคะแนนต่ำสุด 5 คะแนน สูงสุด 11 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 9.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.35

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเลือกรับวัฒนธรรมสากล

ตาราง 15 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

	n	คะแนน เต็ม	Min	Max	$\bar{X}$	SD
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	40	12	6	12	9.4	1.42

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนความสามารถในการตัดสินใจ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 มีคะแนนต่ำสุด 6 คะแนน สูงสุด 12 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 9.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.42

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พลเมืองดี

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง พลเมืองดี

ตาราง 16 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

	n	คะแนน เต็ม	Min	Max	$\bar{X}$	SD
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	40	12	5	12	10.1	1.84

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนความสามารถในการตัดสินใจ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 มีคะแนนต่ำสุด 5 คะแนน สูงสุด 12 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 10.1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.84

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง พลเมืองดี

ตาราง 17 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

	n	คะแนน เต็ม	Min	Max	$\bar{X}$	SD
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	40	12	7	12	10.8	1.39

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนความสามารถในการตัดสินใจ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 มีคะแนนต่ำสุด 7 คะแนน สูงสุด 12 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 10.8 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.39

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สิทธิมนุษยชน

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง สิทธิมนุษยชน

ตาราง 18 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

	n	คะแนน เต็ม	Min	Max	$\bar{X}$	SD
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	40	12	8	12	11.5	1.06

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนความสามารถในการตัดสินใจ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 มีคะแนนต่ำสุด 8 คะแนน สูงสุด 12 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 11.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.06

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ปัญหาสิทธิมนุษยชน

ตาราง 19 คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

	n	คะแนน เต็ม	Min	Max	$\bar{X}$	SD
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	40	12	9	12	11.72	0.67

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนความสามารถในการตัดสินใจ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 มีคะแนนต่ำสุด 9 คะแนน สูงสุด 12 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 11.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67

ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย เทคนิค SWOT แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการของคะแนนความสามารถในการตัดสินใจเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสามารถอธิบายได้จากการที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในการวิเคราะห์อย่างต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละคาบ ส่งผลให้เกิดการสั่งสมประสบการณ์ในการใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งเทคนิค SWOT ถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการสร้างแนวทางการตัดสินใจที่มีคุณภาพ เมื่อต้องนักเรียนเผชิญกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

3. ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

3.1 ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT รายองค์ประกอบ

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้าน
ทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

	ขั้นที่ 1			ขั้นที่ 2			ขั้นที่ 3			ขั้นที่ 4		
	วิเคราะห์ปัญหา			สร้างทางเลือก			ประเมินทางเลือก			ตัดสินใจเลือก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	2.98	0.16	ดีมาก	2.90	0.30	ดีมาก	2.88	0.33	ดีมาก	2.95	0.22	ดีมาก

จากตาราง 20 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียนแต่ละ
ขั้นของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 โดยในขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ย 2.98 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานเท่ากับ 0.16 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 2 สร้างทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.90 ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.88
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.95
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.22 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้าน
ทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วัฒนธรรมไทย

	ขั้นที่ 1			ขั้นที่ 2			ขั้นที่ 3			ขั้นที่ 4		
	วิเคราะห์ปัญหา			สร้างทางเลือก			ประเมินทางเลือก			ตัดสินใจเลือก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	2.90	0.30	ดีมาก	2.85	0.48	ดีมาก	2.80	0.52	ดีมาก	2.90	0.30	ดีมาก

จากตาราง 21 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียนแต่ละ
ขั้นของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โดยในขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ย 2.90 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานเท่ากับ 0.30 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 2 สร้างทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.85
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย

2.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือก มีคะแนนเฉลี่ย

2.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พลเมืองดี

	ขั้นที่ 1			ขั้นที่ 2			ขั้นที่ 3			ขั้นที่ 4		
	วิเคราะห์ปัญหา			สร้างทางเลือก			ประเมินทางเลือก			ตัดสินใจเลือก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	2.95	0.22	ดีมาก	2.85	0.36	ดีมาก	2.78	0.42	ดีมาก	2.93	0.27	ดีมาก

จากตาราง 22 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียนแต่ละขั้นของหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 โดยในขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ย 2.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.22 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 2 สร้างทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.27 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียนจำแนกรายด้านแต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สิทธิมนุษยชน

	ขั้นที่ 1			ขั้นที่ 2			ขั้นที่ 3			ขั้นที่ 4		
	วิเคราะห์ปัญหา			สร้างทางเลือก			ประเมินทางเลือก			ตัดสินใจเลือก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	2.83	0.38	ดีมาก	2.68	0.57	ดีมาก	2.60	0.60	ดีมาก	2.85	0.36	ดีมาก

จากตาราง 23 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียนแต่ละขั้นของหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 โดยในขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ย 2.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 2 สร้างทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 อยู่ในระดับดีมาก ขั้นที่ 4 ตัดสินใจเลือก มีคะแนนเฉลี่ย 2.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 อยู่ในระดับดีมาก

3.2 ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์			หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมไทย			หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พลเมืองดี			หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิมนุษยชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
คะแนนหลังเรียน	11.70	0.80	ดีมาก	11.45	1.21	ดีมาก	11.50	0.91	ดีมาก	10.90	1.43	ดีมาก

จากตาราง 24 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์มีคะแนนเฉลี่ย 11.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 อยู่ในระดับดีมาก หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมไทย มีคะแนนเฉลี่ย 11.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.21 อยู่ในระดับดีมาก หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พลเมืองดี มีคะแนนเฉลี่ย 11.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 อยู่ในระดับดีมาก หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิมนุษยชนมีคะแนนเฉลี่ย 10.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.43 อยู่ในระดับดีมาก

4. ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

ตาราง 25 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์

เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตัดสินใจกับเกณฑ์						
	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ร้อยละ 80	$\bar{X}$	S.D.	t	p - Value
หลังเรียน	48	38.4	45.5	3.49	13.0	.001

จากตาราง 25 แสดงผลคะแนนความสามารถในการตัดสินใจซึ่งเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ จะพบว่าคะแนนของความสามารถในการตัดสินใจโดยใช้เทคนิค SWOT หลังเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 (38.4 คะแนน) โดยมีคะแนนเต็ม 48 คะแนน ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01เป็นไปตามสมมติฐานของงานวิจัยที่ผู้วิจัยตั้งไว้

5. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT ได้ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 26 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความสามารถในการตัดสินใจ ก่อนเรียนและหลังเรียน

	จำนวน	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน สูงสุด	$\bar{X}$	S.D.
ก่อนเรียน	40	18	47	38.8	6.15
หลังเรียน	40	32	48	45.5	3.49

จากตาราง 26 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน คะแนนความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียน ทั้งหมด 40 คน ก่อนเรียนมีคะแนนต่ำสุด 18 คะแนน สูงสุด 47 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 38.8 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.15 หลังเรียน มีคะแนนต่ำสุด 32 สูงสุด 48 มีคะแนนเฉลี่ย 45.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.49

ตาราง 27 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT

	n	$\bar{X}$	SD	t	p-value
ก่อนเรียน	40	38.8	6.15	7.49	.001
หลังเรียน	40	45.5	3.49		

จากตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT พบว่า คะแนนของความสามารถในการตัดสินใจโดยใช้เทคนิค SWOT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

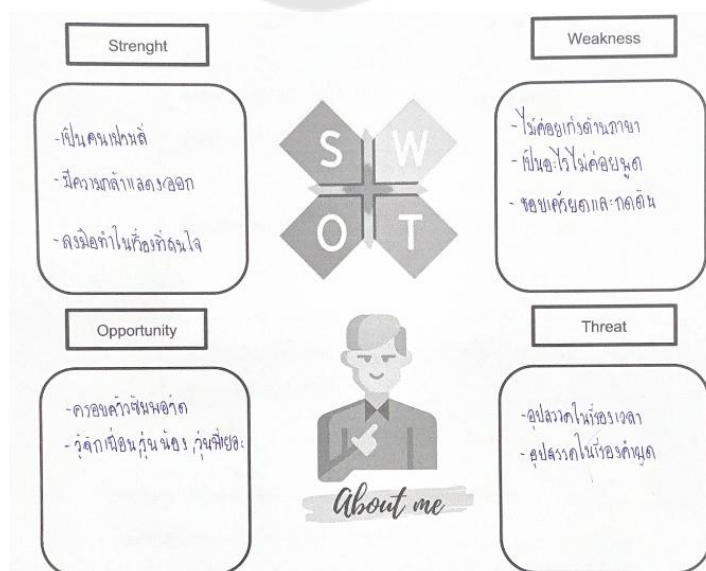
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียดที่พบแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เป็นการให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจในตนเองด้วยการวิเคราะห์ SWOT ตัวเอง ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรคของตนเอง จากนั้นจึงเสนอทางเลือกในการพัฒนาตนเองในทิศทางที่ดีขึ้น และทำการประเมินผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก และสุดท้ายจึงเลือกตัดสินใจในแนวทางที่ตนอยากจะนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง นอกจากนั้นผู้เรียนยังได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนอัตลักษณ์ความเป็นตัวเองให้กับเพื่อนคนอื่นได้ฟังถือเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของคนในสังคมที่มีลักษณะของแต่ละคนที่ไม่เหมือนกัน

ผลการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องสังคมมนุษย์ พบว่า นักเรียนได้มีการลองใช้เทคนิค SWOT เป็นครั้งแรกทำให้หลายคนไม่คุ้นชินกับเทคนิคดังกล่าวนักเรียนบางคนไม่สามารถวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ทำได้เพียงแค่ระบุจุดแข็งจุดอ่อนของตนเอง ผู้สอนจึงต้องแนะนำการใช้เทคนิค SWOT ในการวิเคราะห์ตนเองให้ครบทั้ง 4 ประเด็นและการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เทคนิค SWOT ไปประกอบในการสร้างทางเลือกในการตัดสินใจที่มีคุณภาพต่อไป

2. ทางเลือกในการพัฒนาตนเอง

- ทางเลือกที่ 1 : การนำเวลาและศักยภาพมาใช้
- ทางเลือกที่ 2 : คิดก่อนจึงจะพูดออกมา
- ทางเลือกที่ 3 : ฝึกพูดในแง่บวกและคิดในแง่ดี

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1	นำเวลาและวันในการจัดการเวลา	ถ้าคิดมากไม่ได้ก็จะเสียเวลา
	สามารถแบ่งเวลาทำอะไรก็ได้	
2	ได้ฝึกพูดจนตัวเราเอง	คำพูดอาจออกมาไม่ดีสักที
3	การฝึกพูดทำให้คิด	อาจคิดไม่ทันในบางเรื่อง
	การพูดได้สิ่งดีๆ มีสุขภาพจิตดี	

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก : ฝึกพูดในแง่บวกและคิดในแง่บวก

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ : ถ้าเราพูดในแง่บวกและคิดในแง่บวกก็สามารถตัดสินใจปัญหาต่างๆได้ และ จ. ผ่านกับทุกคนไปด้วยกันได้

ภาพประกอบ 6 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง
ในการพัฒนาตนเอง จากการวิเคราะห์ SWOT

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแก้ปัญหาสังคม

กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแก้ปัญหาสังคม ซึ่งสังคมที่ยกตัวอย่างนี้เป็นสังคมโรงเรียนที่นักเรียนอยู่ในปัจจุบัน นักเรียนต้องวิเคราะห์ตนเองจากสถานการณ์ดังกล่าวในการเลือกปัญหาที่พบในโรงเรียนและอยากที่จะแก้ไข จากนั้นจึงวิเคราะห์ตนเองว่าตนเองมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคอย่างไรต่อการจัดการกับปัญหาดังกล่าว จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาออกแบบทางเลือกในการจัดการกับปัญหา และมีการประเมินผลลัพธ์ของแต่ละทางเลือกก่อนที่จะตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการจัดการกับปัญหาดังกล่าว

ผลการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแก้ปัญหาสังคม พบว่า นักเรียนเริ่มวิเคราะห์เทคนิค SWOT ได้ดีมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของโอกาสและอุปสรรคที่นักเรียนอาจจะเกิดความสับสนในคาบแรก ในคาบนี้สามารถทำได้ดียิ่งขึ้นนักเรียนหลายคนสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 4 ได้อย่างถูกต้องส่งผลให้สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการสร้างทางเลือกในการตัดสินใจได้ดี และมีคุณภาพ แต่ปัญหาที่พบคือ จากการให้วิเคราะห์ตนเองแต่เป็นลักษณะกิจกรรมกลุ่ม ดังนั้นจึงมีข้อมูลจากการวิเคราะห์ตนเองที่หลากหลาย ผู้สอนจึงต้องแนะนำแนวทางในการพิจารณาเลือกข้อมูลโดยมากจากการวิเคราะห์ตนเองในบริบทที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรปราการ และเลือกชุดข้อมูลที่ได้มาจากการวิเคราะห์ตนเองที่มีตรงกันหรือเหมือนกันกับสมาชิกในกลุ่มส่วนมาก ซึ่งพบว่ายังมีบางประเด็นที่นักเรียนเขียนคำตอบจากการที่นักเรียนวิเคราะห์จากตนเองเพียงคนเดียว

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ : การทุจริตในโรงเรียน

จุดเด่น (S)	จุดด้อย (W)
- รู้จักตนเอง - ไม่หัดทำกับคนง่าย - สื่อมวลชนหรือสื่ออื่นๆ	- กิเลสตัณหา - ไม่ค่อยมีสังคมหรือการช่วยเหลือ - ไม่กล้า
โอกาสที่จะเกิดขึ้น (O)	อุปสรรคที่เกิดขึ้น (T)
- รู้จักกับตัวเองไม่พอ - รู้จักกับคนอื่น - ทำจากใจ	- ไม่ค่อยมีสังคมหรือการช่วยเหลือ - การสื่อสารข้อมูลไม่ตรงกัน - ไม่กล้า

2. ทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 : ส่งแจ้งกิจกรรมการได้ใช้มาดมติด

- ทางเลือกที่ 2 : แจ้งฝ่ายปกครองเพื่อขอจัดพื้นที่ให้ใช้มาดมติด

- ทางเลือกที่ 3 : จัดงานเห : เหวาโทมของมาดมติด

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1	หักกิมที่ได้อำนาจอำนาจการงาน	อาจทำให้เวลาทำงานลดลง
2	ฝ่ายปกครองได้มีวิธีแก้ปัญหามาดมติด สามารถช่วยผลมาดมติด	หักกิมอาจไม่ได้อำนาจร่วมมือ
3	หักกิมได้ร่วมใจของมาดมติด ทำให้หักกิมมีความคิดที่ดีมาดมติด	หักกิมไม่ได้ใจเมื่อเห : เหวา

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก : ส่งแจ้งกิจกรรมการได้ใช้มาดมติด

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ : สามารถทำกิจกรรมได้มีความสนุกสนานเมื่อได้หักกิมสหกิจ
เข้าร่วมกิจกรรม

ภาพประกอบ 7 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง
ในการจัดการกับปัญหาสังคมในโรงเรียน จากการวิเคราะห์ SWOT

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง วัฒนธรรมไทย

กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การวิเคราะห์ SWOT ของวัฒนธรรมไทย ในประเด็นที่ตนเลือกซึ่งประกอบไปด้วยจุดแข็งจุดอ่อนของวัฒนธรรมดังกล่าวตลอดจนโอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากนั้นผู้เรียนจึงนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการสร้างทางเลือกในการตัดสินใจเลือกแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมดังกล่าวให้อยู่คู่กับสังคมไทยได้ต่อไป

ผลการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง วัฒนธรรมไทย พบว่า ผู้เรียนวิเคราะห์ SWOT จากวัฒนธรรมที่ตนเลือกซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่ตนอยากที่จะอนุรักษ์ ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลในวัฒนธรรมดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักเรียนหลุดจากการวิเคราะห์ SWOT ไม่ได้ทำการวิเคราะห์ตัวเองในการอนุรักษ์วัฒนธรรมดังกล่าว แต่เป็นการวิเคราะห์ SWOT ในบริบททั่วไป ซึ่งเป็นผลมาจากความเข้าใจคลาดเคลื่อนของผู้สอนในการอธิบายแนวทางในการดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ตนเองในบริบทต่าง ๆ

1. วัฒนธรรมไทยที่เลือก คือ อาหารไทย
 - เหตุผลที่เลือกอนุรักษ์สิ่งนี้ เพราะ เป็นเอกลักษณ์ของไทย, คนส่วนใหญ่มีความสนใจเรื่องกิน

Strenght - มีรสชาติที่เผ็ดร้อนและอร่อย - วัตถุดิบหาได้ง่าย - เป็นอาหารที่คนทั่วไปนิยม	Weakness - วิธีการทำค่อนข้างยาก - ใช้เวลาในการทำนาน
Opportunity - อาหารไทยเป็น Soft Power ได้ - ชาวต่างชาติสนใจและอยากเรียนรู้การทำ - ในอนาคตไทยจะมีนักท่องเที่ยว	Threat - ตลาดใหญ่ ร็อบอาหาร Fast Food มากมาย เช่น McDonald, KFC - คนไม่ค่อยมีเวลาทำ - วัตถุดิบมีราคาแพง

2. แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 : ทำคลิปอาหารลือเลื่อง เช่น YouTube, TikTok
- ทางเลือกที่ 2 : เปิดคอร์สสอนทำอาหารให้คนท้องถิ่น
- ทางเลือกที่ 3 : รับบริจาค หรือ แอปเกี่ยวกับอาหาร

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1	มีเงินเป็นจำนวนมาก	ต้องรู้ของ ทำกิจ, เสียค่าใช้จ่าย
		และ ต้องคอยให้พนักงาน
2	สามารถไปครัว อาศัยได้	มีคนกินอาหารมาก
3	กินอาหาร และ ได้เงิน	กินใจคนหรือแอปอาจหาไม่ได้
		คนส่วนใหญ่

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก : ทำคลิปอาหารลือเลื่อง เช่น YouTube, TikTok

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ : เข้าใจได้ง่ายทุกช่วงวัยสามารถดูได้ มีคนเห็นจำนวนมาก

ภาพประกอบ 8 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง
ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ตนเลือก จากการวิเคราะห์ SWOT

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเลือกรับวัฒนธรรมสากล

กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การวิเคราะห์ SWOT วัฒนธรรมสากล ที่ตนเลือกในการเลือกรับและนำมาปรับใช้ ซึ่งประกอบไปด้วยจุดแข็งจุดอ่อนของวัฒนธรรมดังกล่าวตลอดจนโอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้น จากนั้นผู้เรียนจึงนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการสร้างทางเลือกในการตัดสินใจเลือกแนวทางในการเลือกรับวัฒนธรรมสากลดังกล่าวมาปรับใช้

ผลการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเลือกรับวัฒนธรรมสากล พบว่า นักเรียนได้ประยุกต์ใช้ เทคนิค SWOT ในการวิเคราะห์ข้อมูลวัฒนธรรมสากลที่ตนเองสนใจ และนำเสนอแนวทางในการปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของวัฒนธรรมไทย กิจกรรมนี้นับเป็นความท้าทายสำหรับนักเรียนในการวิเคราะห์ข้อมูลและออกแบบแนวทางและตัดสินใจเลือกแนวทางในการเลือกรับวัฒนธรรมสากล ซึ่งมีพื้นฐานมาจากแนวคิด รูปแบบการปฏิบัติ ค่านิยมและหลักจริยธรรมที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อนำมาบูรณาการเข้ากับวัฒนธรรมไทยได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ซึ่งจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบปัญหาเช่นเดียวกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 คือ นักเรียนหลุดจากการวิเคราะห์ โดยไม่ได้ทำการวิเคราะห์ตัวเองในการเลือกรับวัฒนธรรมสากลดังกล่าว แต่เป็นการวิเคราะห์ SWOT ของวัฒนธรรมสากลที่ตนเลือก ซึ่งเป็นผลมาจากความเข้าใจคลาดเคลื่อนของผู้สอนในการอธิบายแนวทางในการดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ตนเองในบริบทต่าง ๆ เช่นเดียวกัน นอกจากนี้นักเรียนหลายคนยังไม่เข้าใจความหมายของของวัฒนธรรมสากลว่าเป็นอย่างไร มีลักษณะอย่างไรบ้าง เนื่องจากเป็นเรื่องที่ใหม่และค่อนข้างไกลตัวสำหรับนักเรียน

1. วัฒนธรรมสากลที่เลือก คือ วัฒนธรรมตะวันตก

2. เหตุผลที่เลือกวัฒนธรรมดังกล่าว เพราะ เด็กไทยบางคน ได้บอกว่าแสดงออก ไม่กลัว แสดงความเห็น ไม่กลัวผิด ไม่กลัวทำ

Strength - ฝึกการตัดสินใจก่อนพูด - ทักษะการฟัง การฟัง - มีความรู้ และประสบการณ์เพิ่มขึ้น	Weakness - กลัวโดนคนอื่นว่าทำตัวอวดดีต่าง - กลัวโดนเพื่อนล้อ ดัดไม่ตรงกับเพื่อน - ไม่ค่อยกล้าแสดงออกเหมือนคนอื่น
Opportunity - ชื่นชอบในสิ่งใหม่ ได้ดูในสื่อ ออกทางความคิด - มีเพื่อนที่สนใจในสิ่งที่แสดงออก - ได้เรียนรู้ การคิดใหม่ๆ	Threat - ผู้ใหญ่บางคนมองว่าเด็กอวดดี - ความไม่เข้าใจกันระหว่างวัย - การไม่ยอมรับความเห็นต่างของคนอื่น

2. แนวทางการนำวัฒนธรรมดังกล่าวมาปรับใช้

- ทางเลือกที่ 1 : กล้าทำ = แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์
- ทางเลือกที่ 2 : ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น และยอมรับความแตกต่าง ทางความคิดเห็น
- ทางเลือกที่ 3 : เรียนรู้วิถีการพูด หรือแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1	- มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	- ขาดเกรงกลัว = มีส่วนร่วมมากขึ้นในทันที
	- มีความมั่นใจในตนเอง	- ความคิดเห็นอาจไม่ตรงกับความจริง
	- ฝึกการคิดอย่างสร้างสรรค์	
2	- ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	- อาจเกิดแรงกดดันจากคนที่มีความเห็น
	- มีโอกาสพบเจอคนใหม่ แนวคิดใหม่	- ไม่ตรงกัน
		- พลังงานความคิดอ่อนแอลงไป
3	- ได้เรียนรู้วิถีในการแสดงออก	- หนักหนาบางอย่างไม่สามารถใช้ได้ในชีวิตจริง
	- ได้เห็นความรู้อยู่ในชีวิตจริง	- ยึดติดกับหลักเกณฑ์มากเกินไปจนไม่ทันต่อ

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก : กล้าทำ = แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ : การมีความกล้า = ไม่กลัว มีส่วนร่วมในอย่างสร้างสรรค์ ทำเป็นใจ
ใจกล้ามากขึ้น ในทุกสถานการณ์กล้าทำ ตามบทเลือกข้อต่อไป

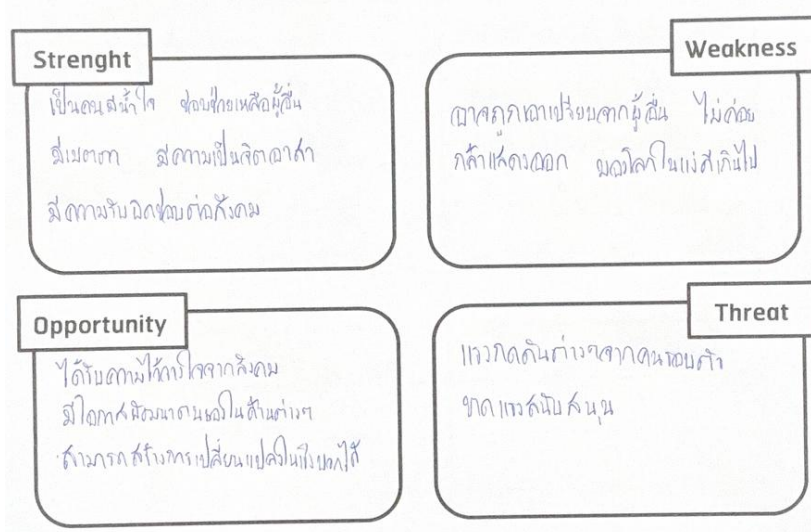
ภาพประกอบ 9 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง
ในการรับวัฒนธรรมสากลที่ตนเลือกมาปรับใช้ จากการวิเคราะห์ SWOT

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง พลเมืองดี

กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การวิเคราะห์ SWOT ตนเองจากการเป็นพลเมืองดี ซึ่งประกอบไปด้วยจุดแข็งจุดอ่อนตลอดจนโอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของตนเองจากการเป็นพลเมืองดี จากนั้นผู้เรียนจึงนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการสร้างทางเลือกในการตัดสินใจเลือกแนวทางในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

ผลการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง พลเมืองดี พบว่า นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องของพลเมืองดี และคุณสมบัติของการเป็นพลเมืองดีว่าจะต้องมีคุณสมบัติหรือการปฏิบัติตนอย่างไร และจะได้วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนตลอดจนโอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของตนเองจากการเป็นพลเมืองดี จากนั้นนักเรียนจึงนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการสร้างทางเลือกในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ก่อนที่จะมีการประเมินทางเลือกแต่ละทางเลือก และตัดสินใจเลือกแนวทางในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ซึ่งนอกเหนือจากการเรียนรู้เรื่องของคุณลักษณะของพลเมืองดีแล้วผู้เรียนยังได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันต่อพฤติกรรมและคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองดีซึ่งอาจจะมีบางพฤติกรรมหรือคุณลักษณะอาจจะเป็นคุณลักษณะของพลเมืองดีเสมอไปดังนั้นผู้เรียนต้องมีความเข้าใจในประเด็นของคำว่าพลเมืองดีว่ามีความหมายว่าอย่างไรจึงจะสามารถเชื่อมโยงไปสู่คุณสมบัติและพฤติกรรมที่บ่งชี้ได้ว่าเป็นพลเมืองดี

1. วิเคราะห์ความสำคัญของการเป็นพลเมืองดี

2. แนวทางการปฏิบัติเป็นพลเมืองดี

- ทางเลือกที่ 1 : สวัสดิการทาง
- ทางเลือกที่ 2 : สวัสดิการสังคม
- ทางเลือกที่ 3 : รักษาอนามัยและสิ่งแวดล้อม

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1	สังคมมีความสงบ	อาจถูกมองว่าใช้หรือเอาเปรียบ
	มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	เสียเวลาและทรัพยากร
	เป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้อื่น	เกิดความรู้สึกอึดอัด ไม่ค่อยมีความสุข
2	ได้เรียนรู้จากผู้อื่น	อาจถูกมองว่าเสียเปรียบ
	เป็นรากฐานที่มั่นคงได้	เสียเวลาและทรัพยากร
3	ช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม	ต้นทุนค่าเสียโอกาสและต้นทุน
	สิ่งแวดล้อมดีขึ้น	

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก : สวัสดิการทาง

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ : สังคมมีความสงบ และได้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ภาพประกอบ 10 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง
ในปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีที่เลือกปฏิบัติ จากการวิเคราะห์ SWOT

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองดี

กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 นักเรียนจะได้วิเคราะห์ตนเองในสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นจากการที่นักเรียนจะลงสมัครเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนและทางโรงเรียนให้นักเรียนได้ร่วมกันเสนอแนวทางในการสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการจัดการกับปัญหาขยะภายในโรงเรียนว่าจะทำอย่างไรให้นักเรียนในโรงเรียนเกิดจิตสำนึกและสร้างความตระหนักในเรื่องของความรับผิดชอบต่อการจัดการทิ้งขยะ ดังนั้นนักเรียนจะได้วิเคราะห์ตนเองจากสถานการณ์ดังกล่าวในการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรคของตนเอง และเสนอแนวทางในการสร้างจิตสำนึกทำให้นักเรียนในโรงเรียนเกิดความตระหนักในเรื่องของขยะและให้ความร่วมมือในการทิ้งขยะให้ลงถัง ซึ่งนักเรียนจะต้องออกแบบแนวทางในการสนับสนุนให้นักเรียนในโรงเรียนเป็นพลเมืองที่มีจิตสำนึกเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและมีส่วนร่วมในการดูแลโรงเรียนซึ่งเปรียบเสมือนบ้านของเรา

ผลการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองดี พบว่า นักเรียนได้ประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในการวิเคราะห์ตนเองภายใต้สถานการณ์จำลองที่ผู้สอนกำหนดขึ้น เพื่อนำเสนอแนวทางในการตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดในสถานการณ์นั้น ซึ่งสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดขึ้นนี้อ้างอิงจากเหตุการณ์จริงที่สามารถพบเจอได้ในบริบทของโรงเรียนทั่วไป จึงสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT มีประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงในสถานการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญ

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ : ปัญหาขยะในโรงเรียน

จุดแข็ง	จุดอ่อน
- มีนักเรียนทำางานอาสาสมัคร - โรงเรียนมีถังขยะแยกประเภท - มีถังขยะสีน้ำเงิน 5 - มีถังขยะสีน้ำเงิน 5	- นักเรียนไม่ทิ้งขยะลงในถังขยะ - นักเรียนไม่ทิ้งขยะลงในถังขยะ - นักเรียนไม่ทิ้งขยะลงในถังขยะ - นักเรียนไม่ทิ้งขยะลงในถังขยะ
โอกาส	อุปสรรค
- โรงเรียนมีถังขยะแยกประเภท - นักเรียนสามารถนำขยะไปทิ้ง - นักเรียนสามารถนำขยะไปทิ้ง - นักเรียนสามารถนำขยะไปทิ้ง	- นักเรียนไม่ทิ้งขยะลงในถังขยะ - นักเรียนไม่ทิ้งขยะลงในถังขยะ - นักเรียนไม่ทิ้งขยะลงในถังขยะ - นักเรียนไม่ทิ้งขยะลงในถังขยะ

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง สิทธิมนุษยชน

กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องของสิทธิมนุษยชน โดยเริ่มต้นจากสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน ซึ่งนักเรียนจะต้องทำความเข้าใจตั้งแต่ในเรื่องของความหมายของสิทธิมนุษยชน ลักษณะของสิทธิมนุษยชนว่ามีสิทธิในเรื่องใดบ้างรวมไปถึงสิทธิมนุษยชนที่นักเรียนควรรู้และมีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง ดังนั้นผู้สอนจึงออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้สิทธิมนุษยชนภายในโรงเรียนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงวิเคราะห์ SWOT สิทธิมนุษยชนในโรงเรียนของเราว่ามีจุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรคอย่างไรจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการออกแบบแนวทางในการพัฒนาหรือส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในโรงเรียนให้นักเรียนได้รับรู้และมีส่วนร่วมในการแสวงหาแนวทางในการ ปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในสังคมโรงเรียน

ผลการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง สิทธิมนุษยชน พบว่า นักเรียนได้ประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในการวิเคราะห์สิทธิมนุษยชนภายใต้บริบทของโรงเรียนเราเอง โดยครอบคลุมการระบุ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค หลังจากนั้น นักเรียนได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาสิทธิมนุษยชนในโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและคุณลักษณะของผู้เรียน อันจะนำไปสู่การแสวงหาแนวปฏิบัติร่วมกันเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การเคารพซึ่งกันและกัน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน และนอกจากการวิเคราะห์ SWOT ตนเองแล้ว นักเรียนยังได้มีโอกาสเรียนรู้ถึงการจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหรือแม้กระทั่งการจัดการกับปัญหาว่าบางปัญหานั้นเราไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตัวเองเพียงอย่างเดียวจำเป็นต้องอาศัยคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกๆฝ่ายอย่างในกรณีของสิทธิมนุษยชนในโรงเรียนล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยความร่วมมือกันในการแสดงความคิดเห็นหรือหารือในประเด็นต่างๆ ทั้งในส่วนของฝ่ายบริหารคณะครูครุตัวนักเรียนเองหรือแม้กระทั่งผู้ปกครองของนักเรียนในการหาแนวทางร่วมกันในการรับรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน

1. วิเคราะห์สิทธิมนุษยชนในโรงเรียน

Strength

- มีการสอนในวิชาสังคม
- ครูบางคนรับฟังความคิดเห็นนักเรียน
- เกวี่งว โรงเรียนให้ตราบสำคัญ
- มีสหกรณ์โรงเรียน เป็นตัวกลางของนักเรียน

Weakness

- นักเรียนหลายคนขาดความรู้เรื่อง
- ครูบางคนไม่สนใจ ชักจูงแก่ตัว
- นักเรียนบางคนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
- ไม่มีช่องทางหรือพื้นที่ให้แสดงความคิดเห็น

Opportunity

- ตมในโรงเรียนหันมาสนใจเรื่องมากขึ้น
- มีกิจกรรมต่างๆ เกิดขึ้นในโรงเรียน
- มีหน่วยงานภายนอกเข้ามาจัดกิจกรรมเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

Threat

- บางคนคิดว่าเด็กมีสิทธิมากเกินไป
- มีปัญหาเรื่องสิทธิระหว่างนักเรียนกับครู
- เกวี่งว โรงเรียนปล่อยปละละเลยไม่ให้ความสำคัญ
- ขีดวงเล็ก การออกเสียงในโรงเรียน แก้ไขได้ยาก

2. แนวทางการพัฒนาสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน

- ทางเลือกที่ 1 : ส่งเสริมเรื่องสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน เช่น วันสิทธิมนุษยชน
- ทางเลือกที่ 2 : จัดกิจกรรม หรือ การอบรมเรื่องนี้ในโรงเรียน
- ทางเลือกที่ 3 : ทำกลบ สั้น ส่งเสริมให้นักเรียนและครูในโรงเรียนสนใจ

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1	นักเรียนในโรงเรียน มีความรู้	ยังมีนักเรียนบางคน ที่ไม่สนใจ
	และให้ การมีส่วนร่วม	ครูบางคนไม่สนใจ ไม่ได้การอย่างอื่น
2	ได้ความรู้ สำนึก และความรู้	บางคนไม่สนใจ การสอน
	มีเอกสารให้ ทำกิจกรรม	นักเรียนไม่สนใจ
3	เข้าถึงง่าย	กลบสั้นๆ ไม่ค่อยสนใจ
	ใช้ความรู้ สำนึก สำนึก	ครูบางคนไม่สนใจ
		ยังมีสิทธิมนุษยชน + จัดทำ

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก : 1. ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ : ถ้านักเรียนทุกคนได้ทราบสิทธิมนุษยชน ก็จะช่วยให้
 ชาติบ้านเมืองนี้ดีขึ้น เพราะทุกคนจะได้รู้สิทธิของตนเอง

ภาพประกอบ 12 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง ในการพัฒนาสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน จากการวิเคราะห์ SWOT

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง สิทธิมนุษยชน

กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 นักเรียนจะได้เผชิญกับสถานการณ์ปัญหาสิทธิมนุษยชนที่พบเจอจากเพื่อนสนิทของตนเอง ดังนั้นนักเรียนจึงนำเทคนิค SWOT มาวิเคราะห์ตนเองในสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อออกแบบแนวทางในการช่วยเหลือเพื่อนของนักเรียนจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังนั้นนักเรียนจะต้องแสวงหาแนวทางที่ดีที่สุดในการตัดสินใจนำแนวทางดังกล่าวมาช่วยเหลือเพื่อน ภายใต้กรอบเงื่อนไขในสถานการณ์ที่ครูกำหนด

ผลการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องปัญหาสิทธิมนุษยชน พบว่า นักเรียนได้ประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT เพื่อวิเคราะห์ตนเองเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน โดยนักเรียนได้นำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาใช้ในการแสวงหาแนวทางและตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการจัดการกับสถานการณ์ดังกล่าว นอกจากนี้ กิจกรรมดังกล่าวยังช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรได้รับการแก้ไข ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้กิจกรรมดังกล่าวผู้เรียนจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางของแต่ละคนที่ตัดสินใจเลือกกว่าในสถานการณ์เดียวกันนั้นแต่ละคนอาจจะเลือกแนวทางในการจัดการที่ไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดหรือคุณลักษณะของแต่ละบุคคล ตลอดจนแนวทางในการจัดการกับสถานการณ์ดังกล่าวที่นักเรียนไม่สามารถจัดการได้ด้วยตัวเองจึงต้องขอความช่วยเหลือหรือประสานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ดังกล่าว

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ : ไม่สนใจทำรายงานจากคหิพ คางมคังนถ ไม่กล้าปรึกษา

จุดแข็ง - ไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ - ไม่สนใจปรึกษา - ไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ	จุดอ่อน - ไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ - ไม่สนใจปรึกษา
โอกาส - ไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ - ไม่สนใจปรึกษา - ไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ	อุปสรรค - ไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ - ไม่สนใจปรึกษา - ไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ

2. ทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 : บอกครูว่าไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ
- ทางเลือกที่ 2 : บอกครูว่าไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ
- ทางเลือกที่ 3 : บอกครูว่าไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1	ครูไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ	ครูไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ
2	มีความพอใจในการทำคหิพคางมคังนถ	อาจทำให้ครูไม่สนใจทำคหิพคางมคังนถ
3	ผู้ปกครองอาจสนใจทำคหิพคางมคังนถ	อาจเกิดปัญหาในการทำคหิพคางมคังนถ

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก : ปล่อยผู้ปกครองเมื่อจบการแข่งขัน

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ : เนื่องจากผมไม่มากนักนอกเวลาเรียนจาก และผู้ปกครอง
อาจมีภาระกิจอื่นที่ยุ่งยากได้ดีกว่า

ภาพประกอบ 13 ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกิจกรรมการเสนอแนวทาง
ในการจัดการกับปัญหาสิทธิมนุษยชนจากสถานการณ์ที่กำหนด
จากการวิเคราะห์ SWOT

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา มีความมุ่งหมายของการวิจัยศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรปราการ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม โดยมีการใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกเป็นไปตามขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) แผนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 8 สัปดาห์ 16 ชั่วโมง 2) แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์แบบอัตนัยเขียนตอบแบบสั้น จำนวน 4 ข้อ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรม Jamovi 1 เพื่อหาคะแนนเฉลี่ย ส่วนเขียนเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ซึ่งนำมาสู่การสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะของงานวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามความมุ่งหมายของงานวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์ ขั้นที่ 2 ออกแบบทางเลือก ขั้นที่ 3 พิจารณาทางเลือก และขั้นที่ 4 การตัดสินใจเลือกทางเลือก โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 8 แผน 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 2 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ประกอบไปด้วยเรื่อง 1) สังคมมนุษย์ 2) วัฒนธรรมไทย 3) พลเมืองดี 4) สิทธิมนุษยชน โดยมีการวัดประเมินซึ่งกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังตามความสามารถในการตัดสินใจ

2. ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT พบว่า คะแนนของความสามารถในการตัดสินใจโดยใช้เทคนิค SWOT หลังเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 (38.4 คะแนน) คะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของงานวิจัยที่ผู้วิจัยตั้งไว้

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT พบว่า คะแนนของความสามารถในการตัดสินใจโดยใช้เทคนิค SWOT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผล 2 ประเด็น ดังนี้

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจ ซึ่งนับเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยทักษะการตัดสินใจมิได้จำกัดเฉพาะบริบททางการศึกษาเท่านั้น หากแต่ยังเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคม ทั้งในระดับส่วนบุคคลและระดับสาธารณะ การที่ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ สร้างทางเลือกที่หลากหลาย และประเมินผลกระทบของแต่ละทางเลือกอย่างรอบด้าน ก่อนจะตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด ย่อมส่งเสริมการเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในสังคมอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Humphrey (2005) ที่ชี้ให้เห็นว่า การประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการใช้ชีวิตของมนุษย์ล้วนเผชิญกับปัญหาและสถานการณ์ที่ต้องการการตัดสินใจอยู่เสมอ นอกจากนี้ Wheelen และ Hunger (2018) ยังได้กล่าวถึงเทคนิค SWOT ว่าเป็นเครื่องมือการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในหลากหลายสาขา และสามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และสังคม เทคนิค SWOT ช่วยให้ผู้เรียนสามารถระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสถานการณ์หรือปัญหาที่เผชิญอยู่ ซึ่งถือเป็นกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ และเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการตัดสินใจที่มีคุณภาพ (David, 2011; Drucker, 1999) การบูรณาการเทคนิคนี้เข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา จึงไม่เพียงช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในชั้นเรียนเท่านั้น แต่ยังช่วยพัฒนาแนวทางการคิดอย่างมีเหตุผลและการตัดสินใจเชิงวิเคราะห์ นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ

การอภิปรายกลุ่ม การวิเคราะห์สถานการณ์ร่วมกัน การเขียนรายงานการวิเคราะห์ และการนำเสนอผลงาน ซึ่งล้วนเอื้อต่อการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นของผู้เรียน กิจกรรมลักษณะนี้สามารถลดปัญหาการเบื่อหน่ายและความไม่สนใจของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับประสบการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน (นวรรตน์ กฤตเวทิน, 2546)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิค SWOT ที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้มีการนำเทคนิค SWOT มาประยุกต์ใช้กับขั้นตอนในการตัดสินใจ โดยสรุปจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีลักษณะร่วมกันแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์ด้วยเทคนิค SWOT ในขั้นตอนแรกของกระบวนการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดโดยประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงระบบ โดยมุ่งเน้นการสำรวจและประเมินปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้เรียนในบริบทนั้น ๆ โดยมีการกำหนดสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับบริบทชีวิตจริงของนักเรียน เพื่อให้สามารถสะท้อนมุมมองของตนเองได้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งการวิเคราะห์ SWOT ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ **Strengths (จุดแข็ง)** หมายถึง ความสามารถหรือปัจจัยบวกภายในของผู้เรียนที่สามารถส่งเสริมการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ **Weaknesses (จุดอ่อน)** หมายถึง ปัจจัยภายในที่เป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคต่อการตัดสินใจของผู้เรียน **Opportunities (โอกาส)** คือ ปัจจัยภายนอกหรือบริบทแวดล้อมที่เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการตัดสินใจ **Threats (อุปสรรค)** หมายถึง ปัจจัยหรือสถานการณ์ภายนอกที่อาจขัดขวางหรือสร้างความเสี่ยงต่อการดำเนินการตามเป้าหมาย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2560) การจัดกิจกรรมในขั้นตอนนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมจากทั้งมิติภายในและภายนอก และนำมาใช้ในการสร้างทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ซับซ้อน ซึ่งช่วยเสริมสร้างกระบวนการคิดอย่างมีระบบและรอบด้าน ทั้งนี้ เทคนิค SWOT ยังแตกต่างจากกระบวนการตัดสินใจทั่วไปที่มักขาดกรอบการพิจารณาอย่างเป็นระบบ และขึ้นอยู่กับวิจารณญาณส่วนบุคคลเป็นหลัก กระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Simon (1960) ที่เสนอว่าการตัดสินใจที่มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยการรวบรวมข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนการตัดสินใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นภาพรวมของสถานการณ์ได้อย่างรอบด้าน และนำไปสู่การเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ไขปัญหา

ขั้นที่ 2 ออกแบบทางเลือกจากสถานการณ์ โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ SWOT หลังจากที่ได้ผู้เรียนได้วิเคราะห์สถานการณ์โดยใช้เทคนิค SWOT ในขั้นตอนแรกแล้ว ขั้นตอนต่อมา คือ การออกแบบทางเลือกสำหรับการตัดสินใจเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT เป็นฐานในการพิจารณาและวางแผนแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสม ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนการสร้างหรือออกแบบทางเลือกที่หลากหลายและสร้างสรรค์ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ โดยอ้างอิงจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนแรก ซึ่งกระบวนการนี้ช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การพิจารณาทางเลือกที่มีความเป็นไปได้ ตลอดจนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในการเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในบริบทที่ตนเองเผชิญ การออกแบบทางเลือกในลักษณะนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Simon (1960) ที่ได้กล่าวถึงแนวทางของการตัดสินใจเชิงเหตุผล ซึ่งเน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นระบบในการกำหนดแนวทางการดำเนินการ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถรับมือกับสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความมั่นใจในการตัดสินใจ

ขั้นที่ 3 ประเมินทางเลือก หลังจากที่ได้ผู้เรียนได้ออกแบบทางเลือกในการตัดสินใจจากข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยเทคนิค SWOT แล้ว ขั้นตอนถัดไปคือการประเมินทางเลือกต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกอย่างชัดเจน การดำเนินการในขั้นตอนนี้มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง โดยเฉพาะการคิดเชิงเปรียบเทียบ และการประเมินผลกระทบ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการตัดสินใจที่มีคุณภาพ ผู้เรียนจะได้ฝึกการพิจารณาทางเลือกอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาว่าทางเลือกใดสามารถใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและโอกาสได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกันสามารถหลีกเลี่ยงหรือบรรเทาผลกระทบจากจุดอ่อนและอุปสรรคได้มากที่สุด แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Bazerman และ Moore (2013) ที่ชี้ให้เห็นว่า การใช้เทคนิค SWOT ในการประเมินทางเลือกสามารถช่วยให้ผู้ตัดสินใจสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง-จุดอ่อนภายใน และโอกาส-อุปสรรคภายนอกได้อย่างครอบคลุม ส่งผลให้การตัดสินใจมีความรอบคอบและมีเหตุผลมากยิ่งขึ้น กระบวนการประเมินทางเลือกนี้ยังเป็นกลไกสำคัญในการเตรียมความพร้อมก่อนการตัดสินใจขั้นสุดท้าย

ขั้นที่ 4 การตัดสินใจเลือกทางเลือก หลังจากที่ได้ผู้เรียนได้ประเมินข้อดีข้อเสียของทางเลือกต่าง ๆ อย่างเป็นระบบแล้ว ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการเรียนรู้คือ การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนด การตัดสินใจในขั้นตอนนี้ถือเป็นผลลัพธ์ของกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลที่เกิดจากการวิเคราะห์สถานการณ์ ออกแบบทางเลือก

และประเมินผลอย่างรอบด้านในขั้นตอนก่อนหน้า การตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดนั้น สะท้อนถึงการพิจารณาที่ครอบคลุมทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกทางเลือกที่สอดคล้องกับจุดแข็งของตนเอง ใช้โอกาสที่มีอยู่ และลดผลกระทบจากจุดอ่อนหรืออุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น แนวทางนี้สอดคล้องกับที่ Robbins และ Mary (2018) ได้กล่าวถึง การตัดสินใจที่มีคุณภาพ ควรเป็นกระบวนการที่มีลำดับขั้น เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์สถานการณ์ ไปจนถึงการเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดจากทางเลือกที่มี นอกจากนี้ แนวคิดของ Simon (1960) ที่ระบุถึงการตัดสินใจในโลกแห่งความเป็นจริงมักต้องดำเนินการภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ มากมาย ดังนั้นการฝึกให้นักเรียนสามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะนี้ การตัดสินใจที่ผู้เรียนเลือกจึงไม่ใช่เพียงแค่คำตอบสุดท้ายของสถานการณ์เท่านั้น แต่ยังเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการคิด การวิเคราะห์ และการวางแผนอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของการเป็นพลเมืองที่สามารถตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณและรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของการกระทำนั้น

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เผชิญกับสถานการณ์จำลองที่สะท้อนปัญหาจริงอย่างมีความท้าทาย โดยผู้สอนมีบทบาทในการออกแบบสถานการณ์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจอย่างมีระบบ ภายใต้กรอบการวิเคราะห์ SWOT ซึ่งประกอบด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคอย่างรอบด้าน การใช้ SWOT ไม่เพียงเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เท่านั้น แต่ยังมีส่วนสำคัญในการสร้างกรอบคิดที่เป็นระบบและมีเหตุผลให้กับผู้เรียน โดยผู้เรียนจะได้ฝึกฝนตั้งแต่การวิเคราะห์สถานการณ์ การออกแบบทางเลือก การประเมินผล และการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการเรียนรู้ในลักษณะนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ มีเหตุผล และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายวิชาสังคมศึกษาที่เน้นการสร้างพลเมืองที่มีวิจารณญาณและความรับผิดชอบต่อสังคม

2. ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา

2.1 ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT พบว่า คะแนนของความสามารถในการตัดสินใจโดยใช้เทคนิค SWOT หลังเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 (38.4 คะแนน) คะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT ซึ่งสนับสนุนแนวคิดของ Simon (1960) ที่เสนอว่าการตัดสินใจที่มีคุณภาพต้องอาศัยการรวบรวมข้อมูลจากหลากหลายมิติและวิเคราะห์อย่างมีระบบ รวมทั้งแนวคิดของ Bazerman และ Moore (2013) ที่กล่าวถึงการประเมินทางเลือกโดยใช้กรอบการคิดแบบ SWOT ช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบมากยิ่งขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยในประเทศ เช่น งานของ กุลธิดา สืบบัวบาน (2553) ซึ่งศึกษาผลของการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พบว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรมมีพัฒนาการด้านการตัดสินใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ที่ยืนยันว่า เมื่อผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่มีแนวทางและแบบแผนที่ชัดเจน จะสามารถพัฒนาทักษะการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ งานวิจัยของ พัทรี คงสุวรรณ (2564) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนมักขาดโอกาสในการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ เนื่องจากการเรียนการสอนที่ยังเน้นการบรรยายและท่องจำเป็นหลัก ผลการวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้จึงมีนัยสำคัญที่แสดงให้เห็นว่า หากนำเทคนิค SWOT ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีความชัดเจนในการวิเคราะห์ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้มากขึ้น และเกิดการพัฒนาทักษะการคิดและการตัดสินใจอย่างแท้จริง จากการเปรียบเทียบดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เทคนิค SWOT ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวิเคราะห์สถานการณ์ แต่ยังสามารถเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนในบริบทของการเรียนรู้สังคมศึกษา

2.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT พบว่า คะแนนของความสามารถในการตัดสินใจโดยใช้เทคนิค SWOT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนภายหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาทางทักษะที่ชัดเจน โดยจากผลคะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ในระดับดีมากทั้งหมดและสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียนในทุกหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง "สังคมมนุษย์" ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ 11.70 (S.D. = 0.80) แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ตัวเองจากสถานการณ์พื้นฐานในชีวิตประจำวันได้ดี เนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัว สามารถเข้าใจได้ง่าย รองลงมาคือหน่วยที่

3 "พลเมืองดี" ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยที่ 11.50 (S.D. = 0.91) และหน่วยที่ 2 "วัฒนธรรมไทย" ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยที่ 11.45 (S.D. = 1.21) โดยทุกหน่วยการเรียนรู้มีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในการวิเคราะห์สถานการณ์และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง "สิทธิมนุษยชน" แม้จะมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่ 10.90 (S.D. = 1.43) แต่ก็ยังอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นถึงการตอบสนองต่อเนื้อหาที่มีความซับซ้อนและนามธรรมมากขึ้น และอาจจะยังห่างไกลจากประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนบางคน ซึ่งอาจต้องอาศัยประสบการณ์ในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ถึงแม้จะอยู่ในระดับดีมากทั้งหมด แต่มีแนวโน้มคะแนนที่ลดลง สะท้อนให้เห็นถึงการเรียงลำดับความยากและซับซ้อนของเนื้อหา ที่มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก จากเรื่องใกล้ตัวไปสู่เรื่องไกลตัวผู้เรียน ตั้งแต่เรื่องของตนเอง ไปจนถึงบริบทของโรงเรียน ชุมชนและสังคม

เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนหลังเรียนด้วยเทคนิค SWOT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งยืนยันถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบโดยใช้ SWOT เป็นเครื่องมือส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์และการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ผลลัพธ์นี้เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Simon (1960) ที่ระบุว่า การตัดสินใจที่มีคุณภาพต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้าน ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก ผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phadermrod และ al. (2019) ที่แสดงให้เห็นว่า การใช้ SWOT Analysis ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถเสริมสร้างทักษะการคิดและการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก SWOT เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกได้อย่างเป็นระบบ อันนำไปสู่การตัดสินใจที่มีเหตุผลมากขึ้น นอกจากนี้ยังตรงกับข้อค้นพบของ AlMarwani (2020) ที่ชี้ให้เห็นว่า การเรียนรู้ผ่านกรอบ SWOT ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์และตัดสินใจได้ดีขึ้นในบริบทการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โดยสรุป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT ช่วยเสริมสร้างกรอบคิดที่เป็นระบบให้กับผู้เรียนในการวิเคราะห์สถานการณ์ ออกแบบทางเลือก ประเมินผล และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล อันเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ซึ่งไม่เพียงตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษาเท่านั้น แต่ยังเอื้อต่อการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและการมีส่วนร่วมทางสังคม

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัยมีดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ในการใช้เทคนิค SWOT ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มักถูกนำไปใช้ในระดับองค์กรหรือบริบทของผู้ใหญ่ จึงอาจยังไม่เกิดความคุ้นเคยหรือเข้าใจในกระบวนการอย่างแท้จริง ดังนั้น ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมโดยอธิบายหลักการ แนวคิด และขั้นตอนการใช้เทคนิค SWOT อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งจัดกิจกรรมฝึกวิเคราะห์ตนเองผ่านสถานการณ์ที่มีความใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและทักษะในการประยุกต์ใช้เทคนิคดังกล่าวในบริบททางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.2 การเลือกและเรียงลำดับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรวางแผนในการเลือกเนื้อหาที่ทำทนายและเกี่ยวข้องกับชีวิตจริงจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น และสามารถนำทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้ และจัดเรียงลำดับเนื้อหาโดยเริ่มต้นจากเนื้อหาที่ง่าย ใกล้ตัวผู้เรียน สามารถเข้าใจได้ง่ายก่อน แล้วจึงเพิ่มความยากและซับซ้อนของเนื้อหามากขึ้นตามลำดับ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความคุ้นเคยและประสบการณ์ในการวิเคราะห์ SWOT ตนเอง ในบริบทต่าง ๆ ทั้งโรงเรียน ชุมชนและสังคม

3.1.3 แนวทางในการวิเคราะห์ SWOT จากเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนนำเทคนิค SWOT ฝึกวิเคราะห์ตัวเองในบริบทต่าง ๆ จากสถานการณ์ที่กำหนด แต่จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในบางครั้ง พบว่า ผู้เรียนบางส่วนหลุดจากการวิเคราะห์ SWOT โดยไม่ได้มองจากตัวเอง ไปวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นในเรื่องทั่วไป ผู้วิจัยจึงควรให้ความสำคัญและคอยแนะนำผู้เรียนให้มีแนวทางในการตัดสินใจจากการวิเคราะห์ตัวเองตามเป้าหมายของการนำเทคนิค SWOT ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

3.2.1 ควรระบุในหลักสูตรให้มีการจัดกิจกรรมที่เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์จากหลากหลายมิติ (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง เช่น ปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม หรือการมีส่วนร่วมในชุมชน เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

3.2.2 การประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้อื่นๆ เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT เป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้อื่นๆ ที่เหมาะสม เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning), การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case Study) หรือการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation-Based Learning) การผสมผสานเทคนิคเหล่านี้อาจช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนให้มีความซับซ้อนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2.3 การขยายผลสู่รายวิชาอื่น ควรศึกษาการประยุกต์ใช้เทคนิค SWOT ในรายวิชาอื่นๆ ที่ต้องการพัฒนาทักษะการตัดสินใจ เช่น สุขศึกษา, การงานอาชีพ, หรือวิทยาศาสตร์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของเทคนิค SWOT ในวงกว้าง

3.2.4 การติดตามผลพฤติกรรม การตัดสินใจในสถานการณ์ใหม่ ควรจัดกิจกรรมประเมินซ้ำ (delayed post-test) ในระยะ 3-6 เดือนหลังสิ้นสุดการเรียนรู้ เพื่อประเมินว่าผู้เรียนยังสามารถใช้กรอบการคิดแบบ SWOT ในการตัดสินใจในสถานการณ์ใหม่ได้หรือไม่ เช่น ผ่านสถานการณ์จำลอง (simulation) หรือการแก้ปัญหาในชีวิตจริง

บรรณานุกรม

- AlMarwani, M. (2020). Pedagogical potential of SWOT analysis: An approach to teaching critical thinking. *Thinking Skills and Creativity*, 38.
- Banks, J. A. (2006). *Cultural diversity and education: Foundations, curriculum, and teaching (5th ed.)*. Boston: Pearson Education.
- Bazerman, M. H., และ Moore, D. A. (2013). *Judgment in managerial decision making (8th ed.)*.
- Beyer, B. M. (1987). *Practice Strategies for Teaching of Thinking*. Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Brookfield, S. D. (1987). *Developing critical thinkers: Challenging adults to explore alternative ways of thinking and acting*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Corey, G., Corey, M. S., & Callanan, P. (2018). *Theory and practice of counseling and psychotherapy (10th ed.)*. Boston, MA: Cengage Learning.
- Darling-Hammond, L., และ al, e. (2020). Implications for educational practice of the science of learning and development. *Applied Developmental Science*.
- David, F. R. (2011). *Strategic management: Concepts and cases (13th ed.)*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Dess, G. G., และ al, e. (2019). *Strategic management: Text and cases (9th ed.)*. New York: McGraw-Hill Education.
- Dewey, J. (1938). *Experience and education*. New York: Macmillan.
- Drucker, P. F. (1999). *Management challenges for the 21st century*. New York: HarperBusiness.
- Facione, P. A. (1990). *Critical thinking: A statement of expert consensus for purposes of educational assessment and instruction*. Newark: American Philosophical Association.
- Gagne, R. M., และ Berliner, D. C. (1986). *Educational psychology (4th ed.)*. Chicago: Rand McNally College Publishing Company.
- Galotti, K. M. (2013). *Cognitive Psychology In and Out of the Laboratory*. Thousand Oaks:

SAGE Publications.

Greenwood, G. E., และ Parkay, F. W. (1989). *Case studies for teacher decision making*.

New York: Random House.

Gürel, E., & Tat, M. (2017). SWOT Analysis: A Theoretical Review. *The Journal of International Social Research*, 10(51), 994–1006.

HICKS, และ J, M. (2534). *Problem Solving in Business and Management Hard, soft and creative approaches* India: International Thomson Business Press.

Hmelo-Silver, C. E. (2004). Problem-based learning: What and how do students learn?

Educational Psychology Review, 16(3), 235–266.

Humphrey, A. S. (2005). SWOT analysis for management consulting. *SRI Alumni Newsletter*.

Kotler, P., และ Keller, K. L. (2016). *Marketing management (15th ed.)*. Upper Saddle River: Pearson Education.

Larson, C. E., และ LaFasto, F. M. J. (1989). *Teamwork: What must go right/what can go wrong*. Newbury Park: Sage Publications.

National Council for the Social Studies. (2010). *National curriculum standards for social studies*. Silver Spring, MD: NCSS.

National Council for the Social Studies. (2013). *The college, career, and civic life (C3) framework for social studies state standards*. Silver Spring, MD: National Academies Press.

National Research Council. (2024). *Education for 21st century skills: Cognitive processes in learning and decision-making*. Washington, DC: National Academies Press.

Pantip. (2024). ปัญหาของครูที่สอนวิชาสังคมศึกษา. <https://pantip.com/topic/41564302>

Partnership for 21st Century Learning. (2019). *Framework for 21st century learning*.

Washington, DC: Partnership for 21st Century Learning.

Phadermrod, B., และ al., e. (2019). Importance performance analysis based SWOT analysis. *International Journal of Information Management*, 2019.

Philp, T. (1985). *Improve your decision making skills*. New York: McGraw Hill Higher Education.

Piaget, J. (1972). *The psychology of the child*. New York: Basic Books.

Robbins, S. P., และ Mary, C. (2018). *Management* 14th ed.: Pearson

Scott, P. (1993). *The psychology of judgment and decision making*: McGraw-Hill Book Company.

Shinde, P. A., และ al., e. (2023). Strengths, weaknesses, opportunities, and threats (SWOT) analysis of supercapacitors: A review. *Journal of Energy Chemistry*.

Shinoj, P. (2015). *SWOT analysis for assessing entrepreneurship readiness*. Kochi: SEETTD, CMFRI.

Simon, H. A. (1960). *The new science of management decision*. Englewood Cliffs, NJ Prentice-Hall.

Trilling, B., และ Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. San Francisco: Jossey-Bass.

Wheelen, T. L., และ Hunger, J. D. (2018). *Strategic management and business policy* (15th ed.). Boston: Pearson Education.

Yates, J. F. (2003). *Decision management: How to assure better decisions in your company*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กันทิมา กัลยาณิพิงค์. (2555). ผลของกิจกรรมทักษะชีวิตโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาของเด็กต่างด้าว. (ปริญญานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

กุลธิดา สืบवान. (2553). การศึกษาผลการใช้การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเพื่อเลือกอาชีพและเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเพื่อเลือกอาชีพก่อนและหลัง เข้าร่วมการฝึกอบรม. (ปริญญานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ขจรศักดิ์ มานะวิริยะกุล. (2557). การศึกษาโอกาสการค้าต่างประเทศในบริบทการค้าระหว่าง ประเทศไทยกับพม่าของธนาคารไทย กรณีศึกษา: ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). (ปริญญานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเนชั่น, กรุงเทพฯ.

- จินตนา ธนวิบูลย์ชัย. (2558). การคิด การคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจ [เอกสารประกอบการสอน]
กรุงเทพฯ: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชาญวิทย์ สุนทรพิพิธ. (2563). การปรับตัวของการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์.
วารสารสังคมศาสตร์ศึกษา, 35(1), 55–70.
- ดุจดาว ธนากรพงศ์. (2556). การประเมินความพร้อมของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดลำปางในการ
รองรับนโยบายยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ 2554–2555 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เชียงใหม่. (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่). สืบค้นจาก
https://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2556/mpa40756dt_abs.pdf
- ทวีศักดิ์ แสงทอง. (2563). การใช้เทคนิค SWOT ในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะ
การตัดสินใจของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา. วารสารครุศาสตร์ศึกษา, 48(2), 112–125.
- เทพ สงวนกิตติพันธุ์. (2562). การตัดสินใจ. สืบค้นจาก
<https://www.stou.ac.th/offices/rdec/udon/upload/socities.html>
- ธีระชัย เนียมหลวง. (2557). SWOT Analysis กับองค์กรและบุคคล สืบค้นจาก
<http://pakphananghealth.com/data2558/top/SWOT1.pdf>
- นวรรตน์ กฤตเวทิน. (2546). การสร้างแบบสอบถามการตัดสินใจเรื่องสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ของเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลานไทรมิตร จังหวัดขอนแก่น.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
<https://ir.stou.ac.th/bitstream/123456789/9385/1/159883.pdf>
- เบญจมาศ เร็วเรียบ. (2555). การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและการบริหารเชิงกลยุทธ์ กรณีศึกษา
บมจ.ทีโอที. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ).
สืบค้นจาก <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/146679.pdf>
- ปิยะนุช เหลืองงาม. (2552). บรรทัดฐานในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการเรียน
วิทยาศาสตร์ เรื่องภาวะโลกร้อน. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- พนิดา ศรีสว่าง. (2558). การศึกษาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์
ประเภทชุดสายไฟรถยนต์ในประเทศไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก
<http://econ.eco.ku.ac.th/2016/is/IS%205719.pdf>
- พรทิพย์ บุญยะสังข์. (2562). ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในโรงเรียน
มัธยมศึกษา. วารสารครุศาสตร์ศึกษา, 47(3), 88-101.

- พัชรี คงสุวรรณ. (2564). การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21: โอกาสและความท้าทาย. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 87-102.
- พิชิต ธิอิน. (2559). แนวคิดพื้นฐานของวิชาสังคมศึกษาในบริบทไทย. วารสารครุศาสตร์ศึกษา, 44(2), 23-37.
- ภารดี สงวนศิลป์. (2554). การศึกษาความสามารถในการตัดสินใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL). (ปริญญานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ล้วน สายยศ, และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณ พงศ์สวัสดิ์. (2562). การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรายวิชาสังคมศึกษา. วารสารครุศาสตร์ศึกษา.
- วรรณ แกมเกตุ. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2557). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการกิจกรรมเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้SMEs ภาคการผลิตเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. สืบค้นจาก <https://www.cgd.go.th>,
- สุจิตรา ใจสุข. (2554). ผลของการฝึกการคิดระดับสูงที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจของนักเรียน ประถมศึกษา. (ปริญญานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุทินันท์ พรหมสุวรรณ. (2560). ลักษณะทางประชากรศาสตร์และปัจจัยจิตวิทยาการลงทุนที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนไทยในงานมหกรรมการเงินไทย. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (Journal of Lampang Rajabhat University), 6(1), 139-157.
- สุริยกาล ชุมแสง. (2556). การศึกษาเปรียบเทียบขีดความสามารถแข่งขันห่วงโซ่อุปทานระหว่างตลาดน้ำวัดลำพญาและตลาดบางหลวง ร.ศ.122. (ปริญญานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ อว 8718/242

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ

เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

21 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

เนื่องด้วย นายธฤต ทองก้อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ ในรายวิชาสังคมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ศรีกลชาญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภณัฐ พานา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิพงษ์ ทองก้อน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในหัวข้อ เรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นายธฤต ทองก้อน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 096 828 7337

ที่ อว 8718/242

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ

เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

21 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

เนื่องด้วย นายธฤต ทองก้อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ ในรายวิชาสังคมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ศรีกลชาญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภณัฐ พานา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์จิรัชม์ อารมย์ขึ้น เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในหัวข้อ เรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นายธฤต ทองก้อน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์จิรัชย์ เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 096 828 7337

ที่ อว 8718/242

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ

เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

21 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี

เนื่องด้วย นายธฤต ทองก้อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ ในรายวิชาสังคมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ศรีกลชาญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภณัฐ พานา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.ลลิตา ธรรมบุตร เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในหัวข้อ เรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นายธฤต ทองก้อน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 096 828 7337

ที่ อว 8718/242

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ

เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

21 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรปราการ

เนื่องด้วย นายธฤต ทองก้อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ ในรายวิชาสังคมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ศรีกลชาญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภณัฐ พานา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายเจษฎา ชาญอักษร เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในหัวข้อ เรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นายธฤต ทองก้อน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 096 828 7337

ที่ อว 8718/242

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ

เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

21 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ดร.เพียว เนตรประชา

เนื่องด้วย นายธฤต ทองก้อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ ในรายวิชาสังคมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ศรีกลชาญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภณัฐ พานา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในหัวข้อ เรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นายธฤต ทองก้อน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 096 828 7337

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยกับทางหน่วยงาน
หรือสถานศึกษาดังเอกสารแนบต่อไปนี้

ที่ อว 8718/1101

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

16 กรกฎาคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรปราการ

เนื่องด้วย นายธฤต ทองก้อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ศรีกลชาญ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภณัฐ พานา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายเลขรับรอง : SWUEC-672069

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการตัดสินใจกับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 40 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนของท่านระหว่างเดือนกรกฎาคม 2567 ถึงเดือนกันยายน 2567 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 096 828 7337

ภาคผนวก ค
หนังสือรับรองจริยธรรมวิจัยในมนุษย์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในการดำเนินการทดลองกับ
กลุ่มเป้าหมายดังเอกสารที่แนบดังต่อไปนี้

AF19-03-03.1

August, 2023

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ชื่อโครงการวิจัย : การศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในรายวิชาสังคมศึกษา

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นายธฤต ทองก้อน

หน่วยงานต้นสังกัด : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเลขรับรองโครงการวิจัย : SWUEC-672069

รายการเอกสารที่รับรอง :

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณา	ฉบับที่ 3 ลงวันที่ 4 เมษายน 2567
2. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 26 มกราคม 2567
3. เอกสารข้อมูลและขอความยินยอมสำหรับอาสาสมัคร	ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567
5. ประวัติผู้วิจัย	

ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โดยยึดหลักเกณฑ์ตาม Declaration of Helsinki, Belmont Report, International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP), International Guidelines for Human Research ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยนี้ได้

วันที่รับรอง : 11 เมษายน 2567

วันที่หมดอายุ : 10 เมษายน 2568

(ลงชื่อ).....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

ชุดสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ (ชุดที่ 2)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หน่วยจริยธรรมและมาตรฐานการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารนวัตกรรม ศ.ดร.สาโรช บัวศรี ชั้น 17

โทร. (02) 6495000 ต่อ 17503, 17506 โทรสาร (02) 2042590

AF20-03-03.0
May, 2023

Certificate of Ethical Committee Approval

This is to certify that:

Protocol Title: A STUDY OF LEARNING MANAGEMENT WITH SWOT TECHNIQUE TO DEVELOP DECISION-MAKING ABILITIES IN SOCIAL STUDIES.

Principal investigator: Mr.Tharit Thongkon

Institution: Graduate School of Srinakharinwirot University

Protocol code: SWUEC-672069

Documents approved:

1. Submission form	version no. 3 date 4 April 2024
2. Full research proposal	version no. 1 date 26 January 2024
3. Participant information sheet and consent form	version no. 2 date 21 February 2024
4. Questionnaire/data collection form	version no. 2 date 21 February 2024
5. Investigator's biography	

have been reviewed and approved by the Human Research Ethics Committee of Srinakharinwirot University based on Declaration of Helsinki, Belmont Report, International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP), International Guidelines for Human Research, along with laws and regulations of Thailand. Thus, the approval for conducting the study is granted.

Date of approval: 11/04/2024

Date of expiration: 10/04/2025

(Associate Professor Sittipong Wattananonsakul, Ph.D.)

Chairman, Social Science and Behavioral Science Research Sub-Committee
of Srinakharinwirot University (Panel 2)

Ethics and Research Standards Division
Innovation Building Prof. Dr. Saroch Buasri, Floor 17
Srinakharinwirot University, 10110 Thailand
Tel.: +66-26-495000, 17503 Fax: (02) 2042590

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 28 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง สังคมมนุษย์ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้								
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความครบถ้วนชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ตัวชี้วัดสอดคล้องเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. จุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องชัดเจนสามารถวัดประเมินผลได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT 4 ขั้นตอน								
2.1 ขั้นวิเคราะห์ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 ขั้นสร้างทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 ประเมินทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4 ขั้นการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
สื่อ/แหล่งเรียนรู้								
1. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับขั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การวัดและการประเมินผล								
1. วัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
2. มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดประเมินผลชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การวัดประเมินผลครบทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 29 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง ปัญหาสังคม โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้								
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความครบถ้วนชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ตัวชี้วัดสอดคล้องเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. จุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องชัดเจนสามารถวัดประเมินผลได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT 4 ขั้นตอน								
2.1 ขั้นวิเคราะห์ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 ขั้นสร้างทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 ประเมินทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4 ขั้นการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
สื่อ/แหล่งเรียนรู้								
1. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การวัดและการประเมินผล								
1. วัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
2. มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดประเมินผลชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การวัดประเมินผลครบทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 30 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้								
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความครบถ้วนชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ตัวชี้วัดสอดคล้องเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. จุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องชัดเจนสามารถวัดประเมินผลได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT 4 ขั้นตอน								
2.1 ขั้นวิเคราะห์ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 ขั้นสร้างทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 ประเมินทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4 ขั้นการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
สื่อ/แหล่งเรียนรู้								
1. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การวัดและการประเมินผล								
1. วัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	5	1.00	ใช้ได้
2. มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดประเมินผลชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การวัดประเมินผลครบทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 31 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
เรื่อง การเลืกรับวัฒนธรรมสากล โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้								
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความครบถ้วนชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ตัวชี้วัดสอดคล้องเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. จุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องชัดเจนสามารถวัดประเมินผลได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT 4 ขั้นตอน								
2.1 ขั้นวิเคราะห์ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 ขั้นสร้างทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 ประเมินทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4 ขั้นการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
สื่อ/แหล่งเรียนรู้								
1. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การวัดและการประเมินผล								
1. วัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	5	1.00	ใช้ได้
2. มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดประเมินผลชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การวัดประเมินผลครบทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 32 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ความสำคัญและคุณลักษณะของพลเมืองดี โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้								
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความครบถ้วนชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ตัวชี้วัดสอดคล้องเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. จุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องชัดเจนสามารถวัดประเมินผลได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT 4 ขั้นตอน								
2.1 ขั้นวิเคราะห์ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 ขั้นสร้างทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 ประเมินทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4 ขั้นการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
สื่อ/แหล่งเรียนรู้								
1. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การวัดและการประเมินผล								
1. วัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	5	1.00	ใช้ได้
2. มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดประเมินผลชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การวัดประเมินผลครบทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 33 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้								
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความครบถ้วนชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ตัวชี้วัดสอดคล้องเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. จุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องชัดเจนสามารถวัดประเมินผลได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT 4 ขั้นตอน								
2.1 ขั้นวิเคราะห์ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 ขั้นสร้างทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 ประเมินทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4 ขั้นการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
สื่อ/แหล่งเรียนรู้								
1. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การวัดและการประเมินผล								
1. วัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	5	1.00	ใช้ได้
2. มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดประเมินผลชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การวัดประเมินผลครบทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 34 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7
เรื่อง สิทธิมนุษยชน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้								
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความครบถ้วนชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ตัวชี้วัดสอดคล้องเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. จุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องชัดเจนสามารถวัดประเมินผลได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT 4 ขั้นตอน								
2.1 ขั้นวิเคราะห์ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 ขั้นสร้างทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 ประเมินทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4 ขั้นการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
สื่อ/แหล่งเรียนรู้								
1. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การวัดและการประเมินผล								
1. วัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	5	1.00	ใช้ได้
2. มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดประเมินผลชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การวัดประเมินผลครบทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 35 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8
เรื่อง ปัญหาสิทธิมนุษยชน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้								
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความครบถ้วนชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ตัวชี้วัดสอดคล้องเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. จุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องชัดเจนสามารถวัดประเมินผลได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT 4 ขั้นตอน								
2.1 ขั้นวิเคราะห์ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 ขั้นสร้างทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 ประเมินทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4 ขั้นการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
สื่อ/แหล่งเรียนรู้								
1. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การวัดและการประเมินผล								
1. วัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	5	1.00	ใช้ได้
2. มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดประเมินผลชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การวัดประเมินผลครบทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ผลของการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-8 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้จากการวิเคราะห์ค่า IOC แล้วได้ค่าสอดคล้องที่มีค่าอยู่ที่ 0.80-1.00 แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมที่สามารถนำไปใช้ทดลองได้กับกลุ่มเป้าหมาย

ตาราง 36 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง IOC ของแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจโดย
ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. ความเหมาะสมของสถานการณ์ที่ 1 สามารถวัดความสามารถในการตัดสินใจได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ความเหมาะสมของสถานการณ์ที่ 2 สามารถวัดความสามารถในการตัดสินใจได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ความเหมาะสมของสถานการณ์ที่ 3 สามารถวัดความสามารถในการตัดสินใจได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. ความเหมาะสมของสถานการณ์ที่ 4 สามารถวัดความสามารถในการตัดสินใจได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. การระบุและวิเคราะห์ปัญหาสอดคล้องกับความสามารถในการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. ทางเลือกในการแก้ปัญหาสอดคล้องกับความสามารถในการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. การระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือกสอดคล้องกับความสามารถในการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8 การตีผลของการประเมินความเหมาะสมของแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ โดย								ใช้ได้

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้จากการวิเคราะห์ค่า IOC แล้วได้ค่าสอดคล้องที่มีค่าอยู่ที่ 1.00 แสดงให้เห็นว่าแบบประเมินที่สามารถนำไปใช้ทดลองได้กับกลุ่มเป้าหมาย

ภาคผนวก จ
เครื่องมือในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์

เรื่อง สังคมมนุษย์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

2. ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3. สาระสำคัญ

โครงสร้างทางสังคมมีสถาบันทางสังคมเป็นส่วนสำคัญที่ทำหน้าที่ในการขัดเกลาทางสังคม และมีส่วนในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุข้อดี ข้อเสีย โอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของตนเองได้
2. เสนอแนวทางการพัฒนาแก้ไขตนเองได้
3. เห็นความสำคัญของความแตกต่างของในสังคม

5. สาระการเรียนรู้

- รู้จักเข้าใจตนเอง
- สังคมมนุษย์

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจ โดยมีคำถาม ดังนี้
 - สังคม คืออะไรในความเข้าใจของนักเรียน
 - ทำไมต้องมีสังคม มนุษย์จำเป็นต้องมีสังคมหรือไม่
 - ยกตัวอย่างสังคมตามความเข้าใจของนักเรียน

ทั้งนี้ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะแก่นักเรียน

2. ครูเปิดคลิปวิดีโอที่ค้น “สังคมคืออะไร ? ” ให้นักเรียนได้เรียนรู้ความหมายและความสำคัญของสังคม
3. ครูสรุปความหมายและความสำคัญของสังคมพร้อมทั้งเชื่อมโยงถึงสังคมโรงเรียนซึ่งเป็นสังคมรูปแบบหนึ่งของนักเรียน ที่นักเรียนมาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในโรงเรียน
4. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ This is me ” รู้จักตนเองเข้าใจผู้อื่น โดยให้นักเรียนทำความเข้าใจตนเองโดยใช้เทคนิค SWOT จากใบกิจกรรมที่ครูแจกให้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ตนเอง โดยใช้ เทคนิค SWOT ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- Strengths นักเรียนมีทักษะ ความเชี่ยวชาญหรือความถนัดอะไรบ้างหรือสิ่งที่คนรอบข้างมักจะชื่นชมเรา
- Weakness จุดอ่อนของนักเรียน สิ่งที่ไม่ชอบ ไม่ถนัด ทำได้ไม่ดีหรือสิ่งที่คนรอบข้างมักจะตำหนิตักเตือนเรา
- Opportunity นักเรียนรู้จักใครที่จะสามารถมอบโอกาสที่ดีให้เราบ้าง คนที่สามารถให้คำแนะนำนักเรียนได้หรือโอกาสดี ๆ ที่เกิดขึ้นกับในชีวิตนักเรียน
- Threat สิ่งที่ทำให้นักเรียนไม่มีความสุข อุปสรรคในการทำงานหรือการใช้ชีวิต เรื่องที่ควรปรับเปลี่ยนแล้วจะทำให้ชีวิตนักเรียนดีขึ้น

4.2 เสนอแนวทางการพัฒนาตนเอง โดยใช้ข้อมูลประกอบจากการวิเคราะห์ SWOT

4.3 ประเมินข้อดีข้อเสียแต่ละทางเลือก เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกทางเลือก

4.4 ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการพัฒนาตนเอง พร้อมบอกเหตุผลประกอบในการตัดสินใจเลือกแนวทางดังกล่าว

ชั่วโมงที่ 2

5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คน โดยให้แต่ละคนสรุปความเป็นตัวเองที่ได้ผ่านการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค SWOT จากใบกิจกรรมให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มได้รับฟัง พร้อมทั้งมีการร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม
6. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาสรุปความเป็นตัวเองของสมาชิกในกลุ่มตนแต่ละคนที่ได้ผ่านการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค SWOT พร้อมกับแนวทางการพัฒนาตนเองจากใบกิจกรรมให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน และครูได้รับฟัง พร้อมทั้งมีการร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกันระหว่างครูและนักเรียน
7. ครูสรุปกิจกรรมและอธิบายเชื่อมโยงให้เห็นถึงความแตกต่างของคนในสังคมและแนวทางในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข โดยร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียน

8. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- วิดีทัศน์ เรื่อง สังคมคืออะไร
- ใบกิจกรรม This is me

9. การวัดและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
การประเมินใบกิจกรรม	แบบประเมินใบกิจกรรม	ผ่านระดับดีขึ้นไป
การประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

..... ผู้สอน

(นายรฤต ทองก้อน)

...../...../.....

ชื่อ _____	ชั้น _____	เลขที่ _____
------------	------------	--------------

Strenght

Weakness

Opportunity

Threat

2. ทางเลือกในการพัฒนาตนเอง

- ทางเลือกที่ 1 :
- ทางเลือกที่ 2 :
- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินใบกิจกรรม

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1. ขั้นระบุปัญหา	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ ครบทั้ง 4 ประเด็น	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่ครบทุกประเด็น	ระบุปัญหาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้	ระบุปัญหาได้ไม่ถูกต้องไม่ สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้หรือไม่ ตอบเลย
2. ขั้นการสร้างทางเลือก	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้ง 3 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง 2 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง เพียงข้อเดียว	ไม่สามารถระบุทางเลือก ได้เลย หรือระบุได้แต่ไม่ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค หรือไม่ตอบเลย
3. ขั้นการประเมิน ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรคได้ครบ ทั้ง 3 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้ 2 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้เพียงทางเลือกเดียว	ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการ วิเคราะห์โอกาสและ อุปสรรคได้เลย หรือไม่ ตอบเลย
4. ขั้นการตัดสินใจ	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้ตรงประเด็น และสมเหตุผลผล	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่ สามารถระบุเหตุผลประกอบ ในการตัดสินใจได้	ไม่ได้ระบุทางเลือก ที่ตัดสินใจเลือกและ ไม่บอกเหตุผลในการ ตัดสินใจเลือกทางเลือก นั้น หรือไม่ตอบเลย

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่..... ชั้น.....

ลำดับ ที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การนำเสนอ ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายธฤต ทองก้อน)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
1. ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจตลอดเวลา	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจเป็นบางครั้ง	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมน้อยครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลอยู่เสมอ	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลบ่อยครั้ง	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลในบางครั้ง	ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล
3. การรับฟังความคิดเห็น	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างตั้งใจเสมอ ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นครั้งคราว ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นบางครั้ง และยังยึดความเห็นของตนอยู่บ้างบางครั้ง	ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว
4. ความตั้งใจในการทำงาน	สมาชิกทุกคนมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนใหญ่มุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนน้อยมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกขาดความมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
5. การนำเสนอผลงาน	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้ครบถ้วนตรงประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจนและตอบคำถามได้ไม่ตรงประเด็น

เกณฑ์การประเมินผล

ช่วงคะแนน	ต่ำกว่า 10	10-13	14-17	18-20
ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์

เรื่อง การแก้ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาสังคม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

2. ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3. สาระสำคัญ

โครงสร้างทางสังคมมีสถาบันทางสังคมเป็นส่วนสำคัญที่ทำหน้าที่ในการขัดเกลาทางสังคม และมีส่วนในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ระบุปัญหาและสาเหตุของปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นได้
- เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมได้
- เห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหาพัฒนาสังคม

5. สาระการเรียนรู้

- สังคมมนุษย์
- การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสังคม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูชวนนักเรียนพูดคุยในประเด็น ปัญหาสังคม โดยให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาสังคมว่า ปัจจุบันสังคมไทยมีปัญหาสังคมอะไรบ้าง

2. จากนั้นครูถามคำถามต่อว่า แล้วสังคมในโรงเรียนเรานักเรียนพบปัญหาใดบ้างที่เกิดขึ้นแบบเดียวกันหรือมีปัญหาอะไรในโรงเรียนที่ควรได้รับการแก้ไข

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อนักเรียน โดยให้แต่ละกลุ่มออกมาเขียนบนกระดานหน้าชั้นเรียนสลับกัน เขียนทีละกลุ่มและห้ามซ้ำกัน

4. หลังจากทีนักเรียนแต่ละกลุ่มได้ออกมาเขียนถึงปัญหาต่าง ๆ ที่พบภายในโรงเรียนแล้วนั้น ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเลือกปัญหาในโรงเรียนที่เราอยากแก้ไขปัญหานั้นมากที่สุดมากที่สุดกลุ่มละ 1 ปัญหาที่นักเรียนคิดว่ากลุ่มของเราสามารถมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหานั้นได้ ผ่านใบกิจกรรม สป.ขอแก้ (ปัญหา) โดยครูจะแจกใบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ตนเองในฐานะที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรปราการ ในการจัดการกับปัญหาที่เลือก โดยใช้ เทคนิค SWOT ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- Strengths นักเรียนมีข้อดี จุดแข็ง ทักษะ ความเชี่ยวชาญหรือความถนัดอะไรบางอย่างที่มีส่วนช่วยในการจัดการกับปัญหาดังกล่าว

- Weakness นักเรียนมีข้อด้อย จุดอ่อน สิ่งที่ไม่ชอบ ไม่ถนัด หรือสิ่งที่ทำได้ไม่ดีอะไรบางอย่างที่ส่งผลในการจัดการกับปัญหาดังกล่าว

- Opportunity นักเรียนรู้จักใครบ้างที่จะสามารถช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำนักเรียนในการจัดการกับปัญหาดังกล่าว

- Threat สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือขัดขวางนักเรียนในการจัดการกับปัญหาดังกล่าว

4.2 เสนอแนวทางการแก้ปัญหาในโรงเรียน โดยใช้ข้อมูลประกอบจากการวิเคราะห์ SWOT

4.3 ประเมินข้อดีข้อเสียแต่ละทางเลือก เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกทางเลือก

4.4 ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการจัดการกับปัญหาดังกล่าว พร้อมบอกเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือก

ชั่วโมงที่ 2

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ครูมอบหมาย โดยมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งระหว่างนั้นครูจะเข้าไปสังเกตการณ์ในแต่ละกลุ่มพร้อมกับให้ข้อเสนอแนะ และแนะนำแนวทางการดำเนินกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอปัญหาที่อยากจะแก้ไขพร้อมทั้งอธิบายแนวทางในการแก้ปัญหาของกลุ่มตนเอง โดยมีครูและเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ร่วมแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรม จากนั้นครูสรุปความสำคัญของปัญหาในสังคม และการแก้ไขปัญหาสังคม ที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันของคนในสังคม เพื่อให้นักเรียนจะหนักถึงความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

9. การวัดและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
การประเมินใบกิจกรรม	แบบประเมินใบกิจกรรม	ผ่านระดับดีขึ้นไป
การประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... ผู้สอน

(นายธฤต ทองก้อน)

...../...../.....

2

ส.ป. ขอแก้

กลุ่มที่ _____ เลขที่ _____

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ :

จุดเด่น (S)	จุดด้อย (W)
โอกาสที่จะเกิดขึ้น (O)	อุปสรรคที่เกิดขึ้น (T)

2. ทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 :
- ทางเลือกที่ 2 :
- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

แบบประเมินใบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT
เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ปัญหาสังคม
กลุ่มที่.....ชั้น.....

ลำดับ ที่	สมาชิก	พฤติกรรม/ลำดับคะแนน																รวม
		วิเคราะห์ปัญหา				สร้างทางเลือก				ประเมินทางเลือก				การตัดสินใจ				
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4
ดี	=	3
พอใช้	=	2
ปรับปรุง	=	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 – 12	ดีมาก
7 – 9	ดี
4 – 6	พอใช้
0 – 3	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(นายธฤต ทองก้อน)

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินใบกิจกรรม

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1. ขั้นระบุปัญหา	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ ครบทั้ง 4 ประเด็น	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่ครบทุกประเด็น	ระบุปัญหาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้	ระบุปัญหาได้ไม่ถูกต้องไม่ สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้หรือไม่ ตอบเลย
2. ขั้นการสร้างทางเลือก	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้ง 3 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง 2 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง เพียงข้อเดียว	ไม่สามารถระบุทางเลือก ได้เลย หรือระบุได้แต่ไม่ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค หรือไม่ตอบเลย
3. ขั้นการประเมิน ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรคได้ครบ ทั้ง 3 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้ 2 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้เพียงทางเลือกเดียว	ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการ วิเคราะห์โอกาสและ อุปสรรคได้เลย หรือไม่ ตอบเลย
4. ขั้นการตัดสินใจ	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้ตรงประเด็น และสมเหตุสมผล	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุด แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่ สามารถระบุเหตุผลประกอบ ในการตัดสินใจได้	ไม่ได้ระบุทางเลือก ที่ตัดสินใจเลือกและ ไม่บอกเหตุผลในการ ตัดสินใจเลือกทางเลือก นั้นๆ หรือไม่ตอบเลย

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่..... ชั้น.....

ลำดับ ที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การนำเสนอ ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายธฤต ทองก้อน)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
1. ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจตลอดเวลา	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจเป็นบางครั้ง	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมน้อยครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลอยู่เสมอ	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลบ่อยครั้ง	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลในบางครั้ง	ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล
3. การรับฟังความคิดเห็น	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างตั้งใจเสมอ ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นครั้งคราว ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นบางครั้ง และยังยึดความเห็นของตนอยู่บ้างบางครั้ง	ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว
4. ความตั้งใจในการทำงาน	สมาชิกทุกคนมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนใหญ่มุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนน้อยมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกขาดความมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
5. การนำเสนอผลงาน	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้ครบถ้วนตรงประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจนและตอบคำถามได้ไม่ตรงประเด็น

เกณฑ์การประเมินผล

ช่วงคะแนน	ต่ำกว่า 10	10-13	14-17	18-20
ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมไทย

เรื่อง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

2. ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์ความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากล

3. สาระสำคัญ

วัฒนธรรมไทย เป็นมรดกที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์และสืบทอดให้แก่คนรุ่นหลัง เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีการดำเนินชีวิตอันดีงามและมีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว ในฐานะที่เราเป็นคนไทย เราจึงควรเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย และร่วมสืบสาน อนุรักษ์ และเผยแพร่วัฒนธรรมไทยอย่างเหมาะสม เพื่อให้วัฒนธรรมไทยดำรงอยู่และสืบทอดต่อไป

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกลักษณะ คุณค่า ความสำคัญ ของวัฒนธรรมไทยได้
2. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดีงามด้วยวิธีต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
3. เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม

5. สาระการเรียนรู้

- ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของวัฒนธรรม
- ลักษณะและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย
- วัฒนธรรมในภูมิภาคต่าง ๆ ของไทย
- การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมไทย
- แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูนำคลิป “ถอดรหัสไทย” ซึ่งเป็นคลิปวิดีโอที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยมาเปิดให้นักเรียนดู จากนั้น ครูถามคำถามเพิ่มเติมว่า จากที่ได้คลิปลิขิตวิดีโอดังกล่าว นักเรียนเห็นวัฒนธรรมไทยอะไรบ้าง และนักเรียนมีความรู้สึกต่อวัฒนธรรมไทยอย่างไร โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น พูดคุยแลกเปลี่ยนกัน

2. ครูสรุปสาระสำคัญจากการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน จากนั้น ครูสุ่มนักเรียนให้ออกมาพูดถึงคุณค่าและความสำคัญ ของวัฒนธรรมไทยในความคิดของตนเอง

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 5-6 กลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันพูดคุย แสดงความคิดเห็น เพื่อเลือกวัฒนธรรมไทย 1 อย่าง ที่มีความสนใจและอยากที่จะอนุรักษ์มากที่สุด โดยในระหว่างที่แต่ละกลุ่มพูดคุยกันนั้น ให้ครูเข้าไปสอบถาม แสดงความคิดเห็น และให้คำแนะนำในแต่ละกลุ่ม

4. ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ออกมานำเสนอวัฒนธรรมไทยที่กลุ่มตนเองเลือก ว่าเป็นวัฒนธรรมไทยอะไร เพราะอะไรถึงเลือกวัฒนธรรมดังกล่าว และวัฒนธรรมไทยที่เลือกนี้มีคุณค่า ความสำคัญอย่างไร

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปสืบค้นความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่กลุ่มตนเองเลือก ในประเด็นคุณค่าความสำคัญ และแนวทางในการอนุรักษ์ โดยให้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นมาอภิปรายร่วมกันในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ 2

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสืบค้นมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และอภิปรายร่วมกัน

7. ครูให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่กลุ่มของตนเองเลือก ผ่านใบกิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โดยครูจะแจกใบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

7.1 วิเคราะห์ตนเองในฐานะที่เป็นเยาวชนไทย ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่เลือก โดยใช้เทคนิค SWOT ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- Strength นักเรียนมีข้อดีหรือจุดแข็งอะไรบ้างที่มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรมดังกล่าว

- Weakness นักเรียนมีข้อด้อยหรือจุดอ่อนอะไรบ้างที่ส่งผลในการอนุรักษ์วัฒนธรรมดังกล่าว

- Opportunity โอกาสจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมดังกล่าว
- Threat อุปสรรคจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมดังกล่าว

7.2 เสนอแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมดังกล่าว โดยใช้ข้อมูลประกอบจากการ

วิเคราะห์ SWOT

7.3 ประเมินข้อดีข้อเสียแต่ละทางเลือก เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกทางเลือก

7.4 ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการอนุรักษ์วัฒนธรรมดังกล่าว พร้อมบอกเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือก

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ครูมอบหมาย โดยมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งระหว่างนั้นครูจะเข้าไปสังเกตการณ์ในแต่ละกลุ่มพร้อมกับให้ข้อเสนอแนะ และแนะนำแนวทางการดำเนินกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

9. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอวัฒนธรรมไทยที่กลุ่มตนเลือกและแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมนั้น โดยมีครูและเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ร่วมแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โดยครูสรุปให้เห็นถึงคุณค่า ความสำคัญ ของวัฒนธรรมไทย รวมถึงแนวทางการปฏิบัติในการอนุรักษ์ สืบสาน วัฒนธรรมไทย และผลดีที่เกิดจากการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

8. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- คลิปวิดีโอ “ถอดรหัสไทย”
- ใบกิจกรรม “การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย”

9. การวัดและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
การประเมินใบกิจกรรม	แบบประเมินใบกิจกรรม	ผ่านระดับดีขึ้นไป
การประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

..... ผู้สอน

(นายธฤต ทองก้อน)

...../...../.....

การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

กลุ่มที่ _____ เลขที่ _____

1. วัฒนธรรมไทยที่เลือก คือ _____

- เหตุผลที่เลือกอนุรักษ์สิ่งนี้ เพราะ _____

Strenght	Weakness
Opportunity	Threat

2. แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 : _____

- ทางเลือกที่ 2 : _____

- ทางเลือกที่ 3 : _____

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

แบบประเมินใบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT
เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง วัฒนธรรมไทย

กลุ่มที่.....ชั้น.....

ลำดับ ที่	สมาชิก	พฤติกรรม/ลำดับคะแนน																รวม
		วิเคราะห์ปัญหา				สร้างทางเลือก				ประเมินทางเลือก				การตัดสินใจ				
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4
ดี	=	3
พอใช้	=	2
ปรับปรุง	=	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 – 12	ดีมาก
7 – 9	ดี
4 – 6	พอใช้
0 – 3	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(นายธฤต ทองก้อน)

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินใบกิจกรรม

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1. ขั้นระบุปัญหา	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ ครบทั้ง 4 ประเด็น	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่ครบทุกประเด็น	ระบุปัญหาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้	ระบุปัญหาได้ไม่ถูกต้องไม่ สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้หรือไม่ ตอบเลย
2. ขั้นการสร้างทางเลือก	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้ง 3 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง 2 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง เพียงข้อเดียว	ไม่สามารถระบุทางเลือก ได้เลย หรือระบุได้แต่ไม่ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค หรือไม่ตอบเลย
3. ขั้นการประเมิน ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรคได้ครบ ทั้ง 3 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้ 2 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้เพียงทางเลือกเดียว	ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการ วิเคราะห์โอกาสและ อุปสรรคได้เลย หรือไม่ ตอบเลย
4. ขั้นการตัดสินใจ	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้ตรงประเด็น และสมเหตุสมผล	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุด แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่ สามารถระบุเหตุผลประกอบ ในการตัดสินใจได้	ไม่ได้ระบุทางเลือก ที่ตัดสินใจเลือกและ ไม่บอกเหตุผลในการ ตัดสินใจเลือกทางเลือก นั้น หรือไม่ตอบเลย

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่..... ชั้น.....

ลำดับ ที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การนำเสนอ ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายธฤต ทองก้อน)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
1. ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจตลอดเวลา	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจเป็นบางครั้ง	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมน้อยครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลอยู่เสมอ	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลบ่อยครั้ง	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลในบางครั้ง	ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล
3. การรับฟังความคิดเห็น	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างตั้งใจเสมอ ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นครั้งคราว ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นบางครั้ง และยังยึดความเห็นของตนอยู่บ้างบางครั้ง	ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว
4. ความตั้งใจในการทำงาน	สมาชิกทุกคนมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนใหญ่มุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนน้อยมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกขาดความมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
5. การนำเสนอผลงาน	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน และตอบคำถามได้ไม่ตรงประเด็น

เกณฑ์การประเมินผล

ช่วงคะแนน	ต่ำกว่า 10	10-13	14-17	18-20
ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมไทย

เรื่อง การเลือกรับวัฒนธรรมสากล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

2. ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์ความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากล

3. สาระสำคัญ

การดำเนินชีวิตอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและกระแสทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งวัฒนธรรมสากลได้เข้ามามีบทบาทอย่างมาก ดังนั้น เราควรรู้จักเลือกรับวัฒนธรรมสากลให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ในขณะเดียวกัน ก็ต้องเห็นคุณค่า ความสำคัญของวัฒนธรรมไทย และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบสาน และเผยแพร่วัฒนธรรมไทยที่ดีงามให้เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในสังคมไทย และวิธีการเลือกรับวัฒนธรรมสากลอย่างเหมาะสม
- เลือกรับวัฒนธรรมสากลมาปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
- เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเลือกรับวัฒนธรรมสากลมาปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

5. สาระการเรียนรู้

- ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล
- แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม
- วิธีการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูนำคลิปวิดีโอสารคดีที่เกี่ยวกับอิทธิพลของวัฒนธรรมสากลที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของไทย จากนั้นครูถามคำถามเพิ่มเติมว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรหลังจากที่ดูสารคดีจบ โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น พูดคุยแลกเปลี่ยนกัน

2. ครูสอบถามนักเรียนว่า ในชีวิตประจำวัน นักเรียนคิดว่าวัฒนธรรมสากลใดที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตบ้าง และเรามีวิธีการปรับตัวท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลายนี้อย่างไร โดยครูสุ่มตัวแทนนักเรียนให้ตอบคำถาม

3. ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงการดำเนินชีวิตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลายว่า เราควรรู้จักเลือกรับวัฒนธรรมสากลให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของเรา ในขณะเดียวกันก็ต้องไม่ลืมที่จะอนุรักษ์ และสืบสานวัฒนธรรมไทยที่มีคุณค่า และเป็นมรดกอันดีงามที่เราควรหวงแหน

4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คน จากนั้นครูตั้งประเด็นเชิงคำถามว่า ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลาย เรามีแนวทางอย่างไรที่จะช่วยอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมไทย ในขณะเดียวกันก็สามารถเลือกวัฒนธรรมสากลมาใช้ผสมผสานได้อย่างลงตัวและเป็นประโยชน์ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และระดมสมองตามประเด็นที่ครูได้ให้ไว้

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกเสนอหัวข้อที่คิดอยากจะทำตามประเด็นที่ครูตั้งไว้ โดยให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอวัฒนธรรมสากลที่กลุ่มของตนเลือกมาปรับใช้กับวัฒนธรรมไทย พร้อมให้เหตุผล และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยครูร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปสืบค้นความรู้จากแหล่งต่าง ๆ แล้วรวบรวมข้อมูลที่ได้นำมาร่วมกันอภิปรายและวิเคราะห์ในชั่วโมงถัดไป

ชั่วโมงที่ 2

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอแนวทางในการนำวัฒนธรรมสากลที่ตนเลือกมาปรับใช้ให้เข้ากับวัฒนธรรมไทย ผ่านใบกิจกรรมเลือกรับปรับใช้วัฒนธรรมสากล โดยครูจะแจกใบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

7.1 วิเคราะห์ตนเองในฐานะที่เป็นเยาวชนไทย ในการนำวัฒนธรรมสากลที่เลือกมาปรับใช้ โดยใช้ เทคนิค SWOT ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- Strength นักเรียนมีข้อดีหรือจุดแข็งอะไรบ้างในการนำวัฒนธรรมสากลที่เลือกมาปรับใช้
- Weakness นักเรียนมีข้อด้อยหรือจุดอ่อนอะไรบ้างในการนำวัฒนธรรมสากลที่เลือกมาปรับใช้
- Opportunity โอกาสจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลในการนำวัฒนธรรมสากลที่เลือกมาปรับใช้
- Threat อุปสรรคจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการนำวัฒนธรรมสากลที่เลือกมาปรับใช้

7.2 เสนอแนวทางในการนำวัฒนธรรมสากลดังกล่าวมาปรับใช้ โดยใช้ข้อมูลประกอบจากการวิเคราะห์ SWOT

7.3 ประเมินข้อดีข้อเสียแต่ละทางเลือก เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกทางเลือก

7.4 ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการการนำวัฒนธรรมสากลที่เลือกมาปรับใช้ พร้อมบอกเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือก

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ครูมอบหมาย โดยมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งระหว่างนั้นครูจะเข้าไปสังเกตการณ์ในแต่ละกลุ่มพร้อมกับให้ข้อเสนอแนะ และแนะนำแนวทางการดำเนินกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

9. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอแนวทางที่กลุ่มของตนตัดสินใจเลือกในการนำวัฒนธรรมสากลดังกล่าวมาปรับใช้ โดยมีครูและเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ร่วมแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมในวันนี้ ในเรื่องการเลือกรับปรับใช้วัฒนธรรมสากลให้เข้ากับวัฒนธรรมไทย โดยครูสรุปให้เห็นถึงคุณค่า ความสำคัญ ของวัฒนธรรมไทย รวมถึงแนวทางการปฏิบัติในการเลือกรับปรับใช้วัฒนธรรมสากลให้เข้ากับวัฒนธรรมไทย และผลดีที่เกิดจากการเลือกรับปรับใช้วัฒนธรรมสากล

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

..... ผู้สอน

(นายธฤต ทองก้อน)

...../...../.....

เลือกรับปรับใช้วัฒนธรรมสากล

กลุ่มที่ _____ เลขที่ _____

1. วัฒนธรรมสากลที่เลือก คือ _____
2. เหตุผลที่เลือกวัฒนธรรมดังกล่าว เพราะ _____

Strenght

Weakness

Opportunity

Threat

2. แนวทางการนำวัฒนธรรมดังกล่าวมาปรับใช้

- ทางเลือกที่ 1 : _____
- ทางเลือกที่ 2 : _____
- ทางเลือกที่ 3 : _____

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

แบบประเมินใบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT
เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเลือกรับวัฒนธรรมสากล
กลุ่มที่.....ชั้น.....

ลำดับ ที่	สมาชิก	พฤติกรรม/ลำดับคะแนน																รวม
		วิเคราะห์ปัญหา				สร้างทางเลือก				ประเมินทางเลือก				การตัดสินใจ				
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4
ดี	=	3
พอใช้	=	2
ปรับปรุง	=	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 – 12	ดีมาก
7 – 9	ดี
4 – 6	พอใช้
0 – 3	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(นายธฤต ทองก้อน)

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินใบกิจกรรม

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1.ขั้นระบุปัญหา	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ ครบทั้ง 4 ประเด็น	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่ครบทุกประเด็น	ระบุปัญหาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้	ระบุปัญหาได้ไม่ถูกต้องไม่ สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้หรือไม่ ตอบเลย
2. ขั้นการสร้างทางเลือก	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้ง 3 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง 2 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง เพียงข้อเดียว	ไม่สามารถระบุทางเลือก ได้เลย หรือระบุได้แต่ไม่ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค หรือไม่ตอบเลย
3. ขั้นการประเมิน ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรคได้ครบ ทั้ง 3 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้ 2 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้เพียงทางเลือกเดียว	ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการ วิเคราะห์โอกาสและ อุปสรรคได้เลย หรือไม่ ตอบเลย
4. ขั้นการตัดสินใจ	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้ตรงประเด็น และสมเหตุสมผล	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่ สามารถระบุเหตุผลประกอบ ในการตัดสินใจได้	ไม่ได้ระบุทางเลือก ที่ตัดสินใจเลือกและ ไม่บอกเหตุผลในการ ตัดสินใจเลือกทางเลือก นั้น หรือไม่ตอบเลย

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่..... ชั้น.....

ลำดับ ที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การนำเสนอ ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายธฤต ทองก้อน)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
1. ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจตลอดเวลา	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจเป็นบางครั้ง	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมน้อยครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลอยู่เสมอ	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลบ่อยครั้ง	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลในบางครั้ง	ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล
3. การรับฟังความคิดเห็น	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างตั้งใจเสมอ ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นครั้งคราว ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นบางครั้ง และยังยึดความเห็นของตนอยู่บ้างบางครั้ง	ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว
4. ความตั้งใจในการทำงาน	สมาชิกทุกคนมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนใหญ่มุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนน้อยมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกขาดความมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
5. การนำเสนอผลงาน	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้ครบถ้วนตรงประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน และตอบคำถามได้ไม่ตรงประเด็น

เกณฑ์การประเมินผล

ช่วงคะแนน	ต่ำกว่า 10	10-13	14-17	18-20
ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พลเมืองดี

เรื่อง ความสำคัญและคุณลักษณะของพลเมืองดี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

2. ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/3 ปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศไทย และสังคมโลก

3. สาระสำคัญ

การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศไทยและสังคมโลกนั้น ย่อมส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์ความสำคัญและคุณลักษณะพลเมืองดีได้
2. อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของการปฏิบัติเป็นพลเมืองดี

5. สาระการเรียนรู้

- พลเมืองดี
- คุณลักษณะพลเมืองดี
- แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูเริ่มต้นนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการถามคำถามนักเรียนว่า “ใครคิดว่าตนเป็นพลเมืองดี” ให้นักมือขึ้น จากนั้นครูสุ่มถามคำถามจากนักเรียนที่ยกมือขึ้นว่า เหตุใดจึงคิดว่าตนเองเป็นพลเมืองดี โดยให้นักเรียนที่ยกมือได้แสดงความคิดเห็น

2. ครูถามคำถามต่อว่า “แล้วคนที่ไม่ยกมือ ทำไมจึงคิดว่าตนไม่ใช่พลเมืองดี เพราะเหตุใด” โดยครูสุ่มถามจากนักเรียนที่ไม่ได้ยกมือขึ้นว่า เหตุใดจึงคิดว่าตนเองเป็นไม่ได้เป็นพลเมืองดี โดยให้นักเรียนที่ไม่ได้ยกมือได้แสดงความคิดเห็น

3. ครูชวนนักเรียนวิเคราะห์ตามในประเด็นของการเป็นพลเมืองดี ว่าจะต้องมีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง

4. ครูให้นักเรียนทุกคนยกตัวอย่างคุณลักษณะหรือการปฏิบัติตนของพลเมืองดีว่ามีลักษณะอย่างไรบ้าง โดยให้นักเรียนตอบคนละ 3 ข้อ ผ่านกระดาน Word Cloud บนเว็บไซต์ menti.com ซึ่งจะปรากฏคำตอบที่นักเรียนตอบบนจอหน้าชั้นเรียน โดยหากประเด็นใดมีคนตอบซ้ำกันหลายคำตอบ ตัวอักษรจะปรากฏใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ

5. ครูชวนนักเรียนวิเคราะห์คำตอบที่นักเรียนทุกคนตอบมาว่าคำตอบใดเป็นคุณลักษณะหรือการปฏิบัติตนของการเป็นพลเมืองดีและคำตอบใดไม่น่าใช่คุณลักษณะหรือการปฏิบัติตนของการเป็นพลเมืองดี

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของพลเมืองดี และคุณลักษณะสำคัญของการเป็นพลเมืองดี

ชั่วโมงที่ 2

7. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม พลเมืองดี โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเองจากการที่นักเรียนเป็นพลเมืองดี โดยใช้เทคนิค SWOT จากใบกิจกรรมที่ครูแจกให้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

7.1 วิเคราะห์ตนเองจากการที่นักเรียนเป็นพลเมืองดี โดยใช้เทคนิค SWOT

- Strength จุดแข็งหรือจุดเด่นของนักเรียนจากการเป็นพลเมืองดี
- Weakness จุดอ่อนหรือจุดด้อยของนักเรียนจากการเป็นพลเมืองดี
- Opportunity โอกาสจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเป็นพลเมืองดีของนักเรียน
- Threat อุปสรรคจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเป็นพลเมืองดีของนักเรียน

7.2 เสนอแนวทางในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี โดยใช้ข้อมูลประกอบจากการวิเคราะห์

SWOT

7.3 ประเมินข้อดีข้อเสียแต่ละทางเลือก เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกทางเลือกแนวในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

7.4 ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะนำไปปฏิบัติตนให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม พร้อมบอกเหตุผลประกอบในการตัดสินใจเลือกแนวทางดังกล่าว

8. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คน โดยให้แต่ละคนนำเสนอแนวทางในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีที่ตัดสินใจเลือกผ่านการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค SWOT จากใบกิจกรรมให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มได้รับฟัง พร้อมทั้งมีการร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม

9. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแนวทางในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีที่ตัดสินใจเลือกที่น่าสนใจให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน และครูได้รับฟัง พร้อมทั้งมีการร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกันระหว่างครูและนักเรียน

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการเป็นพลเมืองดีและแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ตลอดจนผลดีที่เกิดจากการปฏิบัติตนพลเป็นเมืองดี

8. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- เว็บไซต์ menti.com
- ใบกิจกรรม “พลเมืองดี”

9. การวัดและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
การประเมินใบกิจกรรม	แบบประเมินใบกิจกรรม	ผ่านระดับดีขึ้นไป
การประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข้ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

..... ผู้สอน
(นายธฤต ทองก้อน)
...../...../.....

พลเมืองดี

เลขที่ _____ ชั้น _____

1. วิเคราะห์ความสำคัญของการเป็นพลเมืองดี

Strenght	Weakness
Opportunity	Threat

2. แนวทางการปฏิบัติเป็นพลเมืองดี

- ทางเลือกที่ 1 :
- ทางเลือกที่ 2 :
- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

แบบประเมินใบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT
 เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พลเมืองดี แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6
 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
 กลุ่มที่.....ชั้น.....

ลำดับ ที่	สมาชิก	พฤติกรรม/ลำดับคะแนน																รวม
		วิเคราะห์ปัญหา				สร้างทางเลือก				ประเมินทางเลือก				การตัดสินใจ				
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4
ดี	=	3
พอใช้	=	2
ปรับปรุง	=	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 – 12	ดีมาก
7 – 9	ดี
4 – 6	พอใช้
0 – 3	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(นายธฤต ทองก้อน)

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินใบกิจกรรม

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1. ขั้นระบุปัญหา	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ ครบทั้ง 4 ประเด็น	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่ครบทุกประเด็น	ระบุปัญหาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้	ระบุปัญหาได้ไม่ถูกต้องไม่ สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้หรือไม่ ตอบเลย
2. ขั้นการสร้างทางเลือก	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้ง 3 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง 2 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง เพียงข้อเดียว	ไม่สามารถระบุทางเลือก ได้เลย หรือระบุได้แต่ไม่ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค หรือไม่ตอบเลย
3. ขั้นการประเมิน ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรคได้ครบ ทั้ง 3 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้ 2 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้เพียงทางเลือกเดียว	ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการ วิเคราะห์โอกาสและ อุปสรรคได้เลย หรือไม่ ตอบเลย
4. ขั้นการตัดสินใจ	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้ตรงประเด็น และสมเหตุสมผล	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่ สามารถระบุเหตุผลประกอบ ในการตัดสินใจได้	ไม่ได้ระบุทางเลือก ที่ตัดสินใจเลือกและ ไม่บอกเหตุผลในการ ตัดสินใจเลือกทางเลือก นั้น หรือไม่ตอบเลย

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่.....ชั้น.....

ลำดับ ที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การนำเสนอ ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายรฤต ทองก้อน)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
1. ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจตลอดเวลา	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจเป็นบางครั้ง	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมน้อยครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลอยู่เสมอ	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลบ่อยครั้ง	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลในบางครั้ง	ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล
3. การรับฟังความคิดเห็น	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างตั้งใจเสมอ ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นครั้งคราว ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นบางครั้ง และยังยึดความเห็นของตนอยู่บ้างบางครั้ง	ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว
4. ความตั้งใจในการทำงาน	สมาชิกทุกคนมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนใหญ่มุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนน้อยมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกขาดความมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
5. การนำเสนอผลงาน	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้ครบถ้วนตรงประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจนและตอบคำถามได้ไม่ตรงประเด็น

เกณฑ์การประเมินผล

ช่วงคะแนน	ต่ำกว่า 10	10-13	14-17	18-20
ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พลเมืองดี

เรื่อง การพัฒนาคนเป็นพลเมืองดี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

2. ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/3 ปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

3. สาระสำคัญ

การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลกนั้น ย่อมส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์ความสำคัญและคุณลักษณะพลเมืองดีได้
2. อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของการปฏิบัติเป็นพลเมืองดี

5. สาระการเรียนรู้

- แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
- การสนับสนุนให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูชวนนักเรียนทบทวนความหมาย คุณลักษณะ และความสำคัญของการเป็นพลเมืองดี ตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติเป็นพลเมืองดี ที่นักเรียนได้ลองเสนอแนวทางผ่านกิจกรรมในคาบที่ผ่านมา

2. ครูเชื่อมโยงการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมมาสู่การปฏิบัติเป็นสมาชิกที่ดีในโรงเรียนในฐานะที่นักเรียนเป็นสมาชิกคนหนึ่งของโรงเรียน โดยให้นักเรียนได้ลองเสนอคุณลักษณะและการปฏิบัติตนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คน โดยให้แต่ละกลุ่มเสนอแนวทางในการสนับสนุนการเป็นพลเมืองดีของนักเรียนในโรงเรียนจากสถานการณ์ที่ครูกำหนด ผ่านใบกิจกรรม พร้อมด้วยช่วยกัน โดยครูจะแจกใบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ตนเองจากสถานการณ์ที่กำหนด โดยใช้ เทคนิค SWOT ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- Strengths นักเรียนมีข้อดี จุดแข็ง ทักษะ ความเชี่ยวชาญหรือความถนัดอะไรบางอย่างที่มีส่วนช่วยในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด

- Weakness นักเรียนมีข้อด้อย จุดอ่อน สิ่งที่ไม่ชอบ ไม่ถนัด หรือสิ่งที่ทำได้ไม่ดีอะไรบางอย่างที่ส่งผลในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด

- Opportunity นักเรียนรู้จักใครบ้างที่จะสามารถช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำนักเรียนในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด

- Threat สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือขัดขวางนักเรียนในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด

3.2 เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด โดยใช้ข้อมูลประกอบจากการวิเคราะห์ SWOT

3.3 ประเมินข้อดีข้อเสียแต่ละแนวทาง เพื่อประกอบการตัดสินใจ

3.4 ตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด พร้อมบอกเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือก

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ครูมอบหมาย โดยมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งระหว่างนั้นครูจะเข้าไปสังเกตการณ์ในแต่ละกลุ่มพร้อมกับให้ข้อเสนอแนะ และแนะนำแนวทางการดำเนินกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ชั่วโมงที่ 2

5. หลังจากที่นักเรียนทุกกลุ่มได้ร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ครูมอบหมายเสร็จแล้ว ครูให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้ร่วมกันคิดและเขียนลงใบกิจกรรมในทุกประเด็น ตั้งแต่การวิเคราะห์ตนเองจากสถานการณ์ที่กำหนด การเสนอแนวทาง การประเมินข้อดีข้อเสียของแต่ละแนวทาง และแนวทางที่แต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือก โดยมีครูและนักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น

6. ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันสรุปแนวทางของแต่ละกลุ่มที่ตัดสินใจเลือกใช้ และร่วมกันเสนอแนะการนำแนวทางดังกล่าวไปปรับใช้จริงในการร่วมกันสนับสนุนให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีของโรงเรียน

7. ครูสรุปความรู้ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมในวันนี้ โดยครูสรุปให้เห็นถึงความสำคัญของการร่วมกันในการสนับสนุนให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีของโรงเรียน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งกับตัวนักเรียนเองและโรงเรียน ตลอดจนชี้ให้เห็นความหลากหลายทางความคิดในการจัดการจากสถานการณ์ โดยมีแนวทางคนละแบบแต่มีเป้าหมายเดียวกัน และการยอมรับความแตกต่างทางความคิดเห็นของคนในสังคม

8. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ใบกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกัน”

9. การวัดและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
การประเมินใบกิจกรรม	แบบประเมินใบกิจกรรม	ผ่านระดับพอใช้ขึ้นไป
การประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

..... ผู้สอน

(นายธฤต ทองก้อน)

...../...../.....

ร่วมด้วยช่วยกัน

กลุ่มที่ _____ เลขที่ _____

คำชี้แจง : จากสถานการณ์ที่กำหนด ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่ระบุในใบกิจกรรม

สถานการณ์ : ในปัจจุบันโรงเรียนกำลังประสบปัญหาขยะภายในโรงเรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการเก็บขยะไปทิ้งให้ลงถัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงคาบพักกลางวัน ทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนต้นตอนปลาย รวมไปถึงในช่วงเย็นหลังเลิกเรียนจะมีขยะจากการบริโภค น้ำและอาหารเป็นจำนวนมากอยู่ตามบริเวณต่าง ๆ ของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นตามอาคารเรียน โดมอเนกประสงค์หรือสนามฟุตบอล ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะมีจุดที่ตั้งถังขยะไว้บริการหลายจุด แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้ปัญหาดังกล่าวหมดไป ประกอบกับนักเรียนและเพื่อนเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสนใจที่จะลงสมัครเลือกตั้งคณะกรรมการสภานักเรียนในการร่วมกันพัฒนาโรงเรียนและนักเรียน ซึ่งทางโรงเรียนให้ร่วมกันเสนอแนวทางในการสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบในเรื่องขยะ นักเรียนและเพื่อนจะมีวิธีการตัดสินใจอย่างไรจากสถานการณ์ดังกล่าว

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ : _____

จุดแข็ง	จุดอ่อน
โอกาส	อุปสรรค

2. ทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 :

- ทางเลือกที่ 2 :

- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

แบบประเมินใบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT
เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พลเมืองดี แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
กลุ่มที่.....ชั้น.....

ลำดับ ที่	สมาชิก	พฤติกรรม/ลำดับคะแนน																รวม
		วิเคราะห์ปัญหา				สร้างทางเลือก				ประเมินทางเลือก				การตัดสินใจ				
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4
ดี	=	3
พอใช้	=	2
ปรับปรุง	=	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 – 12	ดีมาก
7 – 9	ดี
4 – 6	พอใช้
0 – 3	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(นายธฤต ทองก้อน)

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินใบกิจกรรม

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1. ขั้นระบุปัญหา	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ ครบทั้ง 4 ประเด็น	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่ครบทุกประเด็น	ระบุปัญหาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้	ระบุปัญหาได้ไม่ถูกต้องไม่ สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้หรือไม่ ตอบเลย
2. ขั้นการสร้างทางเลือก	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้ง 3 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง 2 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง เพียงข้อเดียว	ไม่สามารถระบุทางเลือก ได้เลย หรือระบุได้แต่ไม่ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค หรือไม่ตอบเลย
3. ขั้นการประเมิน ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรคได้ครบ ทั้ง 3 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้ 2 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้เพียงทางเลือกเดียว	ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการ วิเคราะห์โอกาสและ อุปสรรคได้เลย หรือไม่ ตอบเลย
4. ขั้นการตัดสินใจ	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้ตรงประเด็น และสมเหตุสมผล	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่ สามารถระบุเหตุผลประกอบ ในการตัดสินใจได้	ไม่ได้ระบุทางเลือก ที่ตัดสินใจเลือกและ ไม่บอกเหตุผลในการ ตัดสินใจเลือกทางเลือก นั้น หรือไม่ตอบเลย

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่..... ชั้น.....

ลำดับ ที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การนำเสนอ ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายธฤต ทองก้อน)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
1. ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจตลอดเวลา	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจเป็นบางครั้ง	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมน้อยครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลอยู่เสมอ	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลบ่อยครั้ง	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลในบางครั้ง	ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล
3. การรับฟังความคิดเห็น	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างตั้งใจเสมอ ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นครั้งคราว ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นบางครั้ง และยังยึดความเห็นของตนอยู่บ้างบางครั้ง	ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว
4. ความตั้งใจในการทำงาน	สมาชิกทุกคนมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนใหญ่มุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนน้อยมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกขาดความมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
5. การนำเสนอผลงาน	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน และตอบคำถามได้ไม่ตรงประเด็น

เกณฑ์การประเมินผล

ช่วงคะแนน	ต่ำกว่า 10	10-13	14-17	18-20
ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิมนุษยชน

เรื่อง สิทธิมนุษยชน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

2. ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/4 ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา

3. สาระสำคัญ

สิทธิมนุษยชน เป็นสิทธิพื้นฐานที่ทุกคนมีอยู่ในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นไปตามหลักการของสิทธิมนุษยชนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์ปัญหาสิทธิมนุษยชนได้
2. เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาสิทธิมนุษยชนได้
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

5. สาระการเรียนรู้

- สิทธิมนุษยชน
- ปัญหาสิทธิมนุษยชน
- แนวทางการพัฒนาสิทธิมนุษยชน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูนำคลิปวิดีโอข่าว “ครูกลั่นแกล้งนักเรียน” ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยครูจะคอยช่วยสรุปประเด็นที่สำคัญจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
2. ครูถามคำถามต่อว่า “จากข่าวดังกล่าว การกระทำของครูถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ เพราะเหตุใด” โดยครูสุ่มถามคำถามกับนักเรียน ซึ่งนักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ
3. ครูอธิบายเชื่อมโยงมาสู่ความหมายและความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ว่ามีความเกี่ยวข้องและความสำคัญกับนักเรียนอย่างไร
4. ครูให้นักเรียนคลิปวิดีโอ “สิทธิมนุษยชน” ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่มีการอธิบายความหมายและความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ให้นักเรียนได้ชม และร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นหลังจากชมคลิปจบ
5. ครูชวนนักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเด็นต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนและนักเรียนควรรู้ ว่ามีสิทธิที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอะไรบ้าง
5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คน จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของนักเรียนในโรงเรียน จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่มและแหล่งข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ
6. ครูให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอประเด็นเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของนักเรียนในโรงเรียนว่ามีประเด็นที่สำคัญประเด็นใดบ้าง โดยมีครูและนักเรียนกลุ่มอื่นร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่น่าสนใจ

ชั่วโมงที่ 2

7. ครูให้นักเรียนเสนอแนวทางการพัฒนาสิทธิมนุษยชนของนักเรียนในโรงเรียน ในฐานะที่นักเรียนเป็นสมาชิกคนหนึ่งของโรงเรียน ผ่านใบกิจกรรม สิทธิมนุษยชน เริ่มต้นที่โรงเรียน โดยครูจะแจกใบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้
- 7.1 วิเคราะห์สิทธิมนุษยชนของนักเรียนในโรงเรียน ในฐานะที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรปราการ โดยใช้ เทคนิค SWOT ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- Strengths โรงเรียนของนักเรียนมีข้อดี จุดแข็ง ในเรื่องของสิทธิมนุษยชน
ของนักเรียนในโรงเรียนอย่างไรบ้าง

- Weakness โรงเรียนของนักเรียนมีข้อด้อย จุดอ่อน ในเรื่องของสิทธิมนุษยชน
ของนักเรียนในโรงเรียนอย่างไรบ้าง

- Opportunity โอกาสจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อสิทธิมนุษยชนของนักเรียน
ในโรงเรียน

- Threat อุปสรรคจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อสิทธิมนุษยชนของนักเรียน
ในโรงเรียน

7.2 เสนอแนวทางในการพัฒนาสิทธิมนุษยชนของนักเรียนในโรงเรียน โดยใช้ข้อมูลประกอบ
จากการวิเคราะห์ SWOT

7.3 ประเมินข้อดีข้อเสียแต่ละทางเลือก เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกทางเลือกในการ
พัฒนาสิทธิมนุษยชนของนักเรียนในโรงเรียน

7.4 ตัดสินใจเลือกแนวทางในการพัฒนาสิทธิมนุษยชนของนักเรียนในโรงเรียน
พร้อมบอกเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือก

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ครอบคลุม โดยมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่ม
ได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งระหว่างนั้นครูจะเข้าไปสังเกตการณ์ในแต่ละกลุ่มพร้อมกับให้ข้อเสนอแนะ และแนะนำ
แนวทางการดำเนินกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

9. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแนวทางในการการพัฒนาสิทธิมนุษยชนของนักเรียนที่ตัดสินใจ
เลือกให้เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ในชั้นเรียน และครูได้รับฟัง พร้อมทั้งมีการร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกันระหว่างครูและ
นักเรียน

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายและความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ตลอดจนสร้างความ
ตระหนักรู้กับนักเรียนในการนำแนวทางที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

8. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- คลิปวิดีโอ ครูกลั่นแกล้งนักเรียน จาก <https://www.youtube.com/watch?v=q19ipxKLYj8>
- คลิปวิดีโอ “สิทธิมนุษยชน” ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จากแอปพลิเคชัน tiktok
- ใบกิจกรรม “สิทธิมนุษยชน เริ่มต้นที่โรงเรียน”

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

..... ผู้สอน
(นายธฤต ทองก้อน)
...../...../.....

สิทธิมนุษยชน เริ่มต้นที่โรงเรียน

เลขที่ _____ ชั้น _____

1. วิเคราะห์สิทธิมนุษยชนในโรงเรียน

Strenght	Weakness
Opportunity	Threat

2. แนวทางการพัฒนาสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน

- ทางเลือกที่ 1 :
- ทางเลือกที่ 2 :
- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

แบบประเมินใบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT
เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิมนุษยชน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง สิทธิมนุษยชน
กลุ่มที่.....ชั้น.....

ลำดับ ที่	สมาชิก	พฤติกรรม/ลำดับคะแนน																รวม
		วิเคราะห์ปัญหา				สร้างทางเลือก				ประเมินทางเลือก				การตัดสินใจ				
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4
ดี	=	3
พอใช้	=	2
ปรับปรุง	=	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 – 12	ดีมาก
7 – 9	ดี
4 – 6	พอใช้
0 – 3	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(นายธฤต ทองก้อน)

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินใบกิจกรรม

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1. ขั้นระบุปัญหา	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ ครบทั้ง 4 ประเด็น	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่ครบทุกประเด็น	ระบุปัญหาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้	ระบุปัญหาได้ไม่ถูกต้องไม่ สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้หรือไม่ ตอบเลย
2. ขั้นการสร้างทางเลือก	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้ง 3 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง 2 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง เพียงข้อเดียว	ไม่สามารถระบุทางเลือก ได้เลย หรือระบุได้แต่ไม่ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค หรือไม่ตอบเลย
3. ขั้นการประเมิน ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรคได้ครบ ทั้ง 3 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้ 2 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้เพียงทางเลือกเดียว	ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการ วิเคราะห์โอกาสและ อุปสรรคได้เลย หรือไม่ ตอบเลย
4. ขั้นการตัดสินใจ	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้ตรงประเด็น และสมเหตุสมผล	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่ สามารถระบุเหตุผลประกอบ ในการตัดสินใจได้	ไม่ได้ระบุทางเลือก ที่ตัดสินใจเลือกและ ไม่บอกเหตุผลในการ ตัดสินใจเลือกทางเลือก นั้น หรือไม่ตอบเลย

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่..... ชั้น.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การนำเสนอ ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายธฤต ทองก้อน)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
1. ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจตลอดเวลา	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจเป็นบางครั้ง	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมน้อยครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลอยู่เสมอ	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลบ่อยครั้ง	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลในบางครั้ง	ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล
3. การรับฟังความคิดเห็น	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างตั้งใจเสมอ ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นครั้งคราว ไม่ยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นบางครั้ง และยังยึดความเห็นของตนอยู่บ้างบางครั้ง	ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดความเห็นของตนฝ่ายเดียว
4. ความตั้งใจในการทำงาน	สมาชิกทุกคนมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนใหญ่มุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนน้อยมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกขาดความมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
5. การนำเสนอผลงาน	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้ครบถ้วนตรงประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง ชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน และตอบคำถามได้ไม่ตรงประเด็น

เกณฑ์การประเมินผล

ช่วงคะแนน	ต่ำกว่า 10	10-13	14-17	18-20
ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิมนุษยชน

เรื่อง ปัญหาสิทธิมนุษยชน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

2. ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/4 ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา

3. สาระสำคัญ

สิทธิมนุษยชน เป็นสิทธิพื้นฐานที่ทุกคนมีอยู่ในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นไปตามหลักการของสิทธิมนุษยชนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์ปัญหาสิทธิมนุษยชนได้
2. เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาสิทธิมนุษยชนได้
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

5. สาระการเรียนรู้

- ปัญหาสิทธิมนุษยชน
- แนวทางการแก้ไขปัญหสิทธิมนุษยชน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูชวนนักเรียนทบทวนความหมาย ความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ตลอดจนสิทธิมนุษยชนที่นักเรียนควรรู้จากการกิจกรรมในครั้งที่แล้ว

2. ครูนำคลิปวิดีโอข่าว “บุกจับพ่อเลี้ยงโหด ทบตี ใช้บุหรี่จี้ตัวลูก” ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่หรือไม่ เพราะเหตุใด โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยครูจะคอยช่วยสรุปประเด็นที่สำคัญจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

2. ครูเชื่อมโยงถึงปัญหาสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยชวนนักเรียนแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เคยได้รับฟังจากข่าวในชีวิตจริง ว่ามีลักษณะอย่างไรบ้าง และส่งผลเสียต่อผู้ที่ได้รับกระทบอย่างไรบ้าง

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามกลุ่มเดิมที่ได้แบ่งไว้ในกิจกรรมครั้งที่แล้ว โดยให้แต่ละกลุ่มเสนอแนวทางในการจัดการกับสถานการณ์การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนที่กำหนด ผ่านใบกิจกรรม เพื่อนช่วยเพื่อน โดยครูจะแจกใบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ตนเองจากสถานการณ์ที่กำหนด โดยใช้ เทคนิค SWOT ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- Strengths นักเรียนมีข้อดี จุดแข็ง ทักษะ ความเชี่ยวชาญหรือความถนัดอะไรบ้างที่มีส่วนช่วยในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด

- Weakness นักเรียนมีข้อด้อย จุดอ่อน สิ่งที่ไม่ชอบ ไม่ถนัด หรือสิ่งที่ทำได้ไม่ดีอะไรบ้างที่ส่งผลในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด

- Opportunity นักเรียนรู้จักใครบ้างที่จะสามารถช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำนักเรียนในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด

- Threat สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือขัดขวางนักเรียนในการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนด

3.2 เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด โดยใช้ข้อมูลประกอบจากการวิเคราะห์ SWOT

3.3 ประเมินข้อดีข้อเสียแต่ละแนวทาง เพื่อประกอบการตัดสินใจ

3.4 ตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด พร้อมบอกเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือก

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ครูมอบหมาย โดยมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งระหว่างนั้นครูจะเข้าไปสังเกตการณ์ในแต่ละกลุ่มพร้อมกับให้ข้อเสนอแนะ และแนะนำแนวทางการดำเนินกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ชั่วโมงที่ 2

5. หลังจากทีนักเรียนทุกกลุ่มได้ร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ครอบคลุมหมายเสร็จแล้ว ครูให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้ร่วมกันคิดและเขียนลงใบกิจกรรมในทุกประเด็น ตั้งแต่การวิเคราะห์ตนเองจากสถานการณ์ที่กำหนด การเสนอแนวทาง การประเมินข้อดีข้อเสียของแต่ละแนวทาง และแนวทางที่แต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือก โดยมีครูและนักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น

6. ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันสรุปแนวทางของแต่ละกลุ่มที่ตัดสินใจเลือกใช้ และร่วมกันเสนอแนะการนำแนวทางดังกล่าวไปปรับใช้จริงเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

7. ครูนำเสนอข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิทธิมนุษยชน หรือแนวทางการติดต่อขอความช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้องที่สามารถช่วยเหลือนักเรียนเมื่อต้องพบเจอกับปัญหาสิทธิมนุษยชนได้

8. ครูสรุปความรู้ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมในวันนี้ โดยครูสรุปให้เห็นถึงความสำคัญของการละเมิดสิทธิมนุษยชน ผลเสียที่เกิดขึ้นจากกรณีดังกล่าว ตลอดจนชี้ให้เห็นความหลากหลายทางความคิดในการจัดการจากสถานการณ์ โดยมีแนวทางคนละแบบแต่มีเป้าหมายเดียวกัน และการยอมรับความแตกต่างทางความคิดเห็นของคนในสังคม

8. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- คลิปวิดีโอ “บุกจับพ่อเลี้ยงโหด ทบตี ใช้บุหรี่จี้ตัวลูก

จาก <https://www.youtube.com/watch?v=qKuCxmmRWk>

- ใบกิจกรรม “เพื่อนช่วยเพื่อน”

9. การวัดและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
การประเมินใบกิจกรรม	แบบประเมินใบกิจกรรม	ผ่านระดับพอใช้ขึ้นไป
การประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

..... ผู้สอน

(นายธฤต ทองก้อน)

เพื่อนช่วยเพื่อน

กลุ่มที่ _____ เลขที่ _____

คำชี้แจง : จากสถานการณ์ที่กำหนด ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่ระบุในใบกิจกรรม

สถานการณ์ : สนกับแหม เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเดียวกัน ทั้งคู่เป็นเพื่อนสนิทกันมาตั้งแต่ตอนเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนวันนี้ทั้งคู่ก็ยังคงสนิทกันเหมือนเดิม เนื่องจากอยู่ห้องเดียวกันและยังนั่งเรียนข้างกัน ทำให้ทั้งคู่ได้มีโอกาสอยู่ด้วยกันเป็นประจำ ปกติแล้วแหมเป็นคนตั้งใจเรียนมาก เขามีนิสัยว่าจริงจัง ชอบพูดขอบคุณ เมื่อถึงช่วงเลิกเรียนก็จะชวนสนและเพื่อนๆ ไปเล่นบอลลูกด้วยกันเป็นประจำ แต่ช่วงที่ผ่านมานี้สนรู้ว่าเมื่อเลิกเรียนแหมจะต้องรีบออกจากโรงเรียนให้เร็วที่สุด โดยเขาต้องรีบเดินทางไปทำงานเป็นพนักงานในห้างสรรพสินค้าให้ทันในช่วงเย็น ตั้งแต่เวลา 16.00 – 22.00 น. ซึ่งช่วงหลังที่ผ่านมานี้สนสังเกตเห็นแหมมีลักษณะที่เปลี่ยนไป โดยมีลักษณะง่วงนอนอยู่ตลอดเวลา ชอบหลับในคาบเรียน ประกอบกับตามร่างกายยังเต็มไปด้วยรอยเขียวช้ำโดยไม่ทราบสาเหตุ สนจึงตัดสินใจถามแหมในสิ่งที่ตนสังเกตเห็น ซึ่งแหมก็บอกเหตุผลที่แท้จริงว่าที่บ้านเขานั้นประสบปัญหาทางการเงิน พ่อของแหมต้องหาเงินมาใช้หนี้เจ้าหนี้ แหมที่อยากช่วยพ่อปลดหนี้ จึงต้องขยันทำงานให้มากกว่าเดิมเพื่อที่จะได้เงินมากยิ่งขึ้น และด้วยการที่มีเจ้าหนี้มาทวงหนี้พ่อประจำ ทำให้พ่อของแหมเกิดอาการเครียดอย่างรุนแรง จนถึงขั้นทำร้ายร่างกายแหมและแม่ของแหมอยู่เป็นประจำ แต่แหมและแม่ไม่อยากจะแจ้งความหรือบอกให้ใครรู้ และแหมก็ขอร้องให้สนอย่านำเรื่องนี้ไปบอกกับใครรวมถึงครูประจำชั้นด้วย เนื่องจากหากพ่อรู้ว่าแหมไปบอกเรื่องนี้กับใคร พ่ออาจจะทำร้ายแหมกับแม่อีกก็ได้หากนักเรียนเป็นสนซึ่งเป็นเพื่อนของแหมนักเรียนจะมีวิธีการตัดสินใจอย่างไรจากสถานการณ์ดังกล่าว

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ :

จุดแข็ง	จุดอ่อน
โอกาส	อุปสรรค

2. ทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 :

- ทางเลือกที่ 2 :

- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

แบบประเมินใบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWOT
เพื่อพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิมนุษยชน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ปัญหาสิทธิมนุษยชน
กลุ่มที่.....ชั้น.....

ลำดับ ที่	สมาชิก	พฤติกรรม/ลำดับคะแนน																รวม
		วิเคราะห์ปัญหา				สร้างทางเลือก				ประเมินทางเลือก				การตัดสินใจ				
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 – 12	ดีมาก
7 – 9	ดี
4 – 6	พอใช้
0 – 3	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(นายธฤต ทองก้อน)

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินใบกิจกรรม

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1. ขั้นระบุปัญหา	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ ครบทั้ง 4 ประเด็น	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่ครบทุกประเด็น	ระบุปัญหาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้	ระบุปัญหาได้ไม่ถูกต้องไม่ สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้หรือไม่ ตอบเลย
2. ขั้นการสร้างทางเลือก	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้ง 3 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง 2 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง เพียงข้อเดียว	ไม่สามารถระบุทางเลือก ได้เลย หรือระบุได้แต่ไม่ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค หรือไม่ตอบเลย
3. ขั้นการประเมิน ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรคได้ครบ ทั้ง 3 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้ 2 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของ แต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรค ได้เพียงทางเลือกเดียว	ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการ วิเคราะห์โอกาสและ อุปสรรคได้เลย หรือไม่ ตอบเลย
4. ขั้นการตัดสินใจ	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้ตรงประเด็น และสมเหตุสมผล	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุด แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้ เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจได้	หากสามารถตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและ เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่ สามารถระบุเหตุผลประกอบ ในการตัดสินใจได้	ไม่ได้ระบุทางเลือก ที่ตัดสินใจเลือกและ ไม่บอกเหตุผลในการ ตัดสินใจเลือกทางเลือก นั้น หรือไม่ตอบเลย

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่..... ชั้น.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การนำเสนอ ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายธฤต ทองก้อน)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
1. ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจตลอดเวลา	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างตั้งใจเป็นบางครั้ง	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมน้อยครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลอยู่เสมอ	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลบ่อยครั้ง	แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลในบางครั้ง	ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล
3. การรับฟังความคิดเห็น	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างตั้งใจเสมอ ไม่ยึดความเห็นของตนเองฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นครั้งคราว ไม่ยึดความเห็นของตนเองฝ่ายเดียว	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นบางครั้ง และยังยึดความเห็นของตนเองอยู่บ้างบางครั้ง	ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดความเห็นของตนเองฝ่ายเดียว
4. ความตั้งใจในการทำงาน	สมาชิกทุกคนมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนใหญ่มุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกส่วนน้อยมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกขาดความมุ่งมั่นในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
5. การนำเสนอผลงาน	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้ครบถ้วนตรงประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้อย่างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้องชัดเจนและตอบคำถามได้บางประเด็น	ร่วมกันอธิบายผลงานได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจนและตอบคำถามได้ไม่ตรงประเด็น

เกณฑ์การประเมินผล

ช่วงคะแนน	ต่ำกว่า 10	10-13	14-17	18-20
ระดับคุณภาพ	ควรปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก

แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ

คำชี้แจง

1. แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจนี้ เป็นแบบวัดสถานการณ์ทั่วไป 4 สถานการณ์ เพื่อต้องการทราบถึงแนวทางที่นักเรียนตัดสินใจเลือกตามแนวความคิดของนักเรียน หากนักเรียนอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว คำตอบที่ตอบไม่มีถูกหรือผิด และไม่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนแต่อย่างไร จึงขอให้ตอบตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
2. ในสถานการณ์แต่ละข้อจะมีข้อความจำนวน 4 คำถาม ซึ่งลักษณะของคำถามเป็นขั้นตอนในการตัดสินใจ ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วพิจารณาตามความเห็นของนักเรียนว่าหากนักเรียนอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร โดยตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้
3. วิธีการตอบให้นักเรียนทำการเขียนคำตอบ ลงในกระดาษคำตอบ ให้ตรงกับข้อความตามจำนวนข้อที่กำหนดพร้อมบอกรายละเอียดและเหตุผลของคำตอบ
4. การคะแนนในแต่ละข้อมีระดับคะแนนแตกต่างกันตามแต่ละระดับของคำตอบ รายละเอียด และเหตุผลที่ให้ แบ่งออกเป็น 0 คะแนน 1 คะแนน 2 คะแนน 3 คะแนน รวมทั้งหมด 48 คะแนน
5. แบบทดสอบนี้ให้เวลาในการทำ 60 นาที

แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ

เรื่อง ปัญหาสังคม

คำชี้แจง : จากสถานการณ์ที่กำหนด ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่ระบุในใบกิจกรรม

สถานการณ์ : บาสกับเซตเป็นเพื่อนสนิทกันมาตั้งแต่เด็ก ต่างคนต่างชอบไปเล่นที่บ้านของกันและกัน อยู่เป็นประจำ ทำให้รู้จักคุ้นเคยกับครอบครัวของกันและกันเป็นอย่างดี แม้กระทั่งตอนเรียนก็เรียนอยู่ห้องเดียวกันมาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา หลังจากเลิกเรียนก็จะกลับบ้านด้วยกันเป็นประจำจนเพื่อน ๆ ต่างบอกว่าเขาสองคนแทบจะตัวติดกันตลอดเวลา แม้ว่าในปัจจุบันทั้งสองคนจะเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คนละห้องกัน ซึ่งต่างคนก็ต่างมีเพื่อนกลุ่มใหม่ แต่ความสนิทสนมของทั้งคู่ก็ยังคงสนิทกันเหมือนเดิม กลับบ้านด้วยกันทุกวัน แต่ช่วงหลังมานี้บาสเห็นเซตมีลักษณะท่าทีที่เปลี่ยนไปจากเดิม ไม่ยอมกลับบ้านด้วยกัน โดยบอกว่าจะกลับพร้อมเพื่อนในกลุ่มที่อยู่ห้องเดียวกัน ประกอบกับบาสเห็นเซตเริ่มมีลักษณะที่เปลี่ยนไป ใบหน้าซูบผอม ร่างกายเหมือนคนไม่ค่อยมีแรง การพูดจามีลักษณะแปลกไปจนรู้สึกผิดสังเกต วันหนึ่งขณะที่ทั้งคู่แยกกันกลับบ้านบาสได้ตามเซตที่ไปกับกลุ่มเพื่อนจนพบว่า เซตและเพื่อน ๆ จับกลุ่มกันเสพกัญชาบริเวณด้านหลังของตลาดที่อยู่ข้างโรงเรียน บาสจึงอยากหาวิธีการช่วยเซต หากนักเรียนเป็นบาสนักเรียนจะมีวิธีการตัดสินใจอย่างไรจากสถานการณ์ดังกล่าว

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ :

จุดแข็ง	จุดอ่อน
โอกาส	อุปสรรค

2. ทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 :
- ทางเลือกที่ 2 :
- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

.....

แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ

เรื่อง วัฒนธรรมไทย

คำชี้แจง : จากสถานการณ์ที่กำหนด ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่ระบุในใบกิจกรรม

สถานการณ์ : เกต อายุ 17 ปี เป็นผู้หญิงที่ร่าเริง มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นที่รักของครูและเพื่อน ๆ ในโรงเรียน เธอมีความชอบและสนใจในการอัดคลิปวิดีโอลงในโซเชียลมีเดียเป็นอย่างมาก จนมีผู้ติดตามอยู่มากพอสมควร ครอบครัวของเธอประกอบอาชีพทำขนมกอละแมขาย ซึ่งเป็นอาชีพที่ทำกันมาตั้งแต่รุ่นคุณยาย ทำให้เกิดได้มีโอกาสเห็นคนในครอบครัวทำขนมกอละแมในทุกขั้นตอนตั้งแต่เด็กจนถึงปัจจุบัน ทำให้ตัวของเกตเองได้เรียนรู้ขั้นตอนการทำขนมกอละแมจากพ่อและแม่ แม้ว่าอาจจะไม่ได้มีความชำนาญมาก โดยจะทำขนมกอละแมวางขายหน้าบ้านและส่งขายตามร้านต่าง ๆ ในจังหวัด ทั้งร้านอาหาร ร้านขายของฝากหรือตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัด แต่ในปัจจุบันยอดขายขนมกอละแมลดลงกว่าในอดีตที่ผ่านมา เนื่องจากปัจจัยหลายอย่าง ทำให้พ่อกับแม่ของเกตมีความต้องการที่จะปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มียอดขายที่มากขึ้น และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดจากบรรพบุรุษสืบต่อไป เกตรู้เรื่องราวทั้งหมดนี้ จึงมีความคิดที่อยากจะช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์และรักษาอาชีพที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมนี้ต่อไป หากนักเรียนเป็นเกตนักเรียนจะมีวิธีการตัดสินใจอย่างไรจากสถานการณ์ดังกล่าว

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ :

จุดแข็ง	จุดอ่อน
โอกาส	อุปสรรค

2. ทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 :

- ทางเลือกที่ 2 :

- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

.....

.....

แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ เรื่อง พลเมืองดี

คำชี้แจง : จากสถานการณ์ที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่ระบุในใบกิจกรรม

สถานการณ์ : อาร์มเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนแห่งหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนที่เขาอาศัยอยู่ เขาเป็นที่รักของเพื่อน ๆ ในโรงเรียน แต่เขามีนิสัยที่ซื่อาย ไม่ค่อยกล้าแสดงออก เป็นคนรักต้นไม้ และธรรมชาติ เขาอาศัยอยู่ในชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดปัตตานีที่อยู่ติดกับบริเวณริมแม่น้ำปัตตานี คุณตาของเขาเป็นผู้นำชุมชนแห่งนี้ ส่วนคุณแม่ของเขาก็เป็นคุณครูประจำโรงเรียนเดียวกันกับที่อาร์มเรียน ซึ่งเป็นที่รักของนักเรียนและผู้ปกครองในชุมชน ชุมชนดังกล่าวเป็นชุมชนที่น้ำอยู่อาศัยมาก อากาศดี มีมลพิษน้อย มีต้นไม้มากมายให้ความร่มรื่นกับชุมชน น้ำฝนที่ตกลงมาในหน้าฝนก็ใสสะอาด สามารถนำมาดื่มกินได้ แต่เมื่อเวลาผ่านไปมีคนมาอาศัยเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เริ่มมีมลพิษทางน้ำเกิดขึ้น น้ำส่งกลิ่นเหม็นเน่าเสีย ส่งผลให้ปลาในแม่น้ำลอยตายเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการทิ้งขยะลงในแม่น้ำของคนในชุมชน อาร์มเห็นพฤติกรรมดังกล่าวของคนในชุมชนจนกลายเป็นภาพที่ชินตา แต่ไม่สามารถว่ากล่าวตักเตือนได้ เนื่องจากคนที่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำนั้นส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ในชุมชนที่อาวุโสกว่าอาร์ม หากเพื่อน ๆ เป็นอาร์มที่เป็นนักเรียนของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนและเป็นสมาชิกคนหนึ่งชุมชน จะมีวิธีการตัดสินใจอย่างไรจากสถานการณ์ดังกล่าว

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ :

จุดแข็ง	จุดอ่อน
โอกาส	อุปสรรค

2. ทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 :
- ทางเลือกที่ 2 :
- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

.....

.....

แบบวัดความสามารถในการตัดสินใจ เรื่อง สิทธิมนุษยชน

คำชี้แจง : จากสถานการณ์ที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่ระบุในใบกิจกรรม

สถานการณ์ : นพเป็นชายหนุ่มที่มีอาชีพการสืบทอด 1 ช้าง เขาอยู่ในหมู่บ้านเล็ก ๆ ไกลจากเส้นทางการคมนาคม ทางเข้าหมู่บ้านเป็นถนนดิน เขาขี่จักรยานไปโรงเรียน บางวันฝนตกดินเปียกและ ไม่สามารถขี่จักรยานได้ เขาต้องแบกจักรยานข้ามทางดินที่เปียกและลื่น แต่ถึงจะลำบากอย่างไรก็ไม่ทอดทิ้ง เมื่อครั้งที่นพเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้น เขาจัดได้ว่าเป็นนักเรียนที่เรียนเก่งมาก เขาสอบได้ที่ 1 เป็นประจำ เขามีความสามารถพิเศษทางด้านการวาดภาพ เมื่อเขาเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย เขาก็มีกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนนักศึกษาอยู่เสมอ ซึ่งเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้กับเขา เมื่อเขาเรียนจบระดับปริญญาตรีแล้ว เขาก็ไปสมัครงานบริษัทแห่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบตกแต่งภายในอาคารตามที่เขานัด แต่ปรากฏว่าเมื่อฝ่ายรับสมัครงานเห็นบุคลิกรูปร่างหน้าตาของเขาแล้วต่างก็ปฏิเสธที่จะรับเขาเข้าทำงานในด้านนี้ แต่ให้เขาทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานเอกสารแทน โดยปลายซึ่งเป็นเพื่อนสนิทคนเดียวของนพ เมื่อเธอได้ฟังเช่นนั้น เธอมองว่าพฤติกรรมดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการไม่เคารพสิทธิความเป็นมนุษย์ ที่ทุกคนมีความเท่าเทียมและควรได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาค หากนักเรียนเป็นปลายซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของนพ นักเรียนจะมีวิธีการตัดสินใจอย่างไรกับเหตุการณ์ดังกล่าว

1. ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่พบ :

จุดแข็ง	จุดอ่อน
โอกาส	อุปสรรค

2. ทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว

- ทางเลือกที่ 1 :

- ทางเลือกที่ 2 :

- ทางเลือกที่ 3 :

3. ระบุผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก

ทางเลือก	ผลดี	ผลเสีย
1		
2		
3		

4. ตัดสินใจเลือก (เลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้พร้อมกับบอกเหตุผลที่ตัดสินใจเลือก)

ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก :

.....

.....

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้ :

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการตัดสินใจ

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3	2	1	0
1. ขั้นระบุปัญหา	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ ครบทั้ง 4 ประเด็น	ระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่ครบทุกประเด็น	ระบุปัญหาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้	ระบุปัญหาได้ไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ หรือไม่ตอบเลย
2. ขั้นการสร้างทางเลือก	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง ทั้ง 3 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง 2 ข้อ	ทางเลือกที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และสามารถปฏิบัติได้จริง เพียงข้อเดียว	ไม่สามารถระบุทางเลือกได้เลย หรือระบุได้แต่ไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค หรือไม่ตอบเลย
3. ขั้นการประเมินทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคได้ครบ ทั้ง 3 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรค ได้ 2 ทางเลือก	วิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดย สอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรค ได้เพียงทางเลือกเดียว	ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดีผลเสียของแต่ละทางเลือก โดยสอดคล้องกับการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคได้เลย หรือไม่ตอบเลย
4. ขั้นการตัดสินใจ	หากสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้เหตุผลประกอบในการตัดสินใจได้ตรงประเด็น และสมเหตุสมผล	หากสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมให้เหตุผลประกอบในการตัดสินใจได้	หากสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่สามารถระบุเหตุผลประกอบในการตัดสินใจได้	ไม่ได้ระบุทางเลือกที่ดีที่สุดในการเลือก และไม่บอกเหตุผลในการตัดสินใจเลือกทางเลือกนั้น หรือไม่ตอบเลย

ระดับคุณภาพ

- 0 - 3 คะแนน ความหมาย คือ ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับต่ำในควรปรับปรุง
- 4 - 6 คะแนน ความหมาย คือ ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับพอใช้
- 7 - 9 คะแนน ความหมาย คือ ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับดี
- 10 - 12 คะแนน ความหมาย คือ ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 37 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียน ในสถานการณ์ที่ 1

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
1	3	3	3	3	12
2	3	3	2	2	10
3	3	3	2	2	10
4	3	3	3	3	12
5	3	3	3	3	12
6	3	1	3	1	8
7	1	3	3	3	10
8	3	3	3	2	11
9	3	2	2	3	10
10	3	2	2	3	10
11	2	2	2	2	8
12	3	2	3	2	10
13	3	3	3	3	12
14	3	3	3	2	11
15	3	3	2	2	10
16	3	3	3	2	12
17	3	3	3	2	12
18	3	3	3	2	12
19	2	3	3	1	9
20	3	3	2	3	11

ตาราง 37 (ต่อ)

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
21	2	2	2	3	9
22	3	3	2	3	11
23	2	3	3	2	10
24	3	3	3	3	12
25	3	3	3	3	12
26	3	3	3	3	12
27	2	3	3	3	11
28	3	3	3	3	12
29	3	3	3	3	12
30	3	3	3	3	12
31	3	3	3	3	12
32	3	3	2	2	10
33	3	3	3	3	12
34	3	3	3	3	12
35	3	3	3	3	12
36	3	3	3	3	12
37	2	1	1	1	5
38	2	3	2	1	8
39	3	3	3	3	12
40	3	3	3	2	11

ตาราง 38 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียน ในสถานการณ์ที่ 2

	ชั้นที่ 1	ชั้นที่ 2	ชั้นที่ 3	ชั้นที่ 4	คะแนน
เลขที่	ระบุ ปัญหา	สร้าง ทางเลือก	ประเมิน ทางเลือก	การเลือก ทางเลือก	รวม
1	2	2	2	3	9
2	3	3	2	2	10
3	3	2	1	1	7
4	2	3	2	3	10
5	3	2	2	2	9
6	2	0	3	1	6
7	2	3	3	3	11
8	3	3	3	3	12
9	3	3	3	2	11
10	2	2	2	2	8
11	3	2	1	1	7
12	3	2	2	3	10
13	2	3	2	3	10
14	1	0	0	0	1
15	3	3	3	2	11
16	3	2	2	2	9
17	3	2	2	3	10
18	3	2	3	2	10
19	2	3	2	2	9
20	3	2	2	2	9

ตาราง 38 (ต่อ)

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
21	3	3	2	2	10
22	3	3	2	2	10
23	3	2	2	3	10
24	2	3	3	3	11
25	3	3	3	3	12
26	3	3	3	3	12
27	2	3	3	3	11
28	3	3	3	3	12
29	1	2	2	2	7
30	3	3	3	3	12
31	2	3	3	3	11
32	3	3	3	3	12
33	3	3	2	3	11
34	2	3	3	2	10
35	3	3	3	3	12
36	3	3	2	2	10
37	3	2	2	2	9
38	0	2	2	1	5
39	2	3	3	3	11
40	2	3	3	3	11

ตาราง 39 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียน ในสถานการณ์ที่ 3

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
1	2	2	2	3	9
2	3	3	2	2	10
3	3	2	1	1	7
4	2	3	2	3	10
5	3	2	2	2	9
6	2	0	3	1	6
7	2	3	3	3	11
8	3	3	3	3	12
9	3	3	3	2	11
10	2	2	2	2	8
11	3	2	1	1	7
12	3	2	2	3	10
13	2	3	2	3	10
14	1	0	0	0	1
15	3	3	3	2	11
16	3	2	2	2	9
17	3	2	2	3	10
18	3	2	3	2	10
19	2	3	2	2	9
20	3	2	2	2	9

ตาราง 39 (ต่อ)

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
21	2	2	2	2	8
22	3	3	2	2	10
23	2	2	2	3	9
24	2	2	2	3	9
25	3	2	2	3	10
26	3	3	2	2	10
27	2	3	3	2	10
28	3	3	3	3	12
29	3	3	3	2	11
30	3	3	2	2	10
31	3	3	3	3	12
32	3	2	2	2	9
33	3	3	2	2	10
34	3	2	2	2	9
35	3	2	2	2	9
36	3	3	2	2	10
37	3	2	2	0	7
38	2	2	2	2	8
39	2	2	2	2	8
40	3	0	0	0	3

ตาราง 40 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจก่อนเรียน ในสถานการณ์ที่ 4

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
1	2	3	2	2	9
2	2	2	1	2	7
3	2	2	2	2	8
4	3	3	2	2	10
5	2	3	2	2	9
6	2	0	0	0	2
7	2	3	3	2	10
8	3	2	2	3	10
9	3	3	3	2	11
10	1	2	2	2	7
11	2	2	2	2	8
12	3	2	2	3	10
13	1	2	2	2	7
14	1	0	0	1	2
15	3	3	2	2	10
16	3	3	3	2	11
17	3	2	2	3	10
18	3	3	2	2	10
19	3	3	2	1	9
20	3	2	2	2	9

ตาราง 40 (ต่อ)

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
21	3	3	2	2	10
22	3	2	2	2	9
23	2	3	3	1	9
24	2	3	3	3	11
25	3	3	2	3	11
26	2	2	2	2	8
27	3	2	3	2	10
28	2	3	3	3	11
29	3	3	2	2	10
30	3	3	2	2	10
31	2	3	3	3	11
32	3	3	2	2	10
33	3	2	2	1	8
34	3	2	2	2	9
35	3	2	1	2	8
36	2	3	2	2	9
37	2	2	2	2	8
38	2	2	2	2	8
39	2	3	2	2	9
40	2	3	2	2	9

ตาราง 41 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียน ในสถานการณ์ที่ 1

เลขที่	ขั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ขั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ขั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ขั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
1	3	3	3	3	12
2	3	2	2	3	10
3	3	3	3	3	12
4	3	2	3	3	11
5	3	3	3	3	12
6	3	3	3	3	12
7	3	3	3	3	12
8	3	3	3	3	12
9	3	3	3	3	12
10	3	3	3	3	12
11	3	3	3	3	12
12	3	3	3	3	12
13	3	3	3	3	12
14	3	3	3	3	12
15	3	3	3	3	12
16	3	3	3	3	12
17	3	3	3	2	11
18	3	3	3	3	12
19	3	3	2	3	11
20	3	3	3	3	12

ตาราง 41 (ต่อ)

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
21	3	3	3	3	12
22	3	3	2	3	11
23	3	2	2	3	10
24	3	3	3	3	12
25	3	3	3	3	12
26	3	3	3	3	12
27	3	3	3	3	12
28	3	3	3	3	12
29	3	3	3	3	12
30	3	3	3	3	12
31	3	3	3	3	12
32	3	3	3	3	12
33	3	3	3	3	12
34	3	3	3	3	12
35	3	3	3	3	12
36	3	3	3	3	12
37	2	2	2	2	8
38	3	3	3	3	12
39	3	3	3	3	12
40	3	3	3	3	12

ตาราง 42 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียน ในสถานการณ์ที่ 2

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
1	3	3	3	2	11
2	3	2	2	3	10
3	3	3	3	3	12
4	3	3	2	3	11
5	3	1	1	3	8
6	3	3	3	3	12
7	3	3	3	3	12
8	3	3	3	3	12
9	3	3	3	3	12
10	3	3	3	3	12
11	3	3	3	3	12
12	2	3	3	3	11
13	3	3	3	3	12
14	3	1	1	2	7
15	3	3	3	3	12
16	3	3	3	3	12
17	3	3	3	2	11
18	3	3	3	3	12
19	3	3	3	3	12
20	3	3	3	3	12

ตาราง 42 (ต่อ)

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
21	2	3	2	3	10
22	3	3	3	3	12
23	3	3	3	3	12
24	3	3	3	3	12
25	3	3	3	3	12
26	3	3	3	3	12
27	3	3	3	3	12
28	3	3	3	3	12
29	3	3	3	3	12
30	3	3	3	3	12
31	3	3	3	3	12
32	3	3	3	3	12
33	2	3	3	3	11
34	3	3	3	3	12
35	3	3	3	3	12
36	3	3	3	3	12
37	2	2	2	2	8
38	3	3	3	3	12
39	3	3	3	3	12
40	3	3	3	3	12

ตาราง 43 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียน ในสถานการณ์ที่ 3

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
1	3	3	3	3	12
2	3	2	2	3	10
3	3	3	3	3	12
4	3	2	3	3	11
5	3	2	2	3	10
6	3	3	3	3	12
7	3	3	3	3	12
8	3	3	3	3	12
9	3	3	3	3	12
10	3	3	3	3	12
11	3	3	3	3	12
12	3	3	3	3	12
13	3	3	3	3	12
14	3	2	2	3	10
15	3	3	3	3	12
16	3	3	3	3	12
17	3	3	3	3	12
18	3	3	3	3	12
19	3	3	3	3	12
20	3	3	3	3	12

ตาราง 43 (ต่อ)

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
21	3	3	3	3	12
22	3	3	2	3	11
23	3	3	3	3	12
24	3	3	3	2	11
25	3	3	3	3	12
26	3	2	2	3	10
27	3	3	3	2	11
28	3	3	3	3	12
29	3	3	3	3	12
30	3	3	3	3	12
31	3	3	3	3	12
32	3	3	3	3	12
33	3	3	3	3	12
34	3	3	2	3	11
35	3	3	3	3	12
36	3	3	3	3	12
37	2	2	2	2	8
38	2	3	2	3	10
39	3	3	3	3	12
40	3	3	2	3	11

ตาราง 44 คะแนนความสามารถในการตัดสินใจหลังเรียน ในสถานการณ์ที่ 4

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
1	3	2	3	3	11
2	3	1	1	2	7
3	3	3	3	3	12
4	3	3	2	3	11
5	3	2	2	3	10
6	3	3	3	3	12
7	3	3	3	3	12
8	3	3	3	3	12
9	3	3	3	2	11
10	3	3	3	3	12
11	3	3	3	3	12
12	3	3	3	3	12
13	3	3	3	3	12
14	3	2	2	3	10
15	3	3	3	3	12
16	3	3	3	3	12
17	2	3	3	3	11
18	2	3	3	3	11
19	3	3	2	3	11
20	3	2	3	2	10

ตาราง 44 (ต่อ)

เลขที่	ชั้นที่ 1 ระบุ ปัญหา	ชั้นที่ 2 สร้าง ทางเลือก	ชั้นที่ 3 ประเมิน ทางเลือก	ชั้นที่ 4 การเลือก ทางเลือก	คะแนน รวม
21	2	2	2	3	9
22	3	3	3	3	12
23	3	3	3	3	12
24	3	3	3	3	12
25	3	3	2	3	11
26	3	1	1	3	8
27	3	2	2	3	10
28	3	3	3	3	12
29	3	3	3	3	12
30	3	3	3	3	12
31	3	3	3	3	12
32	3	3	3	3	12
33	2	2	2	2	8
34	3	3	3	3	12
35	2	3	2	3	10
36	3	3	2	3	11
37	2	2	2	2	8
38	2	2	2	2	8
39	3	3	2	3	11
40	3	3	2	3	11

ประวัติผู้เขียน

